

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 10 november 2020 kl. 11:00**
via Skype.

Hålltider för sammanträdet

11.00	Upprop
11.05	Information Markanvisning Ön 2:83 – Uno Jonsson, tillväxtchef och Hanna Viklund, mark och exploateringshandläggare
11.20	Sammanträdet fortsätter

Om ni vill sitta i Rådhuset kommer vi att ha tillgång till lokaler som KF-salen, KS-salen och grupprummet. Om ni bestämmer er för att sitta här måste ni kontakta Anna Bostedt, kanslichef, tel. 070-260 14 71.

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Fastställande av föredragningslista 2020
3. Val av justerare
4. Mål, budget och skattesats 2021
5. Markanvisning Ön 2:83

Andreas Sjölander
ordförande

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Mål, budget och skattesats 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen förslå kommunfullmäktige besluta

att anta majoritetens förslag till mål och budget 2021 enligt bilaga,

att fastställa resultatuppdrag för kommunstyrelse och nämnder i enlighet med bilaga,

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen 3 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådslande investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 3 mnkr per objekt,

att ge kommunstyrelsen under 2021 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens långfristiga skulder, med totalt 50 mnkr,

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2021 omsätta lån, d.v.s. låna upp belopp motsvarande belopp för de lån som förfaller till betalning under 2021,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att till budget 2022 sammanställa en koncernövergripande investeringsbudget över 10 år, samt

att paragrafen ska ses som omedelbart justerad.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Bilagor

Majoritetens förslag till årsplan 2021

Mitt HÅLLBARA Härnösand

Majoritetens förslag
till Årsplan 2021

Innehåll

1	En budget för mitt HÅLLBARA Härnösand	3
2	Målprogram 2020-2023	6
2.1	Mål.....	7
2.2	God ekonomisk hushållning.....	11
3	Ekonomiska förutsättningar	12
3.1	Utsikter inför 2021	12
3.2	Finansiell information	12
3.2.1	Skattesats	12
3.2.2	Resultat- finansierings- och balansbudget.....	13
3.2.3	Kommunfullmäktiges budgetbeslut.....	14
3.3	Verksamheternas uppdrag och ekonomiska ramar	16
3.3.1	Arbetslivsnämnden 58,0 mnkr (+0 mnkr).....	16
3.3.2	Samhällsnämnden 183,3 mnkr (+ 2,7 mnkr).....	17
3.3.3	Socialnämnden 624,4 mnkr (+28,2 mnkr).....	18
3.3.4	Skolnämnden 621,4 mnkr (+15,6 mnkr).....	19
3.3.5	Kommunstyrelsen 186,1 mnkr (+12,8 mnkr).....	20
3.3.6	Kommunfullmäktige 6,3 mnkr (+0,1 mnkr).....	22
4	Så har vi arbetat med årsplanen.....	22

1 En budget för mitt HÅLLBARA Härnösand

Den politiska majoriteten i Härnösand bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Kristdemokraterna lägger en budget och årsplan som tar sikte mot framtiden, samtidigt som den tar sig an nutidens utmaningar. Budgeten ska genomsyras av hållbarhetens samtliga komponenter, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Beslutsfattandet och vårt sikte mot framtiden tar fasta i dessa tre perspektiv, utan inbördes rangordning, eftersom beslutsfattandet blir som bäst när det finns en balans mellan perspektiven. Vi har nu påbörjat ett arbete för att knyta de kommunala målen närmare målen i Agenda 2030. I denna årsplan visualiserar vi hur våra lokala mål kan knytas till de globala målen.

I Härnösand har vi höga ambitioner att erbjuda en välfärd av hög kvalitet och ett brett friluftsliv- och kulturliv. Samtidigt har vi förutsättningar att fortsätta utvecklingen av en attraktiv kommun för såväl invånare som besökare.

Samverkan med varandra, inom ramen för den kommunala organisationen men också med andra aktörer, är en grundpelare för oss. Härnösand ska upplevas som en aktör som gör skillnad och också står för ett gott samarbetsklimat i relation med andra. Här finns en positiv Härnösands-anda och gemensam kraft med ett spännande och nytänkande näringsliv, nyfikna kommuninvånare och aktiva föreningar och myndigheter. Det ger oss förutsättningar att fortsätta en positiv samhällsutveckling, både när det gäller dagens och framtidens utmaningar. Nutidens Härnösand har vi bara till låns inför kommande generationer.

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa och utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, där människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. En viktig del i vuxna människors frihet och oberoende är en egen försörjning. Det är belagt att människor som på något sätt står utanför arbetsmarknaden i större utsträckning mår sämre, känner större oro och ser mörkare på samhällsutvecklingen. Även barn till arbetslösa tenderar att mår sämre och det kan ge konsekvenser genom hela livet. Detta är en av huvudanledningarna till att vi i Härnösand behöver jobba ännu mer aktivt med att minska den relativt höga arbetslösheten. Arbetsmarknadspolitiken är först och främst ett statligt ansvar, men Härnösand har under många år fört en aktiv politik för fler i arbete. Människor ska rustas för att kunna få och ta plats på arbetsmarknaden, utifrån just sina unika behov och förutsättningar.

Under 2021 gör vi en särskild demokratisatsning riktad mot Härnösands barn och unga. En samordnare kommer att anställas för att bland annat starta ett ungdomsfullmäktige, men också för att FN:s deklaration om barns rättigheter ska få en ännu större plats i vårt beslutsfattande.

I denna budget satsar vi drygt 1 700 miljoner kronor i skattemedel på hållbarhet. Utöver det har verksamheterna också kunnat räkna in extraanslag i form av riktade statsbidrag. Det ger oss förutsättningar att värna och

utveckla välfärden. Ramarna för såväl Skolnämnden som Socialnämnden kan utökas jämfört mot tidigare år.

För Skolnämndens del innebär den ökade budgetramen att man kan ta ett helhetsgrepp kring det kompensatoriska uppdraget, det vill säga att utbildningen i ännu större utsträckning kan anpassas efter elevens behov.

Socialnämnden kommer särskilt att fokusera på ett hållbart arbetsliv för medarbetarna inom vård och omsorg. Heltidsresan ska under 2021 ta fart på allvar inom Socialnämndens verksamheter. Målsättningen är att samtliga medarbetare, som idag jobbar deltid, ska erbjudas tjänster motsvarande heltider och att heltid ska vara norm för såväl befintliga som nya tjänster. En bärande del i införandet av heltid är också att arbetsmiljön ska vara god. Ambitionen är att de ofrivilliga delade turerna ska avskaffas. Särskilda medel finns avsatta under Kommunstyrelsens budgetramar för heltidsresan. Utöver detta kan Socialnämnden också räkna in riktade medel för att förbättra förutsättningar för välfärdens medarbetare. Heltidsresan får inte ses som en kostnadsfråga, utan handlar i mångt och mycket om människors, framför allt kvinnors, frihet. Till syvende och sist är det en anständighetsfråga. Ska vi vara attraktiva som arbetsgivare behöver vi öka våra ambitioner och leverera på detta område.

Härnösands kommun står inför stora investeringsbehov. Den demografiska utvecklingen, med en ökning av antalet äldre personer, innebär att vi sannolikt behöver fler platser på särskilda boenden. Härnösand har historiskt varit bra på att möta ökade behov av anpassade bostäder med plus- och trygghetsboenden. Detta är en utveckling vi välkomnar, det är bra för de äldre och är också ekonomiskt hållbart.

Inför 2021 vill vi avisera följande investeringar, där projekteringsarbetet kommer att kunna avslutas och byggstart kommer att kunna ske.

- Utökade platser på särskilt boende som inkluderar en långsiktig lösning för korttidsverksamheten inom äldreomsorgen.
- En idrottshall på fastlandet för att möta såväl behoven i skolan som idrottsrörelsens behov av tränings- och tävlingsanläggningar.

Ett förberedelsearbete måste ske redan nu för att dessa investeringar ska rymmas från och med 2022 års budget.

En viktig del i vårt samarbete är att det ska märkas i hela kommunen att det går bra för Härnösand. För oss är det självklart att den kommunala servicen också ska finnas utanför tätorten. Det gäller såväl omsorgen om våra äldre, bibliotek samt förskolor och skolor. Under samhällsnämndens investeringsbudget är 1 mnkr vikta för investeringar utanför tätorten.

Utbyggnaden av bredband är en viktig utvecklingsfråga för Härnösands kommun och är också i grunden i demokratifråga. Allt fler av de tjänster som tidigare erbjöds enbart fysiskt, styrs nu över till digitalt, vilket innebär att en bra uppkoppling är en nästan en förutsättning för att kunna ta del av samhällets service och tjänster. Digitaliseringen möjliggör också en såväl effektivare som mer ändamålsenlig omsorg. En utbyggnad av fibernätet möjliggör också företagande på landsbygden, man blir allt mindre

platsoberoende. Under 2022 kommer fibernätet i Härnösand att fortsätta byggas ut, främst i samarbete mellan kommunens helägda bolag Hemab i samarbete med Servanet.

Under 2021 kommer också arbetet med att utveckla Västana som besöksmål att ta fart. Utvecklingen kommer ske i samarbete mellan samhällsnämnden och kommunstyrelsen.

Övergivna bilar på landsbygden är allt större växande problem. Utöver förfulningen som sker av omgivningarna så är det också stora säkerhetsrisker. Den politiska majoritetens generella åsikt är att skattemedel inte ska gå åt till att städa upp människors uttjänta fordon. Samtidigt överskjuts idag detta oansvarigas beteende från enskilda över på fastighetsägare, som plötsligt är ansvariga om det placeras övergivna bilar på deras mark. Vi avsätter därför 150 tkr för att möjliggöra att samhällsnämnden kan ta ett ännu större grepp kring denna problematik och att uttjänta bilar lämnas in för skrotning istället för att dumpas på parkeringar i tätorten eller i skogsbyn ute på landsbygden.

Turism- och turismnäringen är en viktig del av Härnösand och i synnerhet för Härnösands framtid. Den är viktig inte bara för Härnösand som besöksmål, utan också för Härnösandsborna. Många företag är beroende av intäkter som genereras våra besökare. Många av de myndigheter som finns i stan vill också kunna erbjuda attraktiva boendemöjligheter för sina tillresta gäster. Därför är det glädjande att det med största sannolikhet kommer byggas ett hotell på Kanaludden. Vi uppdrar i och med detta också till Härnösandshus-koncernen att projektera och sedermera också bygga en camping på Smitingen, som ska vara möjlig att nyttja året runt. Driften av anläggningen kan med fördel läggas ut på en extern utövare.

När vi skriver detta har i princip halva mandatperioden gått och vi närmar oss för varje dag den dag då vi ska utvärderas av väljarna. Med denna budget kommer flera av de befästelser som vi kom överens om efter valet 2018 att kunna infrias. Vi fortsätter att leda Härnösand tillsammans i tätt samarbete med andra aktörer som också vill utveckla Härnösand. Vi är glada över att så många bryr sig om Härnösand och också vill delta i utvecklingen av Härnösand, det borgar för att vi också tillsammans kan känna stolthet för den utveckling som skett. Det bästa resultatet blir när vi tänker tillsammans och arbetar tillsammans.

Härnösand i november 2020

Andreas Sjölander (S), Carl-Fredric Edgren (V), Johan Sundqvist (MP) och Ingemar Wiklander (KD)

2 Målprogram 2020-2023

För perioden 2020-2023 har ett målprogram antagits. Den modell för mål- och resultatstyrning som Härnösands kommun tillämpar innehåller en kedja från vision och mål till konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrta/målnivåer.

Vision 2023: Härnösand – bygger en hållbar framtid

Härnösand är en levande och kreativ mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En mötesplats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ett stort hjärta och med ett aktivt miljöarbete. Här bygger vi en hållbar framtid!

En agenda för hållbar utveckling

Under 2015 antog FN:s generalförsamling resolutionen Agenda 2030 för hållbar utveckling. Alla 193 medlemsländer i FN har genom detta förbundit sig att arbeta för att uppnå en social-, ekonomisk-, och miljömässigt hållbar värld till år 2030. Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål.

I arbetet med att genomföra agendan finns tre viktiga principer:

- **Agendan är universell.** Det innebär att den vänder sig till alla världens länder, och alla länder har ett gemensamt ansvar för genomförandet.
- **Målen är integrerade och odelbara.** Framgång krävs inom alla områden för att målen ska kunna uppnås.
- **Ingen ska lämnas utanför.** Genomförandet av agendan måste ske med särskild hänsyn till de människor och samhällen som har sämst förutsättningar.

Under hösten 2020 har en enkel kartläggning genomförts i kommunen med syfte att se över kopplingen mellan kommunens målprogram och de globala målen i Agenda 2030. Kartläggningen visar kopplingen mellan de övergripande målen i målprogrammet och de globala målen samt vilka globala mål som påverkas av arbetet med att uppnå resultatuppdragen. Från kartläggningen framgår att samtliga av kommunens övergripande mål har en

koppling till de globala målen samt att kommunens målprogram i sin helhet kan kopplas till 13 av de 17 globala målen.

Av de fyra globala mål där koppling till målprogrammet saknas finns koppling i andra former till kommunens och kommunkoncernens arbete. Det kommunala bolaget Härnösand energi och miljö, HEMAB, har en tydlig koppling till de globala målen rent vatten och sanitet till alla, samt hållbar energi för alla. Det globala målet ingen hunger, påverkas indirekt i positiv riktning av kommunens arbete men ingen direkt koppling till kommunens målprogram finns. Slutligen påverkas också det globala målet ekosystem och ekologisk mångfald, i en positiv riktning som en följd av kommunens arbete med översiktsplanen, klimatplanen och klimatanpassningsplanen.

2.1 Mål

Kommunens övergripande mål fastställs av kommunfullmäktige. De följs upp med sikte på 2023. I målprogrammet finns åtta övergripande mål fördelade på två perspektiv.

- **Härnösandsperspektivet** – speglar den önskvärda utvecklingen i Härnösand generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta.
- **Organisationsperspektivet** – innehåller mål för den verksamhet kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi.

Kommunens övergripande mål 2020-2023

1. Attraktivt boende med levande mötesplatser
2. Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad
3. Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete
4. Kunskapsstaden där alla kan växa
5. Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet
6. God service med gott bemötande
7. Framtidens arbetsgivare
8. Välskött och stabil ekonomi

Resultatuppdrag och styrtal

Utifrån de övergripande målen fastställer kommunfullmäktige årligen kortsiktiga mål i form av resultatuppdrag med tillhörande styrtal för varje nämnd. Resultatuppdragen anger nämndernas viktigaste prioriteringar för det kommande året. Nämnderna återredovisar resultatuppdragen till kommunfullmäktige som ett led i den samlade mål- och resultatstyrningen. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras till stor del på utfallet av styrtalen. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Härnösandsperspektivet

Mål 1 – Attraktivt boende med levande mötesplatser

Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande centrum, blomstrande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

Resultatuppdrag	Nämnd
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska öka	Kommunstyrelse
Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet ska öka	Kommunstyrelse
Kommuninvånarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar ska öka	Samhällsnämnd
Kommuninvånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter ska öka.	Samhällsnämnd

Mål 2 – Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad

Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap är gott och innovationer uppmuntras. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med goda arbetsvillkor. Ansvarstagande för miljö och hållbarhet präglar produktion, förädling och kommunikationer. Utveckling av infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena och samverkan mellan kommunen och det civila samhället ger drivkraft åt lokal utveckling.

Resultatuppdrag	Nämnd
Kommunpolitikernas attityder till företagande ska förbättras	Kommunstyrelse
Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras	Kommunstyrelse

Mål 3 – Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete

All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

Resultatuppdrag	Nämnd
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor ska öka	Samhällsnämnd
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på transporter ska minska	Samhällsnämnd
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på konsumtion (livsmedel) ska minska	Kommunstyrelse

Mål 4 – Kunskapsstaden där alla kan växa

Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande och där det är naturligt att nyttja digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

Resultatuppdrag	Nämnd
Andelen elever med behörighet till ett gymnasieprogram ska öka	Skolnämnd
Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska öka	Skolnämnd
Andelen elever i åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andraspråk ska öka	Skolnämnd
Andelen elever inom Komvux med godkända resultat inom gymnasiala kurser ska öka	Arbetslivsnämnd

Organisationsperspektivet

Mål 5 – Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet

Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

Resultatuppdrag	Nämnd
Brukarens nöjdhet med sitt särskilda boende ska öka	Socialnämnd
Brukarens nöjdhet med sin hemtjänst ska öka	Socialnämnd
Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	Socialnämnd
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka	Arbetslivsnämnd

Mål 6 – God service med gott bemötande

Gott värdschap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

Resultatuppdrag	Nämnd
Inlägg på kommunens kundforum ska besvaras inom den utlovade svarstiden	Kommunstyrelse
Resultatet i SKRs mätning av företagsklimatet ska öka. (Insikt)	Samhällsnämnd
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen ska öka	Kommunstyrelse

Mål 7 – Framtidens arbetsgivare

Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Resultatuppdrag	Nämnd
Korttidssjukfrånvaron ska minska	Kommunstyrelse
Andelen enheter med en sjukfrånvaro högre än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro ska minska.	Kommunstyrelse
Resultatet av mätningen av Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka.	Kommunstyrelse

Mål 8 – Välskött och stabil ekonomi

I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och

upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

Resultatuppdrag	Nämnd
Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag (1%)	Kommunstyrelse
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar (100%)	Kommunstyrelse

2.2 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen når både sina finansiella och verksamhetsmässiga resultatuppdrag, samt att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt sätt.

De finansiella resultatuppdragen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i årsplanen angivna resultatuppdragen för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och resultatuppdrag ska nämnd/styrelse agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids.

Kommunens kortsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning definieras av resultatuppdragen under mål 8 Välskött och stabil ekonomi, där även kommunens långsiktiga finansiella ambitioner beskrivs i definitionen av målet.

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt).

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

3 Ekonomiska förutsättningar

3.1 Utsikter inför 2021

År 2020 är exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Ekonomin har vänt tydligt uppåt sedan dess, men i vilken takt som återhämtningen kommer att fortgå är fortfarande högst osäkert.¹

Trots att det ekonomiska resultatet i flera av kommunens kärnverksamheter påverkas kraftigt negativt av kostnadsökningar kopplade till covid-19 under 2020 väntas kommunens samlade resultat, enligt prognos i delårsrapporten till och med augusti, ändå bli starkt. Detta beror främst på de stora tillfälliga tillskott av statliga generella statsbidrag som betalats ut samt på de av staten utlovade ersättningar för kostnader relaterade till covid-19 i kommunerna.

Kommunens ökade kostnader med anledning av coronapandemin består bland annat dels av ökade kostnader för skyddsmaterial men även av kostnader för andra verksamhetsanpassningar, så som ökade personalkostnader. Coronapandemins utveckling under höst och vinter 2020/2021 medför sannolikt att kostnader relaterade till verksamhetsanpassningar hänger kvar och följer med in under år 2021. Det är dock inte klarlagt ännu om staten kommer fortsätta kompensera kommunerna för ökade verksamhetskostnader relaterade till coronapandemin även under år 2021. Osäkerheten kring kommunens ekonomiska utveckling in i och under år 2021 är därmed i dagsläget påtaglig.

3.2 Finansiell information

3.2.1 Skattesats

Skattesatsen förblir oförändrad, det vill säga 23,34 kronor.

Skatteintäkter och statsbidrag utgör den övervägande delen av kommunens intäkter, som enligt skatteberäkningsmodellen från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, beräknas till 1 689 mnkr under 2021. Det är 53 mnkr mer jämfört med motsvarande belopp budgeterat 2020. Detta belopp innefattar det extra generella statsbidrag om ca 17 mnkr som den 7 september aviserades av regeringen i budgetpropositionen för 2021, och som halveras till 2022 och sedan försvinner helt från och med 2023. Dessutom inkluderar de budgeterade generella statsbidragen för 2021 en engångsintäkt på nästan 5,8 mnkr i form av tillfälligt stöd för mottagandet av nyanlända. Utöver skatteintäkter och generella bidrag får kommunen dessutom en intäkt i form av fastighetsavgift som är beräknad till drygt 56 mnkr år 2021.

Beräkningen av skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på ett antagande om att Härnösands kommuns invånarantal uppgår till 25 122 invånare den 1 november 2020.

¹ Ekonomirapporten, oktober 2020

3.2.2 Resultat- finansierings- och balansbudget

Resultatbudget

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens nettokostnader	-1 620,7	-1 629,8	-1 688,9	-1 688,0	-1 710,1
Avskrivningar	-47,9	-52,0	-48,4	-51,8	-56,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 668,6	-1 681,8	-1 737,3	-1 739,8	-1 766,1
Skatteintäkter	1 199,0	1 218,0	1 176,5	1 218,0	1 265,7
Generella bidrag och utjämning	469,5	478,2	575,1	554,4	536,1
Finansiella intäkter	8,0	7,9	6,3	6,3	6,1
Finansiella kostnader	-4,7	-4,1	-3,1	-3,5	-5,9
Årets resultat	3,2	18,2	17,5	35,4	36,0

Finansieringsbudget

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	3,2	18,2	17,5	35,4	36,0
Justering för avskrivningar	47,9	52,0	48,4	51,8	56,0
Justering ej likviditetpåverk. poster	105,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändr. kortfrist. fordr./skuld/lager	-47,9	9,1	8,6	12,4	8,3
Exploateringsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	108,3	79,3	74,5	99,6	100,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Materiella anläggningstillgångar	-63,2	-41,0	-63,8	-60,3	-58,7
Avyttring mater. anläggningstillg.	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållna investeringsbidrag	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar	0,5	0,0	0,0	-1,3	-2,5
Avyttring av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-59,0	-41,0	-63,8	-61,6	-61,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nya lån	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amorteringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	69,3	38,3	10,8	38,0	39,1
Likvida medel vid årets början	0,1	69,4	107,7	118,5	156,6
Likvida medel vid årets slut	69,4	107,7	118,5	156,6	195,6

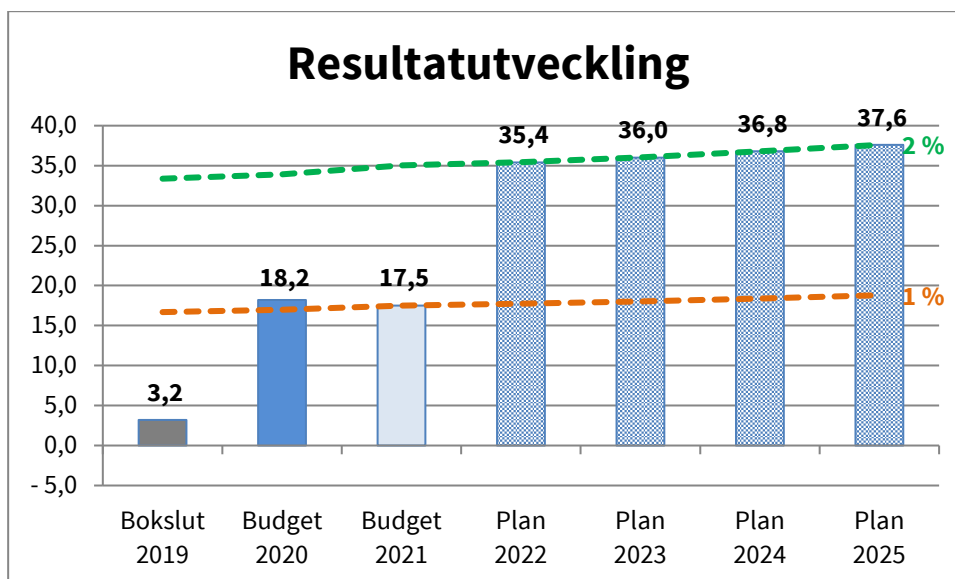
Balansbudget och soliditet

Mnkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Anläggningstillgångar	822,8	811,8	827,1	836,8	842,0
Omsättningstillgångar	230,3	268,6	279,4	317,4	356,5
- varav likvida medel	69,4	107,7	118,5	156,6	195,6
SUMMA TILLGÅNGAR	1 053,1	1 080,4	1 106,5	1 154,3	1 198,6
Eget kapital	323,6	341,8	359,3	394,7	430,7
- varav årets resultat	3,2	18,2	17,5	35,4	36,0
Avsättningar	142,7	151,8	160,4	172,8	181,1
Långfristiga skulder	239,3	239,3	239,3	239,3	239,3
Kortfristiga skulder	347,5	347,5	347,5	347,5	347,5
Summa skulder	586,8	586,8	586,8	586,8	586,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER	1 053,1	1 080,4	1 106,5	1 154,3	1 198,6
				0,0	0,0
Soliditet %	31%	32%	32%	34%	36%
<i>Pensionsförpliktelse (mkr)</i>	<i>638,7</i>	<i>622,3</i>	<i>593,4</i>	<i>564,4</i>	<i>542,6</i>
<i>Soliditet, inkl. pensionsskuld före -98</i>	<i>-30%</i>	<i>-26%</i>	<i>-21%</i>	<i>-15%</i>	<i>-9%</i>

3.2.3 Kommunfullmäktiges budgetbeslut

Budgeterat och planerat resultat

Budgeterat resultat för år 2021 uppgår till 17,5 mnkr vilket motsvarar en (1) procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. För att nå ett planerat resultat år 2022 och framåt motsvarande två (2) procent av budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag behöver kostnadsminskningar alternativt intäktsökningar på cirka 22 mnkr genomföras inför budget 2022.

Budgetramar nämnder

Kommunfullmäktiges budgetbeslut fördelar skattemedel på totalt 1 737 mnkr till kommunstyrelse, nämnder och kommunfullmäktige.

Efter kommunfullmäktiges tilldelning av skattemedel ska varje nämnd utarbeta en slutgiltig verksamhetsplan som inkluderar nämndens budget. Verksamhetsplanen ska tillställas kommunfullmäktiges sammanträde i januari 2021 för kännedom.

Tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunfullmäktige, Valnämnd, Revision	-6 186	-6 300	-6 300	-6 300
Kommunstyrelse	-173 338	-186 050	-180 850	-180 850
Arbetslivsnämnd	-58 000	-58 000	-58 000	-58 000
Samhällsnämnd	-180 600	-183 250	-183 250	-183 250
Skolnämnd	-605 800	-621 400	-621 400	-621 400
Socialnämnd	-596 200	-624 424	-624 424	-624 424
Kommungemensamt	-61 652	-57 894	-61 867	-57 667
<i>Behov av kostnadsminskningar alt. intäktsökningar</i>			21 950	19 450
Delsumma	-1 681 776	-1 737 318	-1 714 141	-1 712 441
- varav inflationskompensation			0	0
Löneökning 2021 (3 mån)			-6 300	-6 300
Löneökning 2022			-19 400	-25 900
Löneökning 2023				-21 500
Löneökning 2024				
Löneökning 2025				
Summa verksamhetens nettokostnad	-1 681 776	-1 737 318	-1 761 641	-1 785 441
Skatteintäkter o bidrag	1 696 200	1 751 543	1 772 403	1 801 836
Finans (Finansnetto mm)	3 776	3 275	2 838	305
Årets resultat	18 200	17 500	35 400	36 000

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till totalt 63,75 mnkr. Baserat på budgeterat resultat och avskrivningar innebär det en självfinansieringsgrad om 100 procent.

Nämndernas investeringsramar (Tkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelse	6 710	6 795	7 295	4 700
Arbetslivsnämnd	1 800	1 500	2 000	2 000
Samhällsnämnd	42 600	49 000	48 000	49 000
Skolnämnd	1 900	5 455	2 000	2 000
Socialnämnd	1 200	1 000	1 000	1 000
Summa	54 210	63 750	60 295	58 700

3.3 Verksamheternas uppdrag och ekonomiska ramar

3.3.1 Arbetslivsnämnden 58,0 mnkr (+0 mnkr)

Arbetslivsnämndens viktigaste uppgift är att stödja människor att utveckla sina kompetenser för att öka individers anställningsbarhet. Det sker genom att erbjuda teoretiska och praktiska utbildningar och olika arbetsmarknadsinsatser med betydande fokus på social rehabilitering och tidiga insatser som bidrar till att bryta utanförskap. Genom arenaverksamhet skapas meningsfull sysselsättning vilket också bidrar till mervärden för kommunens förvaltning och bolag genom serviceinsatser.

Nämnden ansvarar för mottagning, introduktion och samordning av integrationsverksamhet för nyanlända. Språkundervisning och språkutveckling är viktiga delar inom integrationsarbetet liksom yrkesbedömningar och djupare kartläggning. Nämnden ansvarar för Vuxenutbildning i form av Komvux, SFI, Lär vux, Lärcentrum och yrkeshögskoleutbildningar samt tolkförmedling.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2021, tilldelas arbetslivsnämnden ett särskilt ansvar för två resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återspeglar till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Målnivå 2020	Baslinje 2019	Baslinje 2018	Uppf. Målnivå
Andelen elever på Komvux med godkända resultat inom gymnasiala kurser ska öka	83%	80%	-	-	Aug / Dec
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka	50%	-	-	-	Aug / Dec

Nämndens budgetram

(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsram	58,0	58,0	58,0	58,0
Investeringsram	1,8	1,5	2,0	2,0

För att nå målen i Årsplanen och framförallt kunna bidra till att ännu fler deltagare kommer i egen försörjning får nämnden behålla 2020 års budgetram även 2021. Utöver finns också centrala medel motsvarande 2 mnkr avsatta för att skapa förutsättningar för minskad arbetslöshet. Dessa medel kan arbetslivsnämnden ansöka om att få ianspråkta. Individuella planer för alla deltagare, tillskapandet av en valideringsenhet, ett fördjupat samarbete med Arbetsförmedlingen och ett fortsatt gott samarbete med Härnösands näringsliv och alla offentliga myndigheter blir viktiga framgångsfaktorer för två av våra största samhällsutmaningar – integrationen och arbetslösheten.

3.3.2 Samhällsnämnden 183,3 mnkr (+ 2,7 mnkr)

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor, till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för större delen av kommunens investeringar och reinvesteringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer, belysningsåtgärder och friluftsanläggningar. utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthandling samt livsmedelskontroller. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker sommar och vintertid, samt för föreningsstöd. Även kollektivtrafik, inklusive skolskjutsar och färdtjänst ligger inom nämndens ansvar.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2021, tilldelas samhällsnämnden ett särskilt ansvar för fem resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återspeglaras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Målnivå 2020	Baslinje 2019	Baslinje 2018	Uppf. Målnivå
Kommuninvånarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar ska öka	Index 51	-	Index 49	Index 48	Dec
Kommuninvånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter ska öka.	Index 65	-	Index 63	Index 65	Dec
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor ska öka	5,1	-	4,9	5,4	Dec
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på transporter ska minska	Minskning	-	83,4	-	Aug / Dec
Resultatet i SKRs mätning av företagsklimatet ska öka. (Insikt)	Index 79	Index 70	-	-	Aug / Dec

Nämndens budgetram

(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsram	180,6	183,3	183,1	183,1
Investeringsram	42,6	49,0	48,0	49,0

För att ytterligare förbättra kollektivtrafiken (tillgänglig och attraktiv) så tillförs nämnden 1,25 mnkr för att kunna genomföra omläggning av linjenätet samt utökad kvällstrafik under 2021. Härnösandsborna ska vara ännu nöjdare med den fritidsverksamhet som erbjuds och nöjdheten bland kollektivtrafikresenärerna ska förbättras i såväl landsbygdstrafiken som i stadstrafiken. Investeringsmedel ska bland annat satsas på att förbättra och binda samman kommunens gång- och cykelvägar och en ny idrottshall ska byggas på fastlandet – till förmån för såväl föreningsliv som de närbelägna skolorna. Samhällsnämnden får en särskild tilldelning motsvarande 150 tkr för att öka ambitionerna att minska antalet övergivna i kommunen.

3.3.3 Socialnämnden 624,4 mnkr (+28,2 mnkr)

Socialnämndens viktigaste uppgift är att på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Det sker genom att verksamheterna möter de enskilda människornas behov så som de uttrycks i varje tid. Omsorg om funktionshindrade, omsorg om äldre och om individer och familjer är grundläggande. Nämnden har ansvarsuppgifter inom mottagandet av asylsökande och nyanlända bland annat genom utveckling av stödboenden.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2021, tilldelas socialnämnden ett särskilt ansvar för tre resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återspeglaras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppgift	Målnivå 2021	Målnivå 2020	Baslinje 2019	Baslinje 2018	Uppf. Målnivå
Brukarens nöjdhet med sitt särskilda boende ska öka	79%	89%	78%	88%	Dec
Brukarens nöjdhet med sin hemtjänst ska öka	91%	91%	87%	90%	Dec
Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	0,8%	-	1,0%	1,2%	Aug / Dec

Nämndens budgetram

(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsram	596,2	624,4	624,4	624,4
Investeringsram	1,2	1,0	1,0	1,0

Socialnämnden kommer att få riktade statsbidrag på 10 mnkr som ska gå till förstärkningar/förbättringar inom äldreomsorgen (hemtjänst, hemsjukvård och särskilt boende). Ytterligare riktade statliga bidrag på 8 mnkr under 2021 ger socialnämnden möjligheter att erbjuda idag utbildade vårdbiträden (både vikarier och fast anställda) möjlighet att utbilda sig till undersköterskor med full lön. Heltidsresan ska under 2021 ta fart på allvar inom Socialnämndens verksamheter. Målsättningen är att samtliga medarbetare, som idag jobbar deltid, ska erbjudas tjänster motsvarande heltider och att heltid ska vara norm för såväl befintliga som nya tjänster. En bärande del i införandet av heltid är också att arbetsmiljön ska vara god. Ambitionen är att de ofrivilliga delade turerna ska avskaffas. Särskilda medel finns avsatta under Kommunstyrelsens budgetramar för heltidsresan. När detta skrivs pekar allt på att Socialnämnden behöver fortsätta sitt hittills så framgångsrika arbete med att hålla covid-19 utanför våra särskilda boenden under stora delar av 2021. Majoriteten står till fullo bakom samtliga satsningar på tidiga, hälsofrämjande och förebyggande insatser som Socialnämnden har planerat inför 2021. Förbättrad nöjdhet bland medborgare som har hemtjänst eller bor i särskilt boende är två resultatuppgifter som behöver särskilt fokus även under 2021. Under året ska byggnationen av ett nytt särskilt boende påbörjas för att möta det ökande behovet av boendeplatser.

3.3.4 Skolnämnden 621,4 mnkr (+15,6 mnkr)

Skolnämndens uppgift är att främja alla barn och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Skolan ska också förankra respekt för de mänskliga rättigheterna, grundläggande demokratiska värderingar, alla människors lika värde och varsam respekt för vår gemensamma miljö. Skolnämnden har ansvar för utbildningsformer från förskola till gymnasium inklusive öppen förskola, fritidshem och Musik- och kulturskolan.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppgifter för året 2021, tilldelas skolnämnden ett särskilt ansvar för tre resultatuppgifter. De är nämndens mest prioriterade och

strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Målnivå 2020	Baslinje 2019	Baslinje 2018	Uppf. Målnivå
Andelen elever med behörighet till ett gymnasieprogram ska öka	84%	85%	79,2%	85,6%	Dec
Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska öka	72%	-	70,5%	82,4%	Dec
Andelen elever i åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andraspråk ska öka	72%	78%	69%	67%	Aug / Dec

Nämndens budgetram

(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsram	605,8	621,4	621,4	621,4
Investeringsram	1,9	5,5	2,0	2,0

Härnösands förskoleverksamhet får mycket goda ”betyg” i de nationella jämförelser som görs. Att Härnösand har en förskoleverksamhet i nationell toppklass i det land som av många betraktas som det land som har världens bästa förskola är något som majoriteten är både stolt över och självklart vill värna. Skolnämndens huvudmålsättning ”att skapa en god miljö för lärande och utveckling för alla barn i alla förskolor och skolor” vill majoriteten stödja genom att tillskjuta 5,3 mnkr av de 17 mnkr som Härnösands kommun totalt får under 2021 i riktat statligt bidrag – den så kallade ”välfärdssatsningen”. Utöver detta får skolnämnden också 3 mnkr av de särskilda statliga medel som Härnösands kommun får för merkostnader för flyttingrelaterade kostnader. Med dessa totalt 8,3 mnkr i extramedel skapas förutsättningar för att ta ett helhetsgrepp kring kompensatorisk skola, där elevernas individuella behov sätts i centrum.

3.3.5 Kommunstyrelsen 186,1 mnkr (+12,8 mnkr)

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har övergripande ansvar för hela kommunens utveckling, ekonomi och personalpolitik. Styrelsen har uppsiktsplikt över alla nämnder, kommunala bolag samt Räddningstjänstförbundet. Kommunstyrelsen ansvarar för landsbygdsutveckling, översiktsplanering, frågor om mark och vatten, bostadsplanering, trygghet, tillgänglighet, folkhälsa, internationella frågor, kontakter med myndigheter och Mittuniversitet. Kommunstyrelsen har också ansvar för frågor rörande näringslivsutveckling, infrastruktur, miljömässig hållbarhet och kultur.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2021, tilldelas kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för tolv resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till

kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Målnivå 2020	Baslinje 2019	Baslinje 2018	Uppf. Målnivå
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska öka	Index 59	Index 62	Index 57	Index 58	Dec
Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet ska öka	Index 55	Index 57	Index 53	Index 53	Dec
Kommunpolitikernas attityder till företagande ska förbättras	3,20	3,43	2,92	2,95	Aug / Dec
Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras	3,20	3,29	2,93	2,96	Aug / Dec
Inlägg på kommunens kundforum ska besvaras inom den utlovade svarstiden	92%	-	-	-	Aug / Dec
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen ska öka	Index 55	-	Index 53	Index 56	Dec
Korttidssjukfrånvaron ska minska	14 200 dagar	-	13 082	12 499	Aug / Dec
Andelen enheter med en sjukfrånvaro högre än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro ska minska.	Minskning	-	-	-	Dec
Resultatet av mätningen av Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka.	Ökning	Index 83	Index 79	Index 79	Dec
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på konsumtion (livsmedel) ska minska	2,1 CO2 ekv./ kg inköpa livsmedel	-	2,53	2,28	Aug / Dec
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	1%	1,1%	0,2%	-0,3%*	Dec
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar	100%	-	-	-	Dec

*) Enligt konverterade jämförelsesiffror

Nämndens budgetram

(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsram	173,3	186,1	180,9	180,9
Investeringsram	6,7	6,8	7,3	4,7

Tillskapandet av ett hållbarhetskontor där befintliga hållbarhetsresurser samlas och förstärks med en temporär kompetens som ska fokusera på att utveckla barn- och ungdomsdemokratien är ett prioriterat utvecklingsområde under 2021. Vidare prioriteras en ettårig satsning för att införa kommunens nya HR-system på bästa möjliga sätt. Därutöver vill majoriteten tillskjuta

pengar under 2021 för att öka/förbättra den kommunala organisationens förmåga att använda digitaliseringens möjligheter de kommande åren.

Kommunstyrelsen får utöver ovanstående beskrivna engångssatsningar behålla 2020 års budgetram och förväntas därmed kunna bidra till att nedanstående resultatuppdrag kan nås – trots reellt sett något minskande resurser. Fler etableringar, företag, besökare och invånare är fyra centrala mål som hela den kommunala organisationen på olika sätt bidrar till – men där Kommunstyrelsens verksamheter har en särskilt viktig roll.

Under kommunstyrelsens ram avsätts också 8 mnkr som särskilda medel för heltidsresan och arbetet för att minska arbetslösheten. Under 2021 ser vi t.ex. fram emot en uppstart av en fritidsbank och eventuellt också en satsning på utveckling av återbruksverksamheten med Re-tuna i Eskilstuna som inspiration.

3.3.6 Kommunfullmäktige 6,3 mnkr (+0,1 mnkr)

Kommunfullmäktiges budget innefattar även valnämnd och revision.

(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsram	6,2	6,3	6,3	6,3

4 Så har vi arbetat med årsplanen

Arbetet med 2021 års budget inleddes i december 2019. Grunden för budgeten är Reglementet för ekonomistyrning som beskriver hur de ekonomiska processerna i kommunen ska se ut. Under år 2020 har de ekonomiska processerna förändrats inför årsplanen för 2021 då ett arbete med att förändra och förtydliga styrmodellen för kommunen som helhet pågår. Budgetdirektivet som anger den preliminära budgetramen för varje nämnd anges här och framåt som planeringsförutsättningar.

För att svara upp mot nuvarande och framtida behov inleddes arbetet med årsplanen med en övergripande analys av trender globalt, nationellt, regionalt och lokalt och en omvärldspaning med utgångspunkt i hur detta bedöms påverka kommunens verksamheter. Den 21 januari presenterades en omvärlds- och invärldsanalys för kommunstyrelsens arbetsutskott och nämndernas presidier, med tillfälle för dialog mellan politiker och tjänstemän. Politiska medskick och prioriteringar inför arbetet med budget för 2021 var:

- God kvalitet i kärnverksamheterna
- Långsiktigt hållbar ekonomi
- God arbetsgivare
- Klimat
- Näringsliv och etableringar
- Social hållbarhet

Kommunstyrelsen fastställde planeringsförutsättningarna för budgetarbetet den 3 mars 2020 med preliminära budgetramar för varje nämnd. Förslaget föregicks av en gemensam process av kommunledningsgruppen som

tillsammans lade fram det liggande förslaget. Samtliga nämnder tilldelades preliminärt högre budgetram än vad som tilldelades 2020.

Den 25 februari hölls en första budgetkonferens där förvaltningsledningarna presenterade förutsättningar för den kommande budgetprocessen. Arbetet i de olika nämnderna med att utforma en budget inom den preliminärt tilldelade ramen har sedan skett i samverkan mellan politiker och tjänstemän.

Nämnderna inlämnade sina budgetförslag månadsskiftet september/oktober. Budgetdialoger har under samma period hållits inför formerandet av årsplanen 2021 mellan politiker och tjänstemän.

Den 8 oktober hölls en budgetkonferens. Vid budgetkonferensen presenterade nämnderna och förvaltningarna sina preliminära budgetberäkningar.

Årsplanens utgångspunkt har varit att utgå ifrån trender, omvärldspaning och verksamheternas nuläge med ett fokus framåt på tidiga och förebyggande insatser genom samverkan inom klimatområdet, långsiktig hållbar ekonomi, näringsliv och etableringar samt social hållbarhet. Genom fokus på förebyggande och tidiga insatser bedöms god kvalitet i kärnverksamheterna och god arbetsgivare följa.

I arbetet inför och med årsplanen för 2021 har flertalet medarbetare varit delaktiga i den årslånga processen tillsammans med den politiska majoriteten i Härnösands kommun.

Bilaga 1 Ekonomisk utveckling för kommunens nämnder de senaste åren, tabell

Bilaga 2 Sammanställning resultatuppdrag, tabell

Bilaga 3 Målprogrammets koppling till Agenda 2030, tabell

Bilaga 4 Mått och källor till mätningar, tabell

		Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Årsplan 2020	Budget 2020	Årsplan 2021
Kommunstyrelsen	Intäkter	237	263	298	308	300	275	289	255
	varav skattemedel	131	189	183	198	159	183	187	192
	varav externa & interna intäkter	106	74	115	110	141	92	102	62
	Kostnader	-264	-257	-292	-279	-285	-274	-289	-255
	Resultat	-27	6	6	29	15	0,1	0	0
Arbetslivsnämnden	Intäkter	122	142	142	141	135	123	115	125
	varav skattemedel	45	53	62	60	58	58	58	58
	varav externa & interna intäkter	77	89	80	81	78	65	57	67
	Kostnader	-119	-141	-139	-136	-133	-123	-115	-125
	Resultat	3	1	3	5	2	0	0	0
Samhällsnämnden	Intäkter	184	191	199	207	211	207	210	212
	varav skattemedel	159	164	173	179	180	180	181	183
	varav externa & interna intäkter	25	27	26	28	31	27	29	29
	Kostnader	-175	-187	-199	-201	-205	-207	-210	-212
	Resultat	9	4	0	6	6	0	0	0
Skolnämnden	Intäkter	596	641	699	725	721	690	714	741
	varav skattemedel	516	539	568	594	600	606	606	621
	varav externa & interna intäkter	80	102	131	131	121	84	108	120
	Kostnader	-596	-642	-699	-726	-722	-690	-714	-741
	Resultat	0	-1	0	-1	-1	0	0	0
Socialnämnden	Intäkter	587	648	725	691	708	674	684	729
	varav skattemedel	530	533	553	567	597	596	596	624
	varav externa & interna intäkter	57	115	172	124	111	78	88	105
	Kostnader	-587	-643	-726	-731	-718	-674	-684	-729
	Resultat	0	5	-1	-40	-10	0	0	0

Bilaga 2, Sammanställning resultatuppdrag

Resultatuppdrag	Nämnd	Målnivå 2021	Målnivå 2020	Baslinje 2019	Baslinje 2018	Uppf. Målnivå
Andelen elever inom Komvux med godkända resultat inom gymnasiala kurser ska öka	Arbetslivsnämnd	83%	80%	-	-	Aug / Dec
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka	Arbetslivsnämnd	50%	-	-	-	Aug / Dec
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska öka	Kommunstyrelse	Index 59	Index 62	Index 57	Index 58	Dec
Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet ska öka	Kommunstyrelse	Index 55	Index 57	Index 53	Index 53	Dec
Kommunpolitikernas attityder till företagande ska förbättras	Kommunstyrelse	3,20	3,43	2,92	2,95	Aug / Dec
Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras	Kommunstyrelse	3,20	3,29	2,93	2,96	Aug / Dec
Inlägg på kommunens kundforum ska besvaras inom den utlovade svarstiden	Kommunstyrelse	92%	-	-	-	Aug / Dec
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen ska öka	Kommunstyrelse	Index 55	-	Index 53	Index 56	Dec
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på konsumtion (livsmedel) ska minska	Kommunstyrelse	2,1 CO2 ekv./ kg inköpa livsmedel	-	2,53	2,28	Aug /Dec
Korttidssjukfrånvaron ska minska	Kommunstyrelse	14 200 dagar	-	13 082 dagar	12 499 dagar	Aug / Dec
Andelen enheter med en sjukfrånvaro högre än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro ska minska.	Kommunstyrelse	Minskning	-	-	-	Dec
Resultatet av mätningen av Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka.	Kommunstyrelse	Ökning från föregående års resultat.	Index 83	Index 79	Index79	Dec
Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag	Kommunstyrelse	1%	1,1%	0,2%	-0,3%	Dec
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar	Kommunstyrelse	100%	-	-	-	Dec
Kommuninvånarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar ska öka	Samhällsnämnd	Index 51	-	Index 49	Index 48	Dec
Kommuninvånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter ska öka.	Samhällsnämnd	Index 65	-	Index 63	Index 65	Dec
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor ska öka	Samhällsnämnd	5,1	-	4,9	5,4	Dec
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på transporter ska minska	Samhällsnämnd	Minskning	-	83,4	-	Aug / Dec
Resultatet i SKRs mätning av företagsklimatet ska öka. (Insikt)	Samhällsnämnd	Index 79	Index 70	-	-	Aug /Dec
Andelen elever med behörighet till ett gymnasieprogram ska öka	Skolnämnd	84%	85%	79,20%	83,60%	Dec
Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska öka	Skolnämnd	72%	-	70,50%	82,40%	Dec
Andelen elever i åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andraspråk ska öka	Skolnämnd	72%	78%	69%	67%	Dec
Brukares nöjdhet med sitt särskilda boende ska öka	Socialnämnd	79%	89%	78%	88%	Dec
Brukares nöjdhet med sin hemtjänst ska öka	Socialnämnd	91%	91%	87%	90%	Dec
Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	Socialnämnd	0,8%	-	1,0%	1,2%	Aug / Dec

Bilaga 3, Målprogrammets koppling till de Globala målen i Agenda 2030

Övergripande mål / Globalt mål	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Vision	1 INGEN FATTIGDOM		3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE	4 GOD UTBILDNING	5 JÄMSTÄLLDHET			8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	9 HÅLLBARHEDSRIK INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	10 MINSKAD OJÄMNHET	11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMMÄLLEN	12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	13 BEKÄMPA KLIMAT- FÖRÄNDRINGARNA	14 HÅV OCH MARINA RESURSER		16 FRED OCH HÄLL- SÄMMA SAMMÄLLEN	17 SAMVERKAN OCH PARTNERSKAP
Härnösand – bygger en hållbar framtid																	
Attraktivt boende med levande mötesplatser			3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE		5 JÄMSTÄLLDHET						11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMMÄLLEN						16 FRED OCH HÄLL- SÄMMA SAMMÄLLEN
Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad					5 JÄMSTÄLLDHET			8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	9 HÅLLBARHEDSRIK INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR								
Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete									9 HÅLLBARHEDSRIK INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR		11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMMÄLLEN	12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	13 BEKÄMPA KLIMAT- FÖRÄNDRINGARNA	14 HÅV OCH MARINA RESURSER			
Kunskapsstaden där alla kan växa				4 GOD UTBILDNING	5 JÄMSTÄLLDHET			8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	9 HÅLLBARHEDSRIK INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	10 MINSKAD OJÄMNHET	11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMMÄLLEN						
Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	1 INGEN FATTIGDOM		3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE		5 JÄMSTÄLLDHET			8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT		10 MINSKAD OJÄMNHET							
God service med gott bemötande									9 HÅLLBARHEDSRIK INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR								
Framtidens arbetsgivare			3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE		5 JÄMSTÄLLDHET			8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT									
Välskött och stabil ekonomi								8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	9 HÅLLBARHEDSRIK INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR		11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMMÄLLEN						17 SAMVERKAN OCH PARTNERSKAP

Bilaga 4, Källa och mått till resultatuppdrag

Resultatuppdrag	Nämnd	Målnivå 2021	Källa	Mått/ Nyckeltal
Andelen elever inom Komvux med godkända resultat inom gymnasiala kurser ska öka	Arbetslivsnämnd	83%	Egen mätning	Antal godkända elever inom gymn. kurser som del av totalt antal elever inom gymn. kurser
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka	Arbetslivsnämnd	50%	Egen mätning	Antalet deltagare som når egen försörjning som del av totalt antal deltagare
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska öka	Kommunstyrelse	Index 59	Medborgarundersökningen, del A	
Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet ska öka	Kommunstyrelse	Index 55	Medborgarundersökningen, del A	
Kommunpolitikernas attityder till företagande ska förbättras	Kommunstyrelse	3,20	Svenskt näringslivs enkätundersökning. Företagklimat.se	Attityder till företagande-Kommunpolitiker
Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras	Kommunstyrelse	3,20	Svenskt näringslivs enkätundersökning. Företagklimat.se	Attityder till företagande-Tjänstemän
Inlägg på kommunens kundforum ska besvaras inom den utlovade svarstiden	Kommunstyrelse	92%	Egen mätning, Kundo	Andel inlägg som besvarats inom utlovad svarstid
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen ska öka	Kommunstyrelse	Index 55	Medborgarundersökningen, del B	
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på konsumtion (livsmedel) ska minska	Kommunstyrelse	2,1/kg	Uppföljningsprogrammet Comper	CO2-ekvivalenter/ kg inköpa livsmedel
Korttidssjukfrånvaron ska minska	Kommunstyrelse	14 200 dagar	Egen mätning, PA-systemet	Antalet dagar med korttidssjukfrånvaro
Andelen enheter med en sjukfrånvaro högre än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro ska minska.	Kommunstyrelse	Minskning	Egen mätning	Antal enheter som del av totalt antal enheter
Resultatet av mätningen av Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka.	Kommunstyrelse	Ökning från föregående års resultat.	Medarbetarundersökningen	Resultat HME
Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag	Kommunstyrelse	1%	Ekonomisystemet	Resultat i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar	Kommunstyrelse	100%	Ekonomisystemet	Graden av självfinansiering i procent
Kommuninvånarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar ska öka	Samhällsnämnd	Index 51	Medborgarundersökningen, del A	
Kommuninvånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter ska öka.	Samhällsnämnd	Index 65	Medborgarundersökningen, del A	
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor ska öka	Samhällsnämnd	5,1	Medborgarundersökningen, del A	
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på transporter ska minska	Samhällsnämnd	Minskning	Egen mätning, antal körda km med kommunens bilar	Antal km körda med ej fossilfria bilar som del av totalt antal körda km
Resultatet i SKRs mätning av företagsklimatet ska öka. (Insikt)	Samhällsnämnd	Index 79	SKRs mätning av Företagsklimat	

Andelen elever med behörighet till ett gymnasieprogram ska öka	Skolnämnd	84%	Kolada	N15424 (Lägeskommun)
Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska öka	Skolnämnd	72%	Kolada	N17458 (Lägeskommun)
Andelen elever i åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andraspråk ska öka	Skolnämnd	72%	Kolada	N15443 (Lägeskommun)
Brukares nöjdhet med sitt särskilda boende ska öka	Socialnämnd	79%	Brukarundersökningen	Brukarens nöjdhet, SÄBO
Brukares nöjdhet med sin hemtjänst ska öka	Socialnämnd	91%	Brukarundersökningen	Brukarens nöjdhet Hemtjänst
Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	Socialnämnd	0,8%	Kolada	N31816

Mål och budget 2021

Förslag till beslut

Centerpartiet föreslår kommunfullmäktige

att anta Centerpartiets förslag till mål och budget för 2021 enligt bilaga

Christina Lindberg

Centerpartiet

Centerpartiets mål för Härnösands kommun inför mandatperioden 2019–2022

Centerpartiet – nytt ledarskap för Härnösand

Centerpartiet arbetar för en hållbar framtid. Vi vill skapa en hållbar kommun. Det gäller vår miljö, barn och ungdomars uppväxt, omsorgen om våra äldre, företagande och arbete. En grundförutsättning är en långsiktigt hållbar ekonomi för Härnösands kommun. Medarbetarna är kommunens främsta resurs. Vi vill stärka delaktigheten och utvecklingsmöjligheten för dig som anställd i kommunen för att bli en attraktivare arbetsgivare.

Vi vill att hela kommunen utvecklas och att stad och land tar tillvara på varandras resurser. Vi vill att människor ska kunna bo, arbeta och driva företag i hela kommunen. I Härnösand ska du känna dig välkommen och trygg, oavsett vilket land du kommer ifrån. Allas lika rätt och värde är vår värdegrund och människors olika förmågor ska tas tillvara. Centerpartiet ser mångfald och valfrihet som en självklarhet.

Centerpartiet står för en närodlad politik. Det handlar om närhet till besluten och att du ska kunna påverka din vardag.

I Centerpartiets Härnösand har vi en attraktiv landsbygd och stad

Du ska kunna bo, arbeta och driva företag i alla delar av kommunen. En fungerande offentlig och kommersiell service, bra kommunikationer och utbyggd infrastruktur behövs. Ge ökade möjligheter till bostadsbyggande i attraktiva lägen både i staden och på landsbygden. Tillsammans med föreningslivet utvecklas kultur- och fritidsaktiviteter för alla i hela kommunen. Härnösand är porten till besöksnäringen i Höga Kusten.

Vi vill:

- att det byggs dubbelspår på Nya Ostkustbanan, järnvägen mellan Härnösand och Gävle
- att underhåll av gator och vägar prioriteras, exempelvis enskilda vägar på landsbygden
- att bredband och samhällsservice finns i hela kommunen
- ha en flexibel, tillgänglig och miljövänlig kollektivtrafik i hela kommunen
- ha fler gång- och cykelvägar i tätorten och på landsbygden
- att det investeras i kajer och havsbad, exempelvis Smitingen
- att det byggs fler bostäder i sjö- och havsnära lägen i hela kommunen och att byggande av trähus uppmuntras
- satsa på föreningslivet, exempelvis föreningsdrift av ridskolan

I Centerpartiets Härnösand är vi klimatsmarta och mår bättre

Vi har ansvar för varandra och vår natur. Miljöfarliga och svårnedbrytbara kemikalier behöver minska i vår livsmiljö. Vi vill prioritera arbetet för giftfria förskolor, skolor och fritidsanläggningar för att skapa en mer hälsosam miljö. Satsa på närodlad och ekologisk mat och förnyelsebar energiproduktion i hela kommunen. Det skapar bättre miljö, folkhälsa, fler gröna jobb och ökar vår självförsörjningsgrad.

Vi vill:

- ha fler grönområden i centrum och öppna platser för hälsofrämjande aktiviteter
- att maten som serveras i skolor och äldreboenden är närproducerad eller ekologisk och att matsvinnet minskar

- investera i giftfria förskolor, skolor och fritidsanläggningar
- satsa på motion och friskvård för skolans elever och kommunens anställda
- att användningen av plaster och mikroplast minskar i kommunen
- att det satsas på solenergi, vindkraft, biobränslen och annan förnybar energi
- att energiförbrukningen fortsätter minska i kommunens lokaler
- investera i rent vatten, en långsiktig planering för investeringar i kommunala vatten- och avloppsanläggningar

I Centerpartiets Härnösand finns fler jobb i växande företag

Jobben är grunden för kommunens inkomster och utveckling. Alla kommuninvånare ska ges möjlighet att arbeta och försörja sig. Jobben är nyckeln till integration och 4 av 5 nya jobb skapas i mindre företag. Det behövs fler och växande företag som skapar jobb och möjliggör god välfärd och service i hela kommunen. Grön tillväxt och gröna jobb är framtiden.

Vi vill:

- att centrum är en naturlig mötesplats med god service och handel
- förstärka samverkan mellan näringsliv och myndigheter så att allas kompetens tas tillvara, oavsett bakgrund, så fler kommer i arbete och fler företag startas
- att möjlighet finns att starta företag inom välfärdssektorn, skola och omsorg
- att företagande inom gröna näringar, jord- och skogsbruk, stimuleras
- att lokala företag ges förutsättningar att delta vid kommunal upphandling
- förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv
- att alla ungdomar ges möjlighet att studera eller arbeta, en nollvision för ungdomsarbetslöshet
- att besöksnäringen utvecklas i hela kommunen så att fler nya jobb skapas

I Centerpartiets Härnösand har skola och välfärd högsta kvalitet

Varje elev har rätt till bra utbildning utifrån förmågor och behov. Elever ska känna trygghet, glädje och arbetsro. Alla elever ska lämna skolan med godkända betyg. Välfärden ska ha hög kvalitet, vara jämlik och jämställd i hela kommunen. Äldre och brukare av tjänster ska ges möjlighet att själv välja vem som ska ge stöd och hjälp. Skola och omsorg är kommunens kärnverksamheter som ska prioriteras.

Vi vill:

- att du kan välja förskola, skola och hemtjänst av god kvalitet
- att lärare och rektorer ska kunna fokusera på att vara pedagoger och ledare i skolan
- säkerställa tillgång och kompetens om nya läromedel och metoder i skolan, anpassade efter ålder och behov
- att tidiga insatser ges till barn med särskilda behov
- erbjuda meningsfull arbetstid och fritid för personer med funktionsnedsättning och möjlighet till kontaktperson för personer som bor i boenden
- stimulera förebyggande insatser för alla barn och stärka uppsökande verksamhet bland ungdomar
- att det finns ett lärcentrum med flera utbildningsanordnare och ett brett utbud som matchar arbetsmarknadens behov
- ha fler plusboenden (seniorboenden) i hela kommunen

I Centerpartiets Härnösand är vi en trygg och jämställd kommun

Pojkar och flickor, kvinnor och män ska ha samma möjligheter. Likvärdig service och omvårdnad ges till alla oavsett bakgrund. Kommunen arbetar aktivt med att vara jämställd som arbetsplats och en bra arbetsgivare. Genom att vara en jämställd kommun ökar tryggheten, ges förutsättningar för en hållbar tillväxt och vi får en mer rättvis och demokratisk kommun.

Vi vill:

- uppnå en tryggare stadsmiljö genom utvecklad brotts- och drogförebyggande verksamhet i samverkan med närvarande polis
- att kommunen som arbetsgivare är en förebild
- arbeta aktivt för en sammanhållen arbetsdag inom äldreomsorgen
- ha jämställda löner mellan kvinnor och män i kommunen
- att likvärdig service ges oavsett kön
- att politiker och tjänstepersoner ökar kunskapen och fortbildas i jämställdhet
- ha mer resurser och långsiktig finansiering av tjej- och kvinnojour
- att alla skolor har handlingsplaner för att minska betygsskillnaden mellan flickor och pojkar

Ekonomiska förutsättningar 2021

Härnösands kommuns skattesats föreslås oförändrad 23,34 kronor.

Skatteintäkter (utifrån 25 122 invånare) uppgår till 1179,5 mkr och generella statsbidrag och utjämning uppgår till 571,4 mkr.

Lönekostnadsökning på 3,0 %

Hyreshöjning på 1,0 %

Budgetförslag

Överskott/Resultatnivå 2 % dvs.35 mnkr. Vårt mål är att öka resultatnivån år 2022.

Utökad budget Skolnämnd	6,0 mnkr
----------------------------	----------

Utökad budget Socialnämnd	3,0 mnkr
------------------------------	----------

Bilda koncernbolag Kommunens bolag och kommunen läggs i en bolagskoncern för samnyttjande och effektivisering, minskad kostnad.	7,0 mnkr
---	----------

Minskad subvention för periodkort buss, kortkostnad höjs till 300 kr. 7,0 mnkr
(Barn och ungdomar gratis upp till 19 år) Minskad kostnad.

SAM, besparing 4 mnkr 4,0 mnkr

KS, minskade konsultkostnader, effektivisering, genomgång av 3,9 mnkr
Tillväxtavdelningens organisation, samnyttjande/effektivisering

ALN minskad budgetram enligt beslut i Arbetslivsnämnden 4,0 mnkr

Resultaträkning för 2021

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2019	Årsplan 2020	Direktiv 2021 feb	Skattemedels tilldeln. okt	(C) Budget 2021
Verksamhetens intäkter	351,0	300,0	352,0	352,0	* 338,0
Verksamhetens kostnader	-1 971,7	-1 932,0	- 2 007,9	-2018,2	-2001,3
Avskrivningar	-47,9	-52,0	-52,6	-52,6	- 52,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 668,6	1 684,0	-1 708,5	- 1718,8	- 1715,9
Skatteintäkter	1 199,0	1 218,0	1 232,0	1179,5	1179,5
Generella statsbidrag och utjämnning	469,5	478,2	511,5	571,4	571,4
Verksamhetens resultat	-0,1	12,2	35,0	32,1	35,0
Finansen & kommungemensamt	3,3	6,0	0	0	0
Årets resultat	3,2	18,2	35,0 = 2%	32,1 = 1,83%	35,0 = 2 %

*(C) har sagt nej till uttag från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse på 14 mnkr.

Driftbudget

Verksamhetens nettokostnader fördelad per nämnd (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021 feb	Justerad Budget okt 2021	(C) Budget 2021
Kommunfullmäktige	4,0	4,1	6,3	6,3	6,3
Kommunstyrelsen inkl. gemensamma kostnader	189,0	182,9	233,6	230,6	226,7
Arbetslivsnämnden	58,0	58,0	62,0	62,0	58,0
Samhällsnämnden	179,0	180,0	181,0	181,5	177,5
Skolnämnden	600,0	605,8	613,1	613,1	619,1
Socialnämnden	597,0	596,2	612,5	625,3	628,3
Verksamhetens nettokostnader	1 626,0	1 627,0	1 708,5	1718,8	1715,9
Totalt resultatöverskott	- 17				
Verksamhetens nettokostnader	1 609,0	1 627,0	1 708,5	1718,8 = 1,83 %	1715,9 = 2,0 %

Investeringsbudget

Nämndernas investeringsbudget (mnkr)	2020	Prel 2021	2021 (C)	2022	2023	2024	2025
Kommunstyrelsen	9,0	6,8	6,5	6,0	6,0	6,0	6,0
Arbetslivsnämnden	0,5	1,5	1,3	2,0	1,0	0,5	0,5
Samhällsnämnden	29,00	49,0	49,0	49,0	49,0	49,0	49,0
Skolnämnden	2,00	5,5	5,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Socialnämnden	0,5	1,0	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa	41,0	63,8	63,8	59,5	58,5	58,0	58,0

Utvecklingsområden

Ta fram en rapport som belyser kommunens effektivitet, produkter och kvalitet jämfört med andra kommuner som underlag inför kommande budgetarbeten.

Antal äldre ökar och ett stort behov av vård- och omsorgsboenden behövs. Stimulera att olika aktörer bygger och driver boenden för äldre och inom LSS i hela kommunen. Möjliggöra så att olika åldrar möts.

Arbeta för att bostäder byggs utanför tätorten.

Möjliggör investeringar och satsningar på landsbygden.

Planera och erbjud kompetensutveckling till personalen.

Satsa och utveckla skolor utanför tätorten, en likvärdig skola för alla.

Fler behöriga elever till gymnasieprogrammen och att fler elever fullföljer utbildningen.

Utred omvänd skolskjuts till skolor utanför tätorten.

Värna om våra landsbygdsskolor och ge dem även möjlighet att utveckla olika pedagogiska inriktningar som kan leda till att fler söker sig till dessa skolor.

Utred behov av specialpedagogisk enhet så att barn som har störst behov av stöd erbjuds personal som har hög kompetens.

Arbeta aktivt för att följa Skolverkets riktmärke om maxantal barn i varje förskolegrupp på max 15 barn i 4 – 5 års åldern och max 12 barn i 1–3 års åldern.

Förbättra och förstärka samverkan inom kommunen och med Region Västernorrland gällande arbetet med barns och ungas psykiska hälsa.

Gör en översyn över arbetsmarknadsinsatserna utifrån den enskildes och arbetsmarknadens behov, kostnad och effekt. Belys organisation, innehåll, målgrupp och matchning.

Utveckla Campus till att omfatta flera högskole- och universitetsutbildningar.

Utveckla lokala jobbspår, yrkessvenska, praktikplatser, examensarbeten, mentorskap, Ung Företagsamhet, lärlingsplatser med näringsliv, Arbetsförmedlingen och Region Västernorrland.

Socialnämnd och Arbetslivsnämnd ska aktivt arbeta tillsammans för att människor ska komma ut i arbete och studier.

Utred att införa aktivitetsstöd till föreningar som arrangerar aktiviteter för äldre personer för att utveckla mötesplatser runt om i kommunen. Samverkan med ideella föreningar är basen och befintliga lokaler används runt om i kommunen.

Utred automatisering av försörjningsstöd som ger möjlighet att omfördela personella resurser till att arbeta med sociala problem och att personer ska komma i arbete och studier.

Se över möjligheten att införa hembesök vid första ansökan av försörjningsstöd.

Gör en plan hur investering, implementering och kompetensutveckling ska ske av välfärdsteknologi inom vård och omsorg.

Samtliga förvaltningar ska bidra till att förbättra det lokala företagsklimatet, till exempel tillgänglighet, service, dialog, upphandlingsmöjligheter, samarbete etc.

Utveckla och förenkla upphandling så möjlighet ges till att även mindre företag kan lämna anbud.

Se över möjligheterna för köp av tjänster och varor lokalt.

Arbeta aktivt för att ett hotell byggs på Kanaludden.

Arbeta för att militär verksamhet utökas med ett nytt regemente med marin inriktning.

Övergripande ekonomiskt mål

att fastställa God ekonomisk hushållning som övergripande ekonomiskt mål för Härnösands kommun gällande åren 2021 och 2022.

Övergripande verksamhetsmål

att fastställa följande fyra övergripande verksamhetsmål för Härnösands kommun gällande åren 2021 och 2022. Norrlands bästa småföretagarklimat år 2022, Norrlands bästa grundskola år 2022, Norrlands bästa äldreomsorg år 2022 samt Norrlands bästa arbetsgivare år 2022.

Budget 2021

att skattesatsen 2020 ska vara oförändrad 23,34 kronor.

att Härnösands kommuns budgeterade resultatnivå för år 2021 fastställs till 35,0 mnkr, vilket motsvarar ett resultat på 2,0 %.

att Kommunfullmäktige tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på 6,3 mnkr.

att Kommunstyrelsen tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på 226,7 mnkr.

att Arbetslivsnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på 58,0 mnkr.

att Samhällsnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på 177,5 mnkr.

att Skolnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på 619,1 mnkr.

att Socialnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på 628,3 mnkr.

Investeringsbudget

att Härnösands kommuns budgeterade investeringsnivå för år 2020 fastställs till 63,8 mnkr.

att Kommunstyrelsen tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på 6,5 mnkr.

att Arbetslivsnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på 1,3 mnkr.

att Samhällsnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på 49,0 mnkr.

att Skolnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på 5,5 mnkr.

att Socialnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på 1,5 mnkr.

Uppdragsbeslut

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen för 3 mnkr per objekt.

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådslande investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 3 mnkr per objekt.

att eventuell nyupplåning och omsättning av lån under 2021 beslutas i varje enskilt fall av Kommunfullmäktige.

att Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen att bilda en koncern där kommunen och kommunens bolag ingår samt,

att utreda möjligheten att införa en gemensam kommunal utvecklingsfond Utveckla Hela Härnösand.

att Kommunfullmäktige uppdrar till Samhällsnämnden att höja avgiften för periodkort buss från 50 kr till 300 kr, avseende resenärer över 19 år.

att Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen att utreda hur kommunens lån ska återbetalas och återkomma med en plan under hösten 2022.

att Kommunfullmäktige uppdrar till Samhällsnämnden att presentera en långsiktig underhålls- och investeringsplan för gator, allmänna och enskilda vägar, GC- vägar, broar och kajer.

att Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen och samtliga nämnder att under år 2021 pröva möjligheten att öppna upp kommunala verksamheter, som ej gäller myndighetsutövning, för alternativa driftsformer och andra utförare inom ramen för LOV.

att Kommunfullmäktige rekommenderar till styrelsen för Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse att under våren 2021 genom ett i anspråkstagande av delar av stiftelsens övervärde trygga ytterligare delar av kommunens pensionsåtagande till tidigare arbetstagare i Härnösands kommun.

Härnösands
kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

BUDGET 2021

*En ansvarsfull och hållbar politik för
Härnösand,
i en tid av osäkerhet!*

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Innehållsförteckning

Budget 2021 av Moderaterna och Liberalerna	3
i Härnösands kommun	3
Inledning	3
Budgetförslaget bygger på	4
Grundförutsättning	4
Budgetförslag bygger på följande:	4
En politik som prioriterar personalen	5
Framtid	6
Framtida budgetmetoder för en bra ekonomi	7
Attraktionskraft och skattesats	7
Fortsatt befolkningstillväxt	8
Företagsklimat för fler jobb	8
God tillgång till äldreomsorg i hela kommunen	9
LSS-boende	9
Skola och förskola	9
Satsa på turismen	10
Kulturen	10
Aktiv fritid för ökad livskvalitet	10
Samarbete med det civila samhället	11
Rätten att känna sig trygg	11
Medborgardialog	11
Mål och budget 2021	12
MÅL	12
SKATTESATS	12
DRIFTBUDGET	12
INVESTERINGSBUDGET	13
UPPDRAGSBESLUT	14
Resultaträkning	16
Verksamhetens Driftsbudget (netto)	16
Investeringar	16
Balansbudget	17
Finansieringsbudget	17
Våra viktigaste framtidsfrågor för Härnösand Kommun	18

**Härnösands
kommun**

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Budget 2021 av Moderaterna och Liberalerna

i Härnösands kommun

Moderaterna

Anders Gäfvert

Liberalerna

Eva Olstedt Lundgren

Inledning

Härnösands kommun är en av Norrlands mest attraktiva platser att bo, verka och leva i. Stadens behagliga centrum, närheten till naturen, havet och stranden, bra boende i såväl stad, tätorter, som på landsbygden, skapar livskvalitet för de som bor här. Framtidsförklaringen syftar till att staka ut vägen för att fortsätta utveckla Härnösand med ansvar, framtidstro, öppenhet, omtanke och handlingskraft.

Välskötta offentliga finanser är grunden för jobb, tillväxt och konkurrenskraft och därmed för en långsiktigt hållbar välfärdspolitik i Härnösand. Vi tror att en misskött ekonomi till sist drabbar utsatta människor allra hårdast. Därför bör ramarna och reglerna för den ekonomiska politiken präglas av ansvar, långsiktighet och bred enighet över blockgränserna. Vår utgångspunkt är att Härnösand ska ha ett regelverk som värnar ett överskott om minst 3 % över tid och som leder till en 100%-ig självfinansieringsgrad med låg och stabil skuldnivå. Strävan ska vara att kommunen är skuldfri. Detta är en utmaning givet de senaste årens ekonomiska utveckling, men samtidigt en förutsättning för att Härnösands kommun ska kunna fortsätta stärka och investera för välfärd i framtiden. Lägre skattesats än idag, där nya satsningar finansieras genom tillväxt och effektivisering av befintliga verksamheter eftersträvas. Vi kommer framöver inte att ha råd med gratis bussresor, fri frukt i våra skolor samt fria blöjor i förskolan och dyra konsultkostnader, bara för att nämna några exempel där det går att vidta åtgärder omgående.

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Budgetförslaget bygger på Grundförutsättning

RR						
Cirkulär 20:39	Utfall 2019	Årsplan 2020	Direktiv 2021	2021 M+L	Plan 2022 M+L	Plan 2023 M+L
Verksamhetens intäkter	351,0	300,0	352,0	352,0	352,0	352,0
Verksamhetens kostnader	-1 972,0	-1 932,0	-2 007,9	-2 015,3	-2 015,3	-2 015,3
Avskrivningar	-48,0	-52,0	-52,6	-52,6	-52,6	-52,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 669,0	-1 684,0	-1 708,5	-1 715,9	-1 715,9	-1 715,9
Skatteintäkter	1 199,0	1 218,0	1 232,0	1 179,5	1 225,5	1 273,9
Generella statsbidrag och utjämnung	470,0	478,2	511,5	571,4	553,0	538,9
Verksamhetens resultat	0,0	12,2	35,0	35,0	62,6	96,9
Finansiella intäkter	8,0	9,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Finansiella kostnader	-4,7	-3,0	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Årets resultat	3,3	18,2	35,0	35,0	62,6	96,9
Resultat i % av skatter och statsbidrag				2,00%	3,52%	5,35%

Budgetförslag bygger på följande:

Skattesatsen 2021 ska vara oförändrad

23,34 kr

En resultatnivå på + 2,00 %

35,0 mnkr

En årlig effektivisering 2021-2023

0,0 mnkr

för att nämnderna själva ska täcka

kommande löne- och hyresuppräknings.

Möjlig självfinansieringsnivå investeringar

87,6 mnkr

Hyresökning på 1 %

2,0 mnkr

Löneökningar 2,2 % (anvisningar 3%)

27,7 mnkr

beräknad på 1 260 mnkr lönekostnad

Fördelade ramar totalt

1 715,9 mnkr

Skola och Sociala får ökade ramar

1 233,3 mnkr

Ram KF, KS, ALN och SAM

482,6 mnkr

Alternativa driftsformer Socialnämnden

- 5,0 mnkr

Avveckla gratis blöjor

- 0,15 mnkr

Flytt av ram för alkoholhandläggare från SOC

0,5 mnkr

till SAM

Flytt av ram för RBE från KS till SOC

3,0 mnkr

18 platser Ugglan

10,3 mnkr

Budgetbuffert/till KS förfogande skapad inom

5,0 mnkr

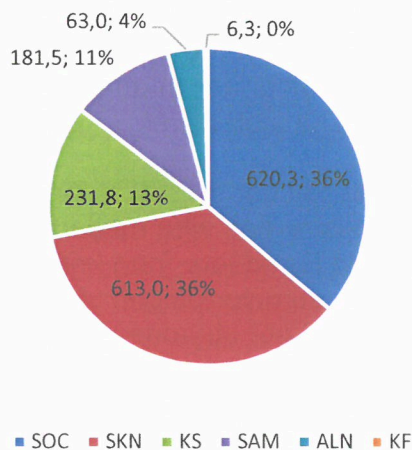
KS tilldelade ram

En ökad självfinansierad investeringsram per år

25,0 mnkr

Ramfördelning per nämnd

Försvarsmakten utvidgad verksamhet, kan tas av resultatet/KS buffert.

Etablering av en akademi, kan tas av resultatet/KS buffert.

Nya äldreboenden, nybyggnation betalas av entreprenören.

Ett starkare resultat ger bättre soliditet.

En god ekonomi ger bättre möjligheter till framtidsplanering.

Avskrivningar + Resultat – Investeringar = 52,6 mnkr + 35 mnkr – 60,0 mnkr = + 27,6 mnkr

Övervärdet på 27,6 mnkr kan användas till att göra nedskrivning och amortera på lån. En utredning bör göras för att se var vi får den bästa effekten, ur ett ekonomiskt perspektiv.

En politik som prioriterar personalen

Vi i Moderaterna och Liberalerna anser att de kommunanställda är vår viktigaste tillgång och inte bara en resurs! En resurs förbrukar man, medan man vårdar en tillgång. Det har allt oftare framkommit att det finns ett djupt missnöje med hur de kommunanställdas kompetens tas tillvara. Det vill vi ändra på! Vi måste ta tillvara på den skicklighet som finns hos våra anställda som möter brukare, elever eller andra som behöver kommunens tjänster. Får personalen ett större inflytande på hur verksamheten faktiskt och praktiskt skall bedrivas så kommer arbetet att utföras på ett mycket bättre och effektivare sätt.

Det ska i vår organisation inte finnas en rädsla för att man skall uppfattas som besvärlig om man talar om vad man tycker inte fungerar. Vi måste ha en tillåtande attityd om kommunen skall kunna erbjuda den välfärd som efterfrågas. Med högre kvalitet, nöjdare medborgare, nöjdare anställda och med ett bättre utnyttjande av resurserna är vi också övertygade om att vi får en bättre måluppfyllelse. Vi anser att

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

med det nuvarande systemet, med mängder av mål och otaliga så kallade indikatorer som ständigt skall mätas, så avstår kommunen från att ta tillvara den kunskap och erfarenhet som finns hos medarbetarna. Härnösands kommun som arbetsgivare måste bli mycket attraktivare och betydligt mer lyhörd gentemot våra anställda, en nyckel på vägen mot att bli en än bättre arbetsgivare är att återupprätta Personalutskottet och ta personalfrågorna på stort allvar.

Härnösands kommun ska införa ett arbetssätt där vi i stället för att anlita dyra konsulter tar tillvara den kompetens som finns hos våra medarbetare ute i organisationen. Och ingen skall vara rädd för att föra fram kritik mot hur saker och ting fungerar. Det är ju det som behövs för att utvecklingen skall gå framåt och därför behövs det satsas på personalen. Resultatet ger utrymme för det.

Framtid

Moderaterna och Liberalerna i Härnösands kommun är bekymrade över den nuvarande politiska majoritetens lättvindiga hantering av skattebetalarnas (d v s kommuninvånarnas) pengar.

Naturligtvis så ska Härnösands kommun fortsätta att investera i nödvändig infrastruktur som gator, broar, kajer och bredband men det krävs fortsättningsvis en tydlig politisk prioritering och en ökad självfinansieringsgrad, målet bör vara en 100% självfinansieringsgrad för investeringarna. Vidare välkomnas privata investerare, vilka bidrar med att öka Härnösands attraktionskraft och framtidstro.

Vår utgångspunkt vid fördelning av tillgängliga resurser för 2021 på över 1,71 miljarder är en prioritering av kommunens kärnverksamheter; skola, vård och omsorg. Under kommande år bör stor restriktivitet gälla, framförallt avseende nya åtaganden och oprövade kommunala tjänster som innebär ökade kostnader över tid för skattebetalarna.

Moderaterna och Liberalerna ser, alternativa driftsformer och andra utförare av kommunal verksamhet, som en god möjlighet till såväl ett bättre resursutnyttjande som en ökad kvalitet, vilket därför bör prövas i en ökad omfattning mot för tidigare. I grunden handlar det om ökat självbestämmande och möjlighet att påverka sin egen vardag, inte minst för barnfamiljer och äldre. Kommunen ska vara den "Goda Beställaren", som erbjuder mångfald och valfrihet! Vi har en politik, för fler utförare och bättre kvalitet.

Moderaterna och Liberalerna anser att kommunens nuvarande mål är allt för många, oprecisa och därtill svårsmåttbara. I ett Moderat- och Liberalstyrt Härnösand är vi bättre på att finansiera, planera och prioritera våra mål, verksamheter och investeringar.

I vår budget är det färre antal mål/mätpunkter vilket gör att tid hos personalen läggs på professionen och inte på onödigt avstämningsarbete. Detta är ett bra sätt att använda den stora kompetensen som finns hos personalen och det påverkar

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

arbetsklimatet och förtroendet till kommunen som arbetsgivare. En morot är att införa ett målrelaterat personalbonussystem för kommunens anställda.

Framtida budgetmetoder för en bra ekonomi

Förutsättningarna för en bra ekonomi i Härnösands kommun skulle kunna vara förhållandevis goda, skatteunderlaget är gott och vår demografi är gynnsam som exempel. Men trots ett primärkommunalt skatteuttag som ligger bland de 20 högsta i landet visar de jämförelser som görs med andra kommuner och genom medborgarenkäter att vi inom de allra flesta områden ligger under rikssnittet.

Det är uppenbart att vi inte har den kontroll på kommunens utgifter som är nödvändig för ett effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser. Viktigaste orsak till att så är fallet är den planerings- och budgetmetod som sedan länge tillämpas. Systemet kan enklast beskrivas så att budgetarbetet koncentreras till att diskutera hur den sista procenten av tillgängliga intäkter skall fördelas. Men vi vet att det inte är fördelningen av de sista miljonerna som orsakar det höga kostnadsläge som kommunen lider under, utan att detta står att finna i de 1,71 miljarder kronorna därunder. Det är därför nödvändigt att kommunen i sina framtida budgetarbeten med jämna mellanrum genomför en genomgripande kostnadsanalys.

Härnösands kommun har behov av att effektivisera all verksamhet utifrån de ekonomiska utmaningarna kommunen står inför, det gäller även kommunens bolag. Behovet av effektiviseringar i kommunens verksamheter är en högt prioriterad fråga för oss Moderater och Liberaler, vi menar att det går att komma åt onödiga kostnader genom ett väl genomtänkt effektiviseringsarbete tillsammans med kommunens personal. Detta arbete skulle skapa trygghet och stabilitet både i ekonomi och hos våra anställda. Vi behöver minska den kommunala överbyggnaden. Främst inom skola, ekonomi, it, kommunikation och tillväxt.

Vi behöver se möjligheten att genom utnyttjande av relevanta nyckeltal skapa goda förutsättningar att uppmärksamma kostnads- och effektivitetsutveckling, samt för att genom jämförelse med andra kommuner finna nya vägar till ett bättre resursutnyttjande. Vi behöver ha ett mer frekvent uppföljnings- och utvecklingsarbete. Ett första steg är att "alltid" prestera bättre än jämförbara kommuner.

Attraktionskraft och skattesats

Moderaterna och Liberalerna vill sänka skatten över tid, skälen är många, bland annat vill vi ge tydliga signaler vad vi vill med vår kommun. Det är hög tid att ta tag i det höga kostnadsläget och det gör vi genom att sätta press på oss själva. Skattesatsen bör prioriteras i kommande budgetarbeten tills vi nått en acceptabel nivå, målet bör vara bättre än jämförbara kommuner.

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Fortsatt befolkningstillväxt

Många älskar Härnösand!

Attraktionskraften måste öka för att skapa en befolkningstillväxt där inflyttningen spelar en viktig roll. Om kommunen ska kunna växa är det viktigt med en medveten politik som möjliggör ökad inflyttning. Denna utveckling är avgörande! Positiv befolkningsutveckling är en förutsättning för att kommunen ska kunna fortsätta satsa på välfärden utan att behöva höja skatten. Det skapar samtidigt underlag för fler arbeten, kommunal service, butiker, restauranger, kaféer med mera.

Målet är att befolkningen i Härnösand ska öka varje år. Det är ett tufft mål som ställer krav på fler arbetstillfällen, fortsatt bostadsbyggande, etablering av en akademi och att nödvändiga beslut för att förverkliga detta fattas.

Ett eller två nya äldreboenden skulle tillfredsställa behoven både vad gäller platser, men även miljön för brukare och personal. För närvarande finns det enheter som är högst olämpliga att driva boenden i. Detta skulle kunna avhjälpas ganska snart om frågan får en högre prioritet. Vi ställer oss positiva till nya och modernare äldreboenden, vilka även ska kunna inrymma förskola, kontor, restaurang med mera. Vi vill förmedla en bild där det finns plusboende, ett slags "mellanboende" och särskilt boende i ett och samma hus/kvarter/område, en så kallad "boendepark".

En sådan satsning skulle i stort kunna vara självfinansierad, om man flyttar Ugglans äldreboende till ny plats, återställer "gamla" Ugglans äldreboende till bostäder för t.ex. ungdomar, samt att inventera möjligheten att flytta kontorslokaler från centrum till bl.a. Torsvik och ge fastighetsägarna möjlighet att bygga om kontoren i centrum till lägenheter, vilket skulle ge ett mer dynamiskt och levande centrum, där handeln ges möjlighet att blomma upp på nytt.

Företagsklimat för fler jobb

Härnösand ska ha ett av de bästa företagsklimaten i Norrland. Företagen i Härnösands kommun skapar arbetstillfällen och bidrar till att utveckla såväl näringslivet som kommunen. Det är viktigt med fortsatt dialog mellan företagen, Härnösands kommun och HNEF för att kunna fortsätta förbättra företagsklimatet.

Kommunen ska ständigt sträva efter effektiv handläggning och rättssäker myndighetsutövning till rimliga avgifter. Härnösands kommun ska alltid ha detaljplanelagd mark i reserv för att snabbt kunna tillgodose företag som vill etablera sig här. Härnösands kommun ska ha ett ökat fokus på det proaktiva arbetet med att locka nya företag till Härnösand. HNEF ska stärkas för att kunna prioritera detta viktiga arbete samtidigt som det goda näringslivsklimatet används i Härnösands marknadsföring.

Vi vet alla att det är i de små företagen som jobben skapas, vi behöver en bättre politik för ett bättre företagsklimat! Fler arbeten i fler företag är grunden för ökade resurser till skola, vård och omsorg. Vårt fokus i Härnösand bör ligga mer på jobbskapande utbildningar som matchar lokala och regionala företags behov. En

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

fortsatt brännpunkt är konsekvenserna av Mittuniversitetets avveckling av campus Härnösand. Vår ambition är en fortsatt högre utbildning och forskning med bas i Härnösand, vilket är viktigt för kommunens framtidsstro, självbild och fortsatta kompetensförsörjning.

God tillgång till äldreomsorg i hela kommunen

Äldreomsorgen står inför flera utmaningar. Samtidigt som brukarna är nöjda med sitt särskilda boende eller sin hemtjänst står verksamheten inför ekonomiska svårigheter som måste lösas. Om så inte sker kommer det vara svårt att tillgodose behovet av äldreomsorg i framtiden. Att komma till rätta med ekonomin inom denna del av kommunens verksamhet är en av de mest angelägna frågorna under mandatperioden. Kommunen ska genomföra en utbyggnad av antalet platser på särskilt boende i kommunen. Eftersträvansvärt är att alla kommundelar ska ha boenden för äldre. Härnösands kommun ska samtidigt möjliggöra för byggnation av fler trygghetsboenden för de äldre som vill ha mer trygghet i vardagen, samt säkerställa att all hemtjänstpersonal ska kunna legitimera sig vid besök hos brukare. Ett samarbete med olika aktörer bör inledas för att skapa möjligheter att ge livskvalitet och guldkant i fler äldres vardag.

LSS-boende

Moderaterna och Liberalerna vill bygga nya LSS boenden så att vi kan erbjuda ett boende i den egna kommunen för alla våra invånare. Det är bra för både den enskilda individen och kommunens ekonomi.

Skola och förskola

Härnösands skolor står inför ett arbete med att stärka och förbättra resultaten i så väl förskola, grundskola som gymnasieskola. Kommunen bör verka för att driva ett mer målmedvetet arbete för att stiga i rankingar. Skolan är den absolut viktigaste funktionen i samhället för att kunna skapa lika förutsättningar för barn och unga att nå sin potential – gå vidare till högre utbildningar, skaffa jobb eller starta företag. Våra förslag för att uppnå en bättre skola är exempelvis välutbildade klassresurser på alla högstadier, toleransresor på sikt och fler behöriga lärare. Vi måste ge eleverna möjlighet till högre resultat på de nationella proven genom en bättre skola. Att bara höja meritvärden kan leda till betygsinflation. Härnösands kommun ska fortsätta satsa på en skola byggd på vetenskaplig grund där duktiga lärare premieras och tillåts ta en större och mer aktiv roll i lärlaget. Vi vill även att vi fortsätter med lärarassistenter på alla skolor. Mer pengar leder inte automatiskt till bättre resultat. Det är vad pengarna används till och engagemanget hos elever, lärare och föräldrar som är avgörande för att Härnösand ska ha Norrlands/Sveriges bästa skola.

Härnösands kommun ska under mandatperioden fortsätta satsa på tekniska läromedel och modern undervisning. Såväl de elever som behöver extra stöd som de som kommit lite längre och behöver extra stimulans ska erbjudas detta i Härnösands skolor. Fritidshemmen fyller en viktig funktion före och efter skoldagen. Härnösands

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

kommun ska utveckla denna verksamhet, exempelvis genom att samarbeta med den ideella sektorn. Ökad fysisk aktivitet i skolan bör utredas eftersom elever som mår bra och rör sig regelbundet får bättre skolresultat.

Våra förskolor ska fortsatt ha relativt små barngrupper. Det ska finnas en stöttning på modersmål vid pedagogisk verksamhet och föräldrakontakter. Vi vill ha ett målmedvetet arbete med språkutvecklande arbetssätt för en god språkutveckling som gör övergången till skolan lättare. Pedagogerna ska ha tid att knyta an till vårdnadshavare så att de har gott samarbete och drar åt samma håll. Tillgång till specialpedagoger ska vara god, så att strategier för inläring och anpassningar kan implementeras tidigare och alla elever får chansen att lyckas.

Vi vill att varje barn i Härnösand ska ha tillgång till minst 2 böcker i hemmet.

Satsa på turismen

Härnösands potential som besökskommun är stark. Det finns ett brett intresse hos såväl medborgarna som näringsidkare, kommun och andra att realisera mer av denna potential. Det kan handla om naturen, havet, stranden och fisket, matkulturen, mysig shopping i centrum eller besök på något av Härnösands populära besöksmål. Både Moderaterna och Liberalerna ser det som viktigt är att etablera en "dragare", en stor turistattraktion som ger anledning att besöka Härnösand. Samverkan mellan Ångermanlands kommuner är en självklarhet. Att ha en central plats för turistinformation ser vi som nödvändighet för att kunna tillmötesgå alla besökare. Det gäller att utveckla de befintliga besöksmålen men även att skapa nya.

Kulturen

Efterfrågan av lokaler för kulturen är för det mesta stor. Vi vill att Härnösands bibliotek omdanas och fylls med nya aktörer så att lokalen vässas upp till en modern mötesplats. När biblioteksverksamheten utvecklas måste Härnösand hänga med för att denna viktiga kulturinstitution ska behålla sin relevans även i det moderna samhället. Utvecklingen av Sambiblioteket med plats för scener, föreläsningsverksamhet, Lärcentrum, restaurang och ett modernt bibliotek med plats för unga är att ta tillvara befintliga resurser och utveckla dem på ett smart och kostnadseffektivt sätt. Vi måste tillsammans sätta oss ner och diskutera fram ett förslag för kulturlokaler, där teatern, konsthallen m.m. ingår i diskussionerna. Slutsatsen ska vara långsiktigt gångbart och som gör att Härnösands invånare ges det utrymme för kultur de förtjänar.

Aktiv fritid för ökad livskvalitet

Meningsfull fritid berikar och bidrar till personlig utveckling och nya vänskaper. Framförallt för unga är fritidsaktiviteter viktiga, både inom idrotten och kulturen. Det handlar dels om att unga ska tillgodogöra sig motion och fysisk aktivitet för en hälsosam livsstil, dels om att skapa sammanhang där unga får förebilder och gemenskap. Härnösands kommun ska värna om förenings- och idrottslivet i hela kommunen. Bidragsgivningen ska ske utifrån tydliga och transparenta regler i dialog

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

med föreningarna. Ökad fysisk aktivitet i skolan kan bidra till att lyfta resultaten. Elever som mår bra och rör på sig regelbundet presterar bättre. Därför bör möjligheterna för fler inslag av fysisk aktivitet i skolan utredas.

Samarbete med det civila samhället

Det finns många människor i samhället som vill göra en insats för något de brinner för. Det kan handla om den nyblivne pensionären som vill hjälpa till i skolan eller gymnasieeleven som vill skapa guldkant för de gamla inom omsorgen. Härnösands kommun ska ta tillvara på dessa goda krafter och möjliggöra för människor att ställa upp som volontärer genom att utarbeta ett ramverk för att kunna anmäla intresse och därefter göra insatser. Härnösands kommun ska även på andra sätt dra nytta av det civila samhällets kraft och engagemang. Föreningar, trossamfund och andra aktörer kan och vill bidra. Det kan ske genom samarbetsavtal inom skilda områden eller att kommunen och den aktuella föreningen kommer överens om att låta föreningen sköta en viss verksamhet i ett område, exempelvis en fritidsgård etc.

Rätten att känna sig trygg

Trygghet är ett grundläggande mänskligt behov. Trygghet genom hela livet är ett av kommunens huvuduppdrag. Det är viktigt att människor känner sig trygga i att det finns barnomsorg när den behövs, att stöd och hjälp i livets olika skeden finns för den som behöver det, samt att det finns omsorg när vi blir äldre. Men trygghet handlar också om att kunna röra sig fritt och inte behöva inskränka sin frihet av rädsla för att bli utsatt för brott eller olyckor. Ett möjligt sätt att skapa en större trygghet är kameror på strategiskt viktiga platser. Härnösands kommun ska fortsätta med vakter i staden på helgkvällarna, förstärka samarbetet med Polisen, genomföra trygghetsvandringar i samtliga kommundelar, belysa viktiga områden och vägar i hela kommunen samt stärka samarbetet med frivilligorganisationer som bidrar till tryggheten i Härnösands kommun.

Medborgardialog

Det är angeläget att stärka dialogen med medborgarna. Att lyssna på och ta intryck av kommuninvånarnas åsikter är en viktig del i demokratin och beslutsfattandet. Det är dock viktigt att medborgardialogen görs på ett bra sätt med tydliga syften och mål. Annars skapas fel förväntningar vilket riskerar leda till att samtalet får motsatt effekt. Härnösands kommun ska arbeta fram en strategi för medborgardialog och utbilda politikerna i hur en god medborgardialog genomförs.

En av de vanligaste medborgardialogerna sker i detaljplaneprocesser. Härnösands kommun ska utveckla dessa processer med modern teknik för att till exempel tydliggöra hur ett framtida bostadsområde kan komma att se ut. Fysiska möten behövs även i framtiden, men dessa kan förbättras.

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Mål och budget 2021

Moderaterna, och Liberalerna föreslår Kommunstyrelsen föreslå

Kommunfullmäktige att besluta enligt följande

36 att-satser gällande mål och budget 2021 med mera för Härnösands kommun.

MÅL

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att** fastställa "God ekonomisk hushållning" som övergripande ekonomiskt mål för Härnösands kommun gällande åren 2021, 2022 och 2023.
- att** Härnösands kommuns budgeterade resultatnivå för år 2021 fastställs till **35 mnkr**, vilket motsvarar ett resultat på 2,00 % vilket uppnår målet om "God ekonomisk hushållning".
- att** fastställa följande fyra övergripande verksamhetsmål för Härnösands kommun gällande åren 2021, 2022 och 2023. "Norrlands bästa företagarklimat år 2023", "Norrlands bästa grundskola år 2023", "Norrlands bästa äldreomsorg år 2023", samt en av "Norrlands bästa arbetsgivare år 2023"
- att** Kommunfullmäktige beslutar om budgetdirektiv, med anvisningarna som anger prioriteringar och övriga inriktningar som anses nödvändiga

SKATTESATS

Skattesatsen 2021 ska vara oförändrad dvs. 23,34 kronor

DRIFTBUDGET

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att** Kommunfullmäktige inklusive revision och valnämnd tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **6,3 mnkr**, i enlighet med Kommunfullmäktiges budgetdirektiv.
- att** Kommunstyrelsen tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för drift inklusive buffert på **231,8 mnkr**
- att** Arbetslivsnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **63,0 mnkr**.

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

- att** Samhällsnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **181,5 mnkr**.
- att** Skolnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **613,0 mnkr**.
- att** Socialnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **620,3 mnkr**.

INVESTERINGSBUDGET

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att** Härnösands kommuns budgeterade investeringsnivå för år 2021 fastställs till **60,0 mnkr**, vilket motsvarar mindre än 100 % av självfinansieringsgrad i enlighet med intentionerna i Moderaterna och Liberalernas budgetförslag.
- att** Kommunstyrelsen tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **6,0 mnkr** för år 2021, i enlighet med Moderaterna och Liberalernas förslag.
- att** Arbetslivsnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **1,0 mnkr** för år 2021 i enlighet med Moderaterna och Liberalernas förslag.
- att** Samhällsnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **49,0 mnkr** för år 2021, i enlighet med Moderaterna och Liberalernas förslag. Vidare uppdras till Samhällsnämnden att återkomma till Kommunfullmäktige under våren 2021 med förslag till prioriteringar gällande 2021 års investeringar utifrån tilldelad budgetram.
- att** Skolnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **3,0 mnkr** för år 2021, i enlighet med Moderaterna och Liberalernas förslag.
- att** Socialnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **1,0 mnkr** för år 2021, i enlighet med Moderaterna och Liberalernas förslag.

UPPDRAGSBESLUT

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att** bemyndiga Kommunstyrelsen att försälja och förvärva fast egendom inom ramen 3,0 mnkr per objekt.
- att** bemyndiga Kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådiskande investeringar disponera rörelsekapitalet inom ramen 3,0 mnkr per objekt.
- att** eventuell nyupplåning och omsättning av lån under år 2021 beslutas i varje enskilt fall av Kommunfullmäktige.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att inrätta ett Personalutskott för att på ett stringentare och värdigare sätt ge mer fokus åt kommunens personal
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att se över sina kostnader med en årlig effektivisering för att klara kommande års kostnadsuppräknings utan behov av utökad ram.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att se över sina kostnader för att skapa en buffert på 5,0 mnkr.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen och samtliga nämnder att under år 2021 pröva möjligheten att öppna upp kommunala verksamheter, som ej gäller myndighetsutövning, för alternativa driftformer och andra utförare inom ramen för LoV.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att under våren 2021 utreda och återkomma med en plan till kommunfullmäktige under hösten 2021 för hur kommunens lån skall återbetalas.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att under våren 2021 utreda förutsättningarna för att år 2022 eventuellt införa ett målrelaterat personalbonussystem för kommunens anställda.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att upprätta ett formellt samarbetsavtal med någon lämplig akademi för en framtida etablering i Härnösand.
- att** Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att utreda hur avskrivningar + resultat – investeringar som ger ett övervärde kan användas för att ge bästa effekt.

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Kommunstyrelsen att på ett aktivt sätt arbeta för att positionera Härnösand i kommande försvarsbeslut.
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Samhällsnämnden att presentera en långsiktig underhålls- och investeringsplan för gator, vägar, GC-vägar, broar och kajer till och med år 2030 för fastställande av Kommunfullmäktige senast under hösten 2021.
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Samhällsnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering för att klara kommande års kostnadsuppräknningar utan behov av utökad ram.
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Skolnämnden att utarbeta en modell för Läromedelspolicy med fastställande av Kommunfullmäktige under våren 2021 och gällande från och med höstterminen 2021.
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Skolnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering för att klara kommande års kostnadsuppräknningar utan behov av utökad ram
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Arbetslivsnämnden att under våren 2021 genomföra ett pilotprojekt med nollbasbudgetering och flerårsbudget gällande nämndens samtliga verksamheter inför åren 2022 och 2023.
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Arbetslivsnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering för att klara kommande års kostnadsuppräknningar utan behov av utökad ram
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Socialnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering för att klara kommande års kostnadsuppräknningar utan behov av utökad ram
- att Kommunfullmäktige uppdarar vidare till Socialnämnden att införa legitimationskrav för samtlig personal som besöker brukare i dennes hem

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Resultaträkning

RR						
Cirkulär 20:39	Utfall 2019	Årsplan 2020	Direktiv 2021	2021 M+L	Plan 2022 M+L	Plan 2023 M+L
Verksamhetens intäkter	351,0	300,0	352,0	352,0	352,0	352,0
Verksamhetens kostnader	-1 972,0	-1 932,0	-2 007,9	-2 015,3	-2 015,3	-2 015,3
Avskrivningar	-48,0	-52,0	-52,6	-52,6	-52,6	-52,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 669,0	-1 684,0	-1 708,5	-1 715,9	-1 715,9	-1 715,9
Skatteintäkter	1 199,0	1 218,0	1 232,0	1 179,5	1 225,5	1 273,9
Generella statsbidrag och utjämning	470,0	478,2	511,5	571,4	553,0	538,9
Verksamhetens resultat	0,0	12,2	35,0	35,0	62,6	96,9
Finansiella intäkter	8,0	9,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Finansiella kostnader	-4,7	-3,0	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Årets resultat	3,3	18,2	35,0	35,0	62,6	96,9
Resultat i % av skatter och statsbidrag				2,00%	3,52%	5,35%

Verksamhetens Driftsbudget (netto)

Verksamhetens nettokostnader						
fördelade per nämnd (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Direktiv 2021	2021 M+L	Plan 2022 M+L	Plan 2023 M+L
Kommunfullmäktige	3,9	4,1	6,3	6,3	6,3	6,3
Kommunstyrelsen	214,0	182,9	233,6	231,6	231,8	231,8
Arbetslivsnämnden	57,5	58,0	62,0	63,0	63,0	63,0
Samhällsnämnden	179,0	180,0	181,0	181,5	181,5	181,5
Skolnämnden	600,3	605,8	613,1	613,0	613,0	613,0
Socialnämnden	596,6	596,2	612,5	620,3	620,3	620,3
Verksamhetens nettokostnader	1 651,3	1 627,0	1 708,5	1 715,9	1 715,9	1 715,9
Totalt resultatöverskott	-17,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	1 634,3	1 627,0	1 708,5	1 715,9	1 715,9	1 715,9
Resultat	23,0	18,2	35,0	35,0	62,6	96,9
Resultat i % av skatter och statsbidrag	1,4%	1,1%	2,0%	2,0%	3,5%	5,3%

Investeringar

Nämndernas investeringsbudget (mnkr)	2020	Prel. 2021	2021 M+L	Plan 2022 M+L	Plan 2023 M+L	Plan 2024 M+L
Kommunstyrelsen	9,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Arbetslivsnämnden	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Samhällsnämnden	29,00	49,00	49,00	74,00	99,00	124,00
Skolnämnden	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Socialnämnden	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00
Summa	41,00	59,50	60,00	85,00	110,00	135,00

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Balansbudget

Balansbudget (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Anläggningstillgångar	822,8	811,8	819,2	852,9	912,7
Omsättningstillgångar	230,3	268,6	304,8	346,1	391,4
- varav likvida medel	69,4	107,7	143,9	185,2	230,5
SUMMA TILLGÅNGAR	1 053,1	1 080,4	1 124,0	1 199,0	1 304,2
Eget kapital	323,6	341,8	376,8	439,4	536,3
- varav årets resultat	3,2	18,2	35,0	62,6	96,9
Avsättningar	142,7	151,8	160,4	172,8	181,1
Långfristiga skulder	239,3	239,3	239,3	239,3	239,3
Kortfristiga skulder	347,5	347,5	347,5	347,5	347,5
Summa skulder	586,8	586,8	586,8	586,8	586,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 053,1	1 080,4	1 124,0	1 199,0	1 304,2

Finansieringsbudget

Finansieringsbudget (mnkr)	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	3,2	18,2	35,0	62,6	96,9
Justering för avskrivningar (skatt.fin)	47,9	52,0	52,6	52,6	52,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster	111,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga likviditetspåverkande poster	-6,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn/Minsk kortfrist fordringar/skulder/lager	-47,9	9,1	8,6	12,4	8,3
Exploateringsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	108,3	79,3	96,2	127,6	157,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Nettoinvesteringar, skattefinansierade	-63,2	-41,0	-60,0	-85,0	-110,0
Medfinansiering statlig infrastruktur	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar, va	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar/övrigt	0,5	0,0	0,0	-1,3	-2,5
Anslutningsavgifter VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-59,0	-41,0	-60,0	-86,3	-112,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nya lån	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amorteringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) långfr fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	69,3	38,3	36,2	41,3	45,3
Likvida medel vid årets början	0,1	69,4	107,7	143,9	185,2
Likvida medel vid årets slut	69,4	107,7	143,9	185,2	230,5

Härnösands kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Våra viktigaste framtidsfrågor för Härnösand Kommun

En hållbar och stabil ekonomi

Utökad militärverksamhet med en regementsstablering som mål

Etablering av en akademi i Härnösand

Nya äldreboenden med stöd av LOV

Våra viktigaste framtidsfrågor för Härnösand Kommun

Bättre företagsklimat

Våra viktigaste framtidsfrågor för Härnösands kommun

Värna kärnverksamheterna

Härnösands
kommun

Budget 2021 Moderaterna & Liberalerna

Kommunfullmäktige
2020-11-23

Tillväxtavdelningen

Hanna Viklund, 0611-34 81 17
hanna.viklund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Markanvisning, gällande fastigheten Härnösand Ön 2:83

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna upprättat markanvisningsavtal, vilket avser fastigheten Härnösand Ön 2:83.

Beskrivning av ärendet

En markanvisning för att bygga ett hotell på fastigheten Härnösand Ön 2:83 tilldelades i november 2017 till Kanaludden AB. Markanvisningstiden löper dock ut nu i november 2020, varför ett politiskt beslut behöver fattas om ny markanvisning. Aktörerna har kommit överens om att den nya markanvisningen ska ges till Grundbulten 36925 AB (under ändring till Hotell Hernö Gin AB).

Detaljplan för området antogs av kommunfullmäktige hösten 2016, därefter överklagades detaljplanen. Kommunen fick rätt i överklagandeprocessen kring detaljplanen och detaljplanen vann laga kraft i september 2019.

Markanvisningsavtalet gäller i två år från att kommunstyrelsens beslut om att godkänna avtalet. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga avtalet ytterligare 12 månader om det är uppenbart att exploatören aktivt driver projektet framåt, och att förseningen inte beror på exploatören.

Markområdet som planlagts som hotellfastighet är 1793 kvm stor. Priset för hotellfastigheten är satt till 1750 000 kr, enligt värdering gjord av NAI Svefa den 14 april 2016. Priset ligger fast i 24 månader, räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning vunnit laga kraft. Därefter räknas priset upp i enlighet med konsumentprisindex, basmånad april 2016.

I samband med försäljningen ska ett genomförandeavtal tecknas mellan exploatören och Härnösands kommun. Avtalet ska reglera vem som ansvarar för bland annat gemensamma ytor, eventuell ledningsflytt och sanering.

Tillträde till marken sker först när bygglov för hotellbyggnaden har beviljats och vunnit laga kraft.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett markanvisningsavtal gällande fastigheten Härnösand Ön 2:83, med tillhörande bilagor.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Markanvisningsavtal, gällande Härnösand Ön 2:83 med tillhörande bilagor.

MARKANVISNINGSAVTAL gällande fastigheten Härnösand Ön 2:83

Följande avtal om markanvisning avseende fastigheten Härnösand Ön 2:83, har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

Grundbulten 36925 AB (559278-8433)
(Under namnändring till: Hotell Hernö Gin AB)
Dala 152
871 93 HÄRNÖSAND
Kontaktperson: Jon Hillgren
Tel: 073-274 44 93

(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Detta avtal har kommit till stånd med anledning av att exploatören har för avsikt att bebygga fastigheten Härnösand Ön 2:83 (nedan kallad fastigheten) med ett hotell, se bifogad karta, bilaga 1.

§ 2 Förutsättning

Detta avtal gäller under förutsättning att Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

§ 3 Detaljplan

Byggnation ska ske i enlighet med gällande detaljplan, 2280-P2019/4, se bilaga 3.

§ 4 Markanvisning/överlåtelse

Kommunen anvisar härmed till Exploatören fastigheten Härnösand Ön 2:83, redovisad i bifogad karta, bilaga 1.

Markanvisningsavtalet gäller i 24 månader räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning enligt § 2 vunnit laga kraft.

Äganderätten till Fastigheten övergår först på Tillträdesdagen (se § 7).

§ 5 Markanvisningsavgift

Vid detta avtals undertecknande skall exploatören erlagga en markanvisningsavgift på 17 500 kr. Markanvisningsavgiften ska sättas in på kommunens bankgirokonto: 5576-5218. Betalningen ska märkas med ”markanvisning Ön 2:83 – Hotell Kanaludden.

Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft, enligt §2, återbetalas markanvisningsavgiften till exploatören. I annat fall återbetalas inte markanvisningsavgiften vid ej slutförd exploatering.

§ 6 Köpeskilling

Markanvisningsområdet värderades i April 2016 av NAI Svefa. För markanvisningsområdet, dvs fastigheten Härnösand Ön 2:83, ska exploatören betala en ersättning om 1 750 000 kr. Priset ligger fast i 24 månader, räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning vunnit laga kraft enligt § 2. Därefter räknas priset upp i enlighet med konsumentprisindex, basmånad april 2016.

I samband med undertecknandet av detta markanvisningsavtal ska exploatören betala in en markanvisningsavgift, motsvarande 1% av köpeskilling, se § 5 ovan. Denna markanvisningsavgift, ska tillgodoräknas som del av betalning av den ovan angivna köpeskillingen, den dag exploatören förvärvar fastigheten. Det innebär att exploatören på tillträdesdagen, till kommunen, ska erlagga den återstående ersättningen om 1 732 500 kr, samt eventuell indexuppräkning.

§ 7 Tillträde, köpebrev och återgångsklausul

Ett köpekontrakt ska upprättas den dag exploatören kan uppvisa att bygglov har beviljats och vunnit laga kraft samt att övriga tillstånd, finansiering etc. är klart för byggstart.

Tillträde sker vid köpekontraktets undertecknande då även köpeskilling för fastigheten ska erläggas.

Köpeavtalet ska innehålla följande vitesföreläggande: ”om byggnation ej påbörjats inom 2 år från att bygglov vunnit laga kraft, ska ett vite utgå om 50 000 kr per påbörjad månad , max nivå 1,8 miljoner, som tvåårsfristen överskrids”.

§ 8 Kostnader och intäkter

Löpande avgifter så som, skatter, räntor och andra kostnader för fastigheten erläggs vad avser tiden före tillträdesdagen av Kommunen och i vad avser tiden därefter av Exploatören. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande gäller för intäkter härrörande från Fastigheten.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 9 Fastighetsbildning, lagfart mm

Fastigheten är avstyckad. Exploatören ansvarar för att söka och bekosta lagfart i samband med att exploatören förvärvar fastigheten.

§ 10 Vatten, avlopp, fjärrvärme, el och fiber

Anläggningsavgift för vatten, avlopp, fjärrvärme, el och fiber tillkommer enligt huvudmannens taxa vid tid för byggstart. Exploatören ska inom markanvisningstiden inhämta prisuppgifter för detta hos huvudmannen för ovanstående anslutningar.

§ 11 Utredningar /undersökningar av fastigheten

11:1 Utförda utredningar

Följande utredningar har gjorts:

PM Miljögeoteknik (2008, 2009, 2012 och 2013)

PM Geoteknik och Miljö (2016)

PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell (2016)

PM Kanaludden- Sammanfattning miljötekniska undersökningar (2016)

PM Trafikmängd (2010)

PM Parkeringsutredning (2010)

PM Bullerutredning (2009)

PM Solstudier (2016)

11:2 Geoteknik

Rekommendationer hur hotellet kan grundläggas finns i utredning PM Geoteknik och Miljö (2016). En kompletterande rapport, PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell (2016) har tagits fram, rapporten redovisar en riskbedömning utifrån 4 möjliga grundläggningsmetoder.

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 4), rätt att enligt Kommunens anvisningar disponera delar av Fastigheten för kompletterande grundundersökningar och övriga byggförberedande åtgärder om så krävs.

Exploatören ska på egen bekostnad återställa markområdet efter provtagningar som är gjorda inom markanvisningstiden.

Exploatören ska innan tillträdesdagen ha undersökt och besiktat fastigheten för dess geotekniska förutsättningar.

11:3 Miljö- och sanering

För hotellfastigheten har platsspecifika riktvärden (PRV) tagits fram. De prover som tagits på fastigheten har inga värden som överskrider de platsspecifika värden som tagits fram för fastigheten, däremot finns det massor som har föroreningshalter som överskrider mindre känslig markanvändning (MKM) enligt naturvårdsverkets riktlinjer.

Innan grundläggning sker ska en § 28 anmälan, enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd lämnas in till Härnösands kommun, samhällsförvaltningen, miljö. Anmälan ska bland annat beskriva hur massorna ska omhändertas och hur massorna ska klassificeras.

När projekteringen för hotellbyggnaden är klar och man vet hur grundläggningen av byggnaden kommer att utföras ska ett genomförandeavtal upprättas. I genomförandeavtalet ska det bland annat framgå vem som ansvarar för och bekostar följande:

- Upprättande och inlämnande av § 28 anmälan
- Utökad provtagning och klassificering av massorna
- Urgrävning och transport, samt omhändertagande massor vars värde överstiger MKM

11:4 Befintliga ledningar

Eventuell omdragning/flytt av ledningar i marken bekostas av exploatören, alternativt ledningsägaren. Det finns vid avtalets undertecknande inga kända och oinskrivna rättigheter som belastar fastigheten.

11:5 Arkeologiska undersökningar

Exploatören har ansvar för att bekosta och undersöka om det finns behov av arkeologiska utgrävningar och undersökningar på fastigheten. Diskussion ska föras mellan parterna hur ett eventuellt påträffat arkeologiskt fynd ska hanteras.

§ 12 Utvecklingsprojekt, utomhusmiljö m.m.

12:1 Naturmark

En utvecklingsplan för utomhusmiljön, på del av fastigheten Ön 2:52 och Simhallen 1, ska upprättas i samråd med exploatören, Härnösands kommun och andra berörda aktörer.

12:2 Entrétorg och område för varumottagning

Ansvars- och kostnadsfördelning avseende iordningsställande av entrétorg och område för varumottagning (betecknat som T i detaljplanen) regleras i ett genomförandeavtal när projekteringen för hotellfastigheten är klar.

§ 13 Förbindelser till fastigheten Simhallen 1

Ett separat avtal ska upprättas mellan ägaren till Simhallen 1 och Ön 2:83 där utförande, drift och kostnad för nedanstående anläggningar ska regleras:

- Eventuell förbindelse mellan byggnaderna
- Utemiljön mellan simhallen 1 och blivande hotell- och konferensanläggning

§ 14 Gestaltningsprogram

Hotellbyggnadens arkitektoniska utformning har stor betydelse för byggnadens anpassning till stadens siluett, kulturmiljön i närområdet och simhallens starka formspråk. Ett gestaltningsprogram har utarbetats, se bilaga 2, vilket kommer att ligga till grund för bygglovsprövningen. Exploatören ska följa ambitionerna i gestaltningsprogrammet.

§ 15 Parkering

Inom området finns ca 160 kommunala parkeringsplatser för bil, gällande detaljplan medger utbyggnation av ytterligare ca 40 parkeringsplatser. Önskar exploatören arrendera mark för parkeringsplatser, ska ett separat arrendeavtal om detta upprättas.

§ 16 Återtagande av markanvisning

Om markanvisningen inte har tagits i anspråk inom den 24-månaders period som gäller enligt § 4, eller den förlängda perioden som kommunen medgivit enligt § 17 är detta markanvisningsavtal till alla delar förfallet utan ersättning för någon part. Markanvisningen ska anses ha tagits i anspråk den dag parterna har ingått ett köpeavtal avseende Fastigheten enligt § 5.

Parterna är även överrens om att kommunen ska ha rätt att återta markanvisningen under den tidsbegränsade 24 månaders perioden om det är uppenbart att Exploatören inte avser eller förmår att genomföra projektet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markanvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markanvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader.

§ 17 Förlängning av markanvisning

Förlängning av markanvisningen kan medges vid särskilda skäl. En förutsättning för förlängning är att exploatören aktivt drivit projektet framåt och att försening inte beror på exploatören. Kommunstyrelseförvaltningens Tillväxtavdelning har rätt att förlänga markanvisningen i 12 månader.

§ 18 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under genomförandeprocessen till följd av myndighetsbeslut, kommunalt beslut eller liknande ger inte exploatören rätt till ny markanvisning som kompensation.

§ 19 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 20 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas av Exploatören till annan utan Kommunstyrelseförvaltningens tillväxtavdelnings skriftliga godkännande. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag. Vid sådan medgiven överlåtelse ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part och exploatören svarar solidariskt med denne som för egen skuld gentemot kommunen för avtalets rätta fullgörande. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 21 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförståndslösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 22 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösands kommun

2020-

Lars Lijedahl
Kommundirektör

Grundbulten 36925 AB
(Under namnändring till: Hotell Hernö Gin AB)

2020-

Jon Hillgren
VD

Bilagor till avtalet:

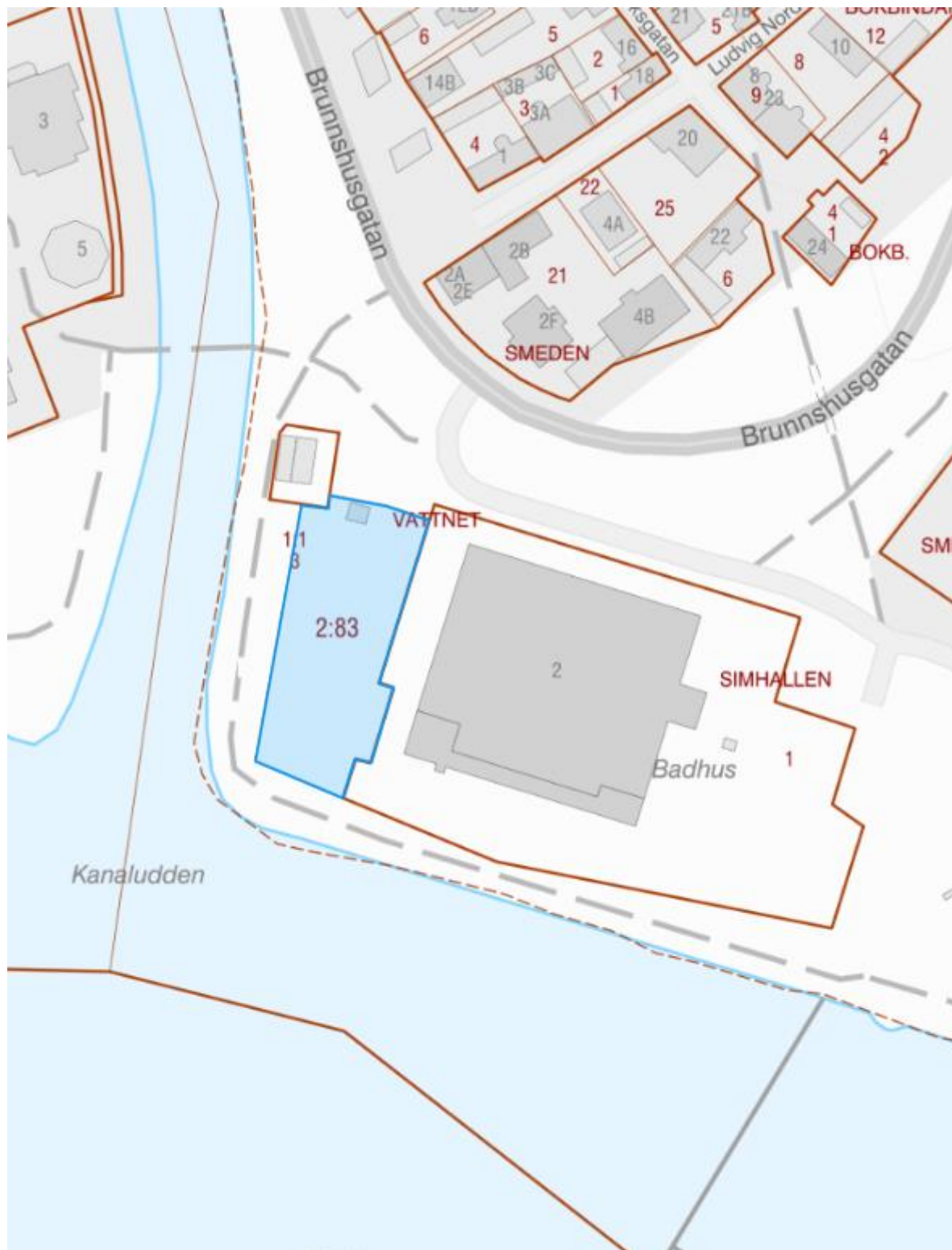
Bilaga 1: Kartbilaga, där markanvisningsområdet, Ön 2:83 redovisas

Bilaga 2: Gestaltningsprogram

Bilaga 3: Detaljplan

Markanvisningsavtal, gällande fastigheten Härnösand Ön 2:83

Blåmarkerat områden i kartan nedan

Gestaltningsprogram – hotell på Kanaludden i Härnösand.

Arkitekterna Krook & Tjäder, Göteborg, 2016-04-18

Omfattning och Syfte

I samband med planen för en hotellbyggnad på Kanaludden har Krook & Tjäder fått i uppdrag av Härnösands kommun att ta fram ett gestaltningsprogram som syftar till att säkerställa byggnadens arkitektoniska kvalitet. Gestaltningsprogrammet omfattar endast hotellbyggnaden, omgivande mark hantarerar i övriga handlingar.

Platsens karaktär

Platsen präglas i stor grad av närheten till vattnet och av Simhallens starka närvaro som ett solitärt objekt på strandkanten. Simhallen är byggd på 70-talet och har ett stort välvt tak som är mycket karaktäristiskt, samt en sluten sockelvåning som understryker simhallens skulpturala egenskaper. Sommartid har platsen en grönskande parkliknande karaktär med höga träd och gräsytor. De öppna vattenytorna ihop med kanalen ger också platsen en attraktionskraft samt gör att tomten ligger i blickfånget från vattensidan. Från norr utgör tomten en plats mellan staden och vattnet som präglas av den närbelägna stadsdelen Östanbäckens uppbrutna bebyggelsekaraktär, en större väg (Brunnshusgatan) och simhallens slutna bottenvåning.

Kanaludden sedd från Gådeåparken

Med tanke på Simhallens skulpturala egenskaper och läget i parken bör huvuddraget för hotellbyggnaden utformas som skarpskuren solitär i samklang med Simhallen och grönskan. De nedersta våningarna bör få ett uttryck med hög tranparens som leder tanken till en restaurangpaviljong i parkmiljö. Gestalten av högdelen med hotellrummen bör präglas av en stark volymverkan med eleganta proportioner och en exakthet och stramhet i utförandet. De höga volymerna bör också uttrycksmässigt föras ner till marknivå och "landa" på backen.

Referensbilder med exempel på solitära byggnader med stark volymverkan.

Kontorshus i Hamburg, Arkitekt: Arne Jacobsen, 1961

Europadomstolen, Luxemburg, Arkitekt: Dominique Perrault Architects, 2008

Referensbilder på byggnader med paviljongkaraktär och transparens.

Tävlingsförslag Bauhausarkivet Berlin, Arkitekt: EM2N, År 2015

Hotell i Hyllie, Malmö. Arkitekt: C.F Möller / Krook & Tjäder, År 2014

Karaktärsbeskrivning av hotellet

Solitär volym

För att uppnå upplevelsen av en solitär bredvid simhallen krävs en stark volymverkan på den högre byggnadsdelen. Med volymverkan menas här en artikulerad och ren volym där man undviker synliga tekniska installationer och andra utanpåliggande byggnadsdelar på fasad och tak. Byggrätten ger en långsmal byggnad parallellt med kanalen och det blir av stor vikt att gavelmotivet mot norr och söder blir slankt, förslagsvis görs detta genom att dela in volymen i två "skivor". Byggnadens volymverkan i två skivor bör också artikuleras genom att den ena skivan dras upp minst en våning över den andra.

Skissförslag: En byggnad med stark volymverkan som står som en solitär bredvid simhallen.

Bild Krook & Tjäder

Teknikrum, installationer, huvar mm. ska integreras i volymerna och inte vara utanpåliggande. Även räcken, takavvattning och taksäkerhet ska integreras i volymen.

De två volymerna separeras med en glasad spalt.

Skissförslag: närbild

Bild Krook & Tjäder

Volymerna landar på backen men utformas mer transparenta i nederdelen, tex med perforering av fasadlameller

Smäckra glasutbyggnader kan inrymmas under skärmtaket, t. ex. mot kanalen och entrésidan

Huvudvolymerna ska utformas med en elegans och exakthet som kan mäta sig med simhalltakets starka uttryck. Här blir fönstersättning och utförande av fasad av största vikt. Fönstersättningen bör präglas av välavvägda proportioner samt en uppbruten karaktär som kommer bort från traditionella fönster i mur/vägg. Fönstersättningen kan med fördel gå över två plan och på så sätt ge fasaden slankare proportioner. Materialmässigt bör höghusbyggnaden formas med elegans och precision med en palett med glas, stål/aluminium eventuellt med inslag av trä och natursten. Extra omsorg ska ägnas åt utformning av detaljer och materialmöten. Färgmässigt bör de två byggnadskropparna skiljas åt.

Skissförslag: Fasadens komposition och materialitet på huvudvolymen

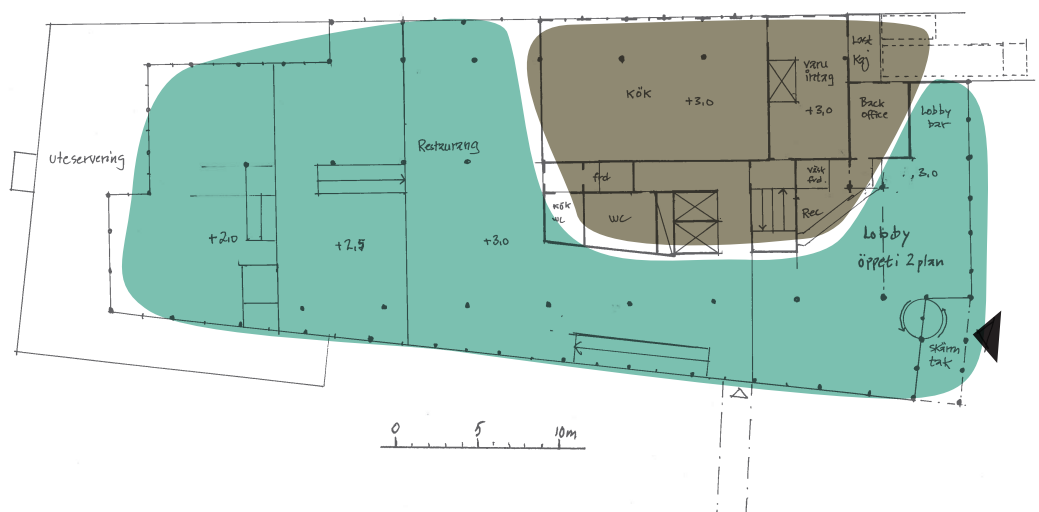
Bild Krook & Tjäder

De två nedersta våningarna innehåller lobby, restaurang och konferenslokaler. Dessa bör utformas med hög transperens mot omgivningen så att de får drag av en restaurangpaviljong i parkmiljön vid kanalen. Ett skärmtak som omgärdar voly-
men på entré- och vattensidorna och förstärker den karaktären och blir ett sätt att "ta ner" den högre volymen och möta stadens skala.

Mot vattnet i söder och väster blir höjdsättning av entréplanet av största vikt pga av tomtens höjdskillnad från entrésidan till vattnet. Skillnaden på knappt två meter bör tas upp genom att trappa ned entréplanet mot vattnet så att inte en hög sockelvåning uppstår mot vattnet. För att ytterligare anpassa sig bör skärmtaket ta upp denna höjdskillnad och utföras i två höjder.

Invändigt bör restaurangens serveringsytor i möjligaste mån vända sig mot vattnet för att ge ett levande intryck mot omgivningen. Upplevelsen av entréplanet skall också ges en prägel av stark kontakt mellan inne och ute, att sommartid öppna upp mot vattnet och uteservering ska underlättas av fasadens utformning.

Principutformning entréplan, TM Konsult

TM.KONSULT
Box 3003
871 03 HÄRNÖSAND
Tel 0611-55 44 70
Fax 0611-235 90
www.tm-konsult.nu

Hotel Kanaludden
Härnösand
Entréplan Skala 1:200
Skiss 2016-04-18
Paw

Grön: Restaurang och lobby - ger öppenhet mot vattnet och staden.
Grå: En kärna med inlastning, kök, hissar och wc-grupp.

Mot norr möter hotellet den småskaliga stadsdelen Östanbäcken på andra sidan Brunnshusgatan. För att möta denna skala och ge ett välkomnande intryck bör de två nedersta våningarna sträcka sig framför höghusdelen och tillsammans med skärmtaket utgöra entrémotiv från norr. Även här bör fasaden präglas av hög transparens och öppna upp sig mot staden. Under den mörka årstiden och på kvällar blir hotellet en lykta i mörkret.

I det fall att förbindelsegång till simhallen krävs ska den utföras i glas och metall och ges en lätt karaktär. Förbindelsegången är en gestaltningsmässig belastning som står i motsättning mot den rena solitären och är en kompromiss för funktionen.

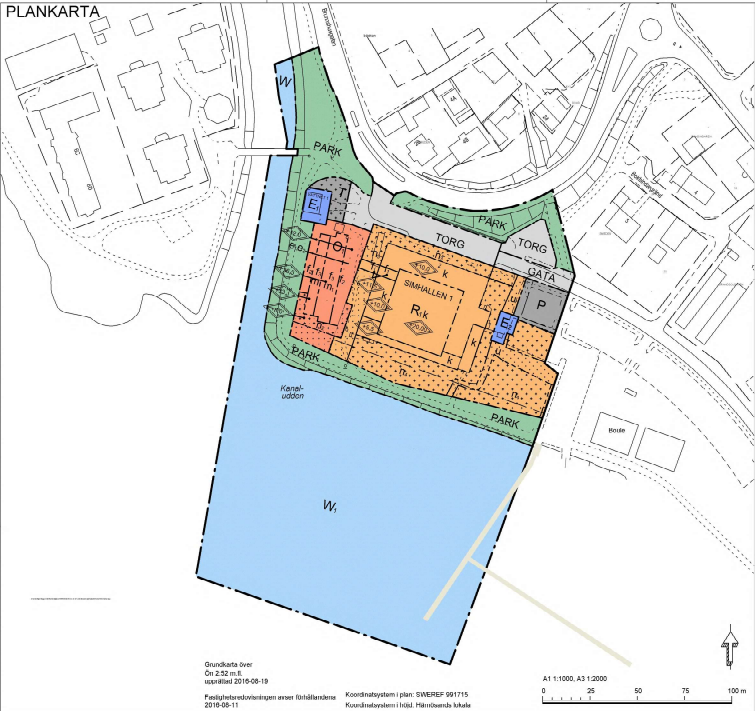
Bild Krook & Tjäder

Ev. glasad gång till badhuset

Fotavtrycken av de höga volymerna förs ner i lobbyn och inslag av fasaden följer med invändigt.

Uppglasad lobby ger öppenhet och ett välkomnande intryck mot staden

PLANKARTA

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

Gränser

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ- och egenskapsgräns

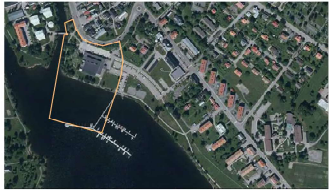
Användning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap (PBL 4 kap 5 § punkt 2)

- GATA: Gata
- PARK: Anlagd park - kan innehålla anordningar för den allmänna nyttan och rekreationen.
- TORG: Torg för gång, cykel och angränsande trafik. Området ska utformas med hänsyn till godkända trafikanters säkerhet.

Användning av kvartersmark (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

- E: Pumpstation
- E: Enhetstest
- O: Hotell och konferens
- P: Parkering
- R: Badanläggning med därmed förenliga verksamheter
- T: Angränsning och varuslagning

ÖVERSIKT

PLANBESTÄMMELSER (forts)

Användning av vattenområde (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

- W: Öppen vatten och vatten med mindre anläggningar där karaktären av öppet vatten anses bibehållas.
- W: Öppen vatten och vatten med mindre anläggningar där karaktären av öppet vatten anses bibehållas. Området får inte utfyllas eller överbyggas i annan mån än som enforas för allmänna byggor, mindre byggnader för exempelvis bostäder och service samt utfyllnad för gångväg och grästänger. Reasning för bostäder för användning.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

- a: Byggnadens bruttoarea över mark får inte överstiga 7500 m².
- b: Byggnadens byggnadsarea får inte överstiga 1510 m².
- c: Höga totalhöjd i meter över angivet nollplan.
- d: Glasad gångförlängning. I höjd från markplan under gångförlängningen ska vara minst 3,5 meter. Gångförlängningens maximala bredd får vara 4 meter.
- e: Byggnadens två nedre våningar ska till minst 20-delar ha fasad av genomskinligt glas.
- f: Skärmskalkonger och solvörnggddäck ska trappas i förhållande till markens lutning.
- g: Byggnadens högst ska utformas som en enhetlig volym utan rymtliga tekniska installationer och andra utsläppande byggnadsdelar på fasad och tak.
- h: Byggnadens högst ska ha en tätslutande och fönsteransättning som binder ihop fasadens olika delar till en sammanhängande yta.
- i: Marken får endast inrymma skärmskalkonger över entré och utsvorring.
- j: Marken får endast inrymma anordningar för simhallens entréfunktioner.
- k: Marken får inrymma badhusanläggningar samt mindre hyggnader och andra anordningar förknippade med bad och hotellverksamhet. Byggnadsstyrelsen får vara max 25 m².
- l: Karaktärsdrag och värden hos byggnaden ska beaktas vid ändringar av och tillägg till byggnaden.
- m: Hotellbyggnaden ska utformas så att trafikbuller i hotellrum inte överstiger 30 dB(A) ekvivalent och 45 dB(A) maximal ljudnivå.

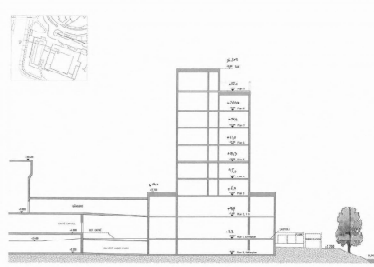
- n: Marken får endast inrymma mindre utläggningar förknippade med omgivande anordningar.
- o: Marken får inte föras med byggnad.

Administrativa bestämmelser

- Genomförandestiden slutar 5 år efter det att planen blivit lagd kraft.
- Startbesked för mark- och byggnadsåtgärder får inte beviljas förrän omfattning och metod för sanering av markföroreningar har fastställts och markens lämplighet för byggande därmed säkerställts.
- Ständigt upphåll inom planområdet med hänvisning till särskilt skäl under punkt 5 i Miljöbalken, 7 kap. 10 § 5.
- Undersökta ledningar - Område eller utrymme som ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar.

ILLUSTRATIONER - MARKPLANERING

SEKTION - HOTELLBYGGNAD MELLAN SIMHALLEN OCH KANALEN

LANDSKAP - KARAKTÄR & VISION

Landskapslaget AB

Redaktionella ändringar av skapade och detaljerade planer har utförts efter granskning. Se detaljerade ändringar på sidan 24-26. Händelse 2016-10-10			
Tillämplig för: Planering med grannar och samråd	Delutskottet för Miljö och Samhälle	Programutskottet för Samhälle och Miljö	Samråd
Planeringsgrupp: Planeringsgrupp	Förslag till beslut	Utskottet för Samhälle och Miljö	Samråd
Detaljerad plan för		Antagandehandling	
Hotell vid Kanaludden del av ÖN 2:52 m.fl.		Reviseringsdatum	2016-10-10
Härnads kommun, Västerås kommun		Utskottet för Samhälle och Miljö	Samråd
Upprättad 2016-04-19		2016-11-28	KF
		2016-05-10	MOD
I förslag, utskottet för Samhälle och Miljö			
I förslag, utskottet för Samhälle och Miljö			
Akt 2280-P2019/4		A1	

PLANBESKRIVNING

DNR: SAM12-1029-214

ANTAGANDE

2016-10-11

**Detaljplan för del av Ön 2:52 m.fl.
hotell vid Kanaludden
Härnösands kommun, Västernorrlands län**

**Härnösands
kommun**

Innehållsförteckning

ALLMÄNT	3
HANDLINGAR	3
UTREDNINGAR	3
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
FÖRENLIGT MED 3 OCH 5 KAP MB	4
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING	4
MILJÖKVALITETSNORMER	4
PLANDATA	4
LÄGE	4
AREAL OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN	4
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	5
ÖVERSIKTSPLAN.....	5
RIKSINTRESSE	5
DETALJPLAN	5
STRANDSKYDD	6
PLANBESLUT	6
PLANPROGRAM, SAMRÅD OCH GRANSKNING	6
NATUR	7
BEBYGGELSEOMRÅDEN.....	12
FRIYTOR.....	17
UPPHÅVANDE AV STRANDSKYDD	18
GATOR OCH TRAFIK.....	19
STÖRNINGAR	20
TEKNISK FÖRSÖRJNING.....	21
GENOMFÖRANDE	23
ORGANISATION	23
HUVUDMANNASKAP	23
ANSVARSFÖRDELNING	23
AVTAL.....	24
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR	24
EKONOMI	25
TEKNIK.....	25
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	26
MEDVERKANDE KONSULTER	27
REVIDERING	28
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	31
PLANPROCESSEN	32

ALLMÄNT

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelsen av planförslagets innebörd. Beskrivningen ska redovisa planens syfte samt förutsättningar och förändringar. De tekniska -, fastighetsrättsliga - och ekonomiska åtgärder som behövs för att genomföra planen ska också framgå. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan.

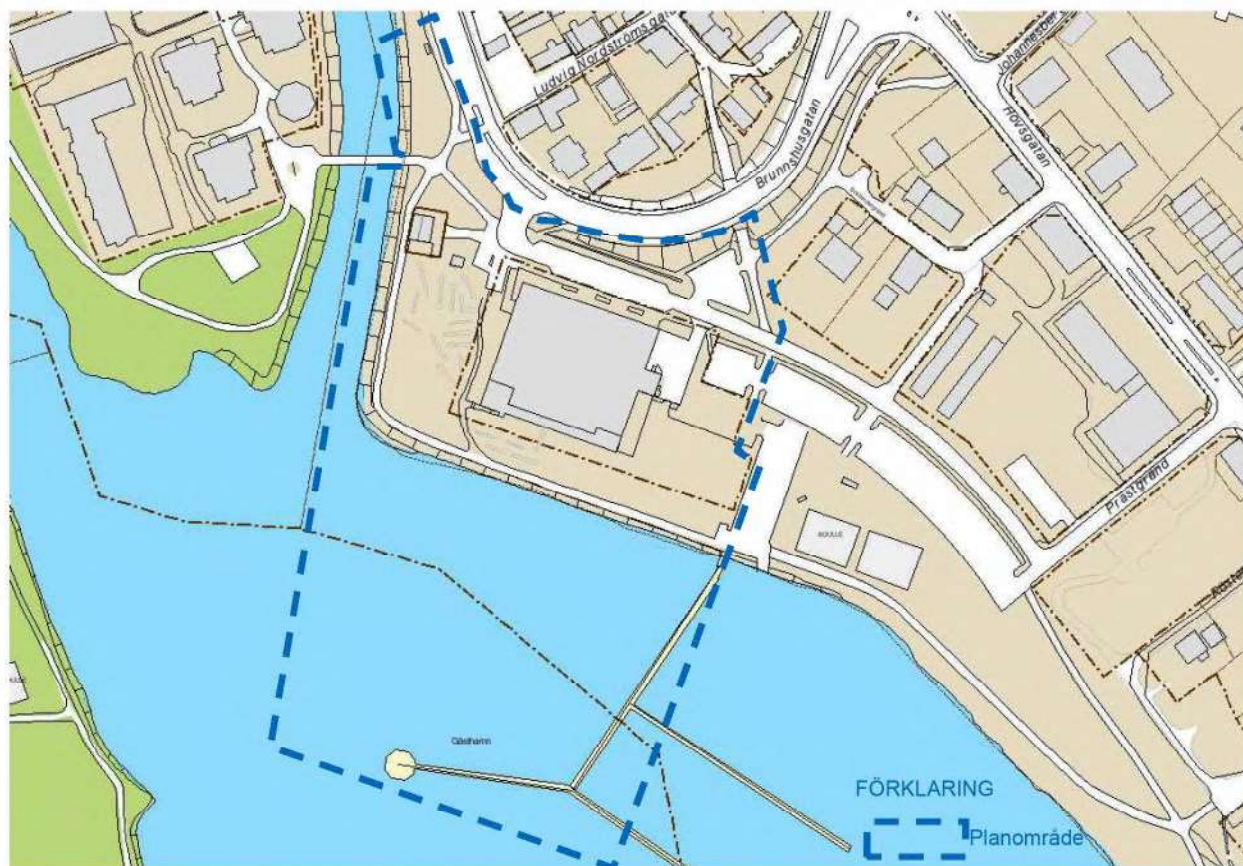
Till planförslaget hör nedanstående handlingar och utredningar.

Handlingar

- Plankarta med grundkarta
- Planbeskrivning
- Gestaltungsprogram, april 2016
- Miljökonsekvensbeskrivning, MKB kulturmiljö, april 2016
- Behovsbedömning
- Förteckning över samrådskrets
- Fastighetsförteckning
- Programsamrådsredogörelse
- Samrådsredogörelse
- Utlåtande

Utredningar

- Se gjorda utredningar sidan 25.

Översiktskarta

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att skapa möjlighet att uppföra en hotell- och konferensanläggning i anslutning till simhallen samt att utveckla parkmark och simhallens markområde för rekreation. Motivet är att öka stadens attraktion och att stödja och utveckla besöksnäringen i regionen. Besöksnäringen har utpekats som ett viktigt strategiskt område för tillväxt i länet och företag och verksamheter ska i samverkan med en ny hotell- och konferensanläggning skapa attraktioner som ger tillväxt i hela Höga Kusten.

En hotell- och konferensanläggning i den marina miljön vid Härnösands södra inlopp kan erbjuda en attraktiv boende- och konferensmiljö under alla årstider. Det vackra läget i parkmiljön vid Södra sundet och Östra kanalen och kopplingen till simhallen kan attrahera gäster under veckans arbetsdagar såväl som under veckoslut och semestertider. Hotellrummen kan erbjuda utsikt över Södra sundets vattenlandskap eller över staden med dess riksintressanta byggnadsmiljöer och märkesbyggnader. Hotellets restaurang och uteserveringar kan också attrahera stadens invånare och locka fler att använda strandpromenad och parkområde längs Södra sundets strand. Hela området kan vitaliseras och motivera upprustning av park- och kvartersmark både inom och i anslutning till planområdet.

FÖRENLIGT MED 3 OCH 5 KAP MB

Miljökonsekvensbeskrivning

En behovsbedömning har genomförts och bifogas handlingarna.

Plangenomförande och föreslagen bebyggelse kan komma att ha betydande påverkan för det riksintresse för kulturmiljö som omfattar centrala Härnösand. Plangenomförandet bedöms dock inte medföra en betydande inverkan på miljö avseende mark och vatten, luftmiljö och klimat eller på hälsa, hushållning med mark, vatten och andra resurser, dvs. allmänna intressen som inte berör riksintresse för kulturmiljö. En miljökonsekvensbeskrivning som begränsas till en inriktning på kulturmiljöfrågorna har därför upprättas.

Miljökvalitetsnormer

Vid planering ska miljökvalitetsnormer (MKN) enligt miljöbalkens 5 kapitel säkerställas.

Härnösands kommun omfattas av MKN för utomhusluft och för vattenförekomster.

Vattenförekomsten Södra sundet bedöms i dagsläget ha god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status. MKN för vattenförekomster kan tillfälligt vara försämrade de gånger pumpstationen breddar vid för hög belastning.

Föreslagen detaljplan bedöms som helhet inte komma att påverka Södra sundets ekologiska och kemiska status. Läs mer under *Dagvatten*, sidan 22. Ett genomförande av planen bedöms inte heller medföra att gränsvärden för luft kommer att överskridas.

PLANDATA

Läge

Planområdet ligger vid Södra sundets strand, cirka 500 meter sydöst om Härnösands stadscentrum. Det omgärdar Härnösands simhall och avgränsas i väster och söder av Östra kanalens och Södra sundets strand. I öster slutar planområdet 45 meter öster om simhallen.

Areal och markägförhållanden

Planområdet omfattar totalt cirka 3,9 hektar (39 055 m²), varav cirka 2,0 hektar är vattenområde. Området omfattar del av Ön 2:52 som ägs av Härnösands kommun, Simhallen

1:1 som ägs av Härnösands kommunfastigheter AB samt Vattnet 1:1 (pumpstation) som ägs av Härnösand Energi och miljö AB.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Kommunens *Översiktsplan 2011-2025, En balans mellan att utveckla och bevara*, antagen av kommunfullmäktige den 30 maj 2011, redovisar områdets mark- och vattenanvändning som tätortsbebyggelse. Översiktsplanen anger också följande:

- God arkitektur ska eftersträvas i stadens centrala delar och olika tidsepoker ska vara tydligt skönjbara.
- Hänsyn ska tas till stads- och landskapsbild samt historiska avtryck vid placering och utformning av bebyggelse.
- Bebyggelse och grönska är av stor betydelse för stadskaraktären.

Riksintresse

Planområdet omfattas av riksintresse för kulturmiljö, centrala Härnösand (Y21). Som uttryck för riksintressets värden anges, bland annat;

- Domkyrkan från 1856 och andra karaktärsbyggnader som vittnar om Härnösands betydelse som stifts-, residens-, skol- och regementsstad.
- Området Östanbäcken med bevarad oregelbunden planstruktur från 1500 – talet och träbebyggelsen från 1800-talet.
- Rutnätsplanen i stadskärnan och utvidgningarna på Kronholmen och arbetarförstaden Rotudden som representerar stadbyggnadsutvecklingen under slutet av 1700-talet och 1800 talet.

Läs mer om riksintressets värden samt bedömning av hotellets eventuella påverkan på dem i MKB kulturmiljö som bifogas planhandlingen.

Detaljplan

Gällande detaljplan för Simhallen 1 samt del av Ön 2:52 m.fl. vann laga kraft 2010-07-13.

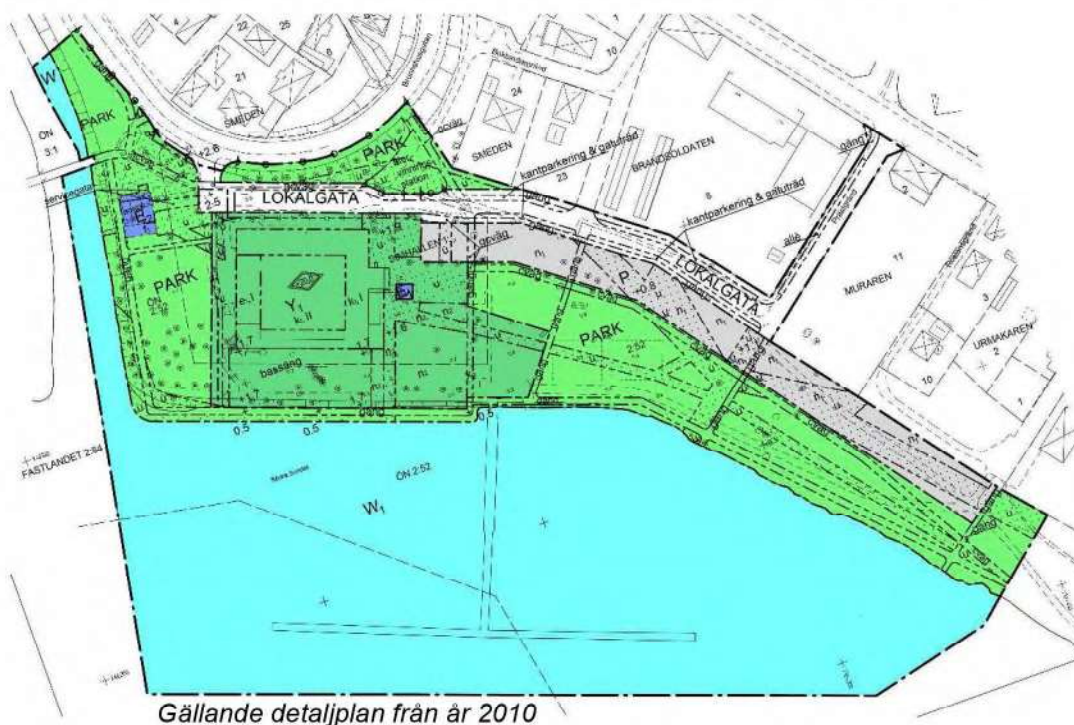
Planen anger markanvändning för park- och badanläggning med därmed förenliga verksamheter. I planen finns också två mindre ytor för tekniska anläggningar (en pumpstation för avloppsvatten och en elnätstation).

Planen upprättades bland annat för att möjliggöra anläggande av en utomhusbassäng i anslutning till stranden framför simhallen. För att skapa tillräckligt utrymme och samtidigt behålla gångstråket längs stranden medger planen en utfyllnad mot stranden.

Planens syfte var också att ordna upp områdets användning i sin helhet, skapa byggrätt för gästhamn och parkering, ordna lokalgata med anslutning från två håll och skapa plats för en återvinningsstation. I början av planprocessen fanns ett användningsområde för en hotell- och konferensbyggnad inom planområdet. Detta utgick innan detaljplanen skickades ut för samråd.

Utomhusbassängen har inte realiserats än men lokalgatan och återvinningsstationen norr om simhallen har anlagts. I gällande plankarta följer parkeringsytan lokalgatan och frilägger ytan närmast stranden.

Detaljplanens genomförandetid är 10 år från det att planen vunnit laga kraft.

Gällande detaljplan från år 2010

Strandskydd

Hela planområdet ligger inom det generella strandskyddet om 100 meter från strandlinjen.

Planbeslut

Samhällsnämnden har i § 163 den 6 september 2012 beslutat att planändringen för det aktuella området får påbörjas. Den idag gällande detaljplanens genomförandetid går ut den 13 juli 2020.

Enligt plan- och bygglagen får en detaljplan inte ändras eller upphävas före genomförandetidens utgång om någon berörd fastighetsägare eller tomträttshavare motsätter sig det. Fastighetsägare inom planområdet är Härnösands kommun, Härnösands kommunfastigheter AB samt Härnösand energi och miljö AB.

Berörda fastighetsägare inom planområdet motsäger sig inte planändringen varför samhällsförvaltningen bedömer att gällande detaljplan kan ersättas före genomförandetidens utgång.

Planprogram, samråd och granskning

Ett planprogram upprättades med syftet att ändra markanvändningen PARK i gällande plan väster om simhallen för att skapa möjligheter en uppföra en hotell- och konferensanläggning. Planprogrammet var ute för samråd under perioden 2013-03-22 till 2013-04-22 och en programsamrådsredogörelse finns upprättad och bifogad till handlingen.

Samhällsnämnden beslutade i § 67 den 21 april 2016 att sända ut planförslaget för samråd. Detaljplan med tillhörande handlingar har varit på samråd under perioden 2016-04-28 till 2016-05-19 och en samrådsredogörelse finns upprättad och bifogad till handlingen.

Samhällsnämnden beslutade i § 146 den 25 augusti 2016 att sända ut planförslaget för granskning. Detaljplan med tillhörande handlingar har varit på granskning under perioden 2016-09-01 till 2016-09-22 och ett utlåtande finns upprättad och bifogad till handlingen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Vy från brygga

Foto Aix arkitekter

Mark och vegetation

Parkmarken utefter stranden har höga kvalitéer för rekreation. Området har öppna utblickar över Södra sundet och är allmänt tillgängligt genom gångvägen som löper utefter stranden. Planområdet utgörs av ett flackt utfyllt markområde ner till en stensködd strandkant mot Södra sundet och Östra kanalen.

Strandkanten mot Södra sundet

På västra sidan om simhallen finns flera större parkträd av varierande ålder. Skogslönnar och en silverpil utgör de största exemplaren. Utmed kanalens sidor är de dominerande träden silverpil och björk. Flerstamigt buskage skapar rumslighet. Utmed kanalens promenadstråk växer björk på rad med vissa kompletteringar av mindre rönträdd. En minigolfanläggning med ett tiotal banor ligger fritt placerad mellan träden och upptar en stor del av parkrummet.

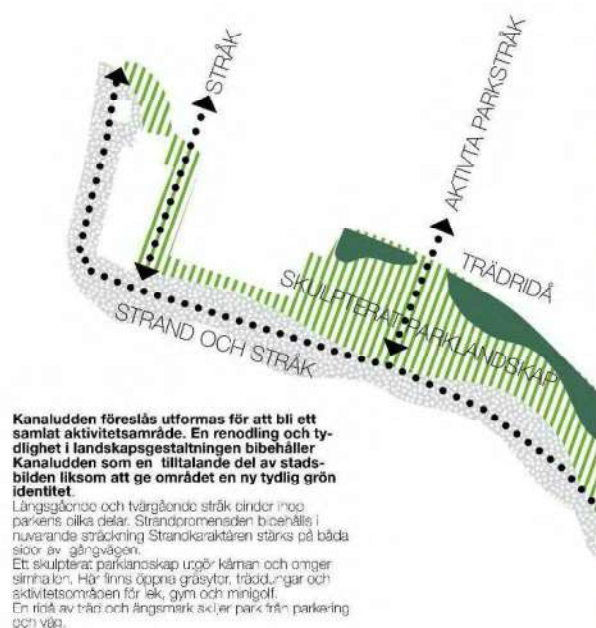
Norr och nordost om simhallen är stora delar av marken hårdgjord och används för angöring, inlastning och parkering. På södra och sydöstra sidan om simhallen består marken av öppna gräsytor. Utmed strandpromenadens gångstråk växer dungar av stora och medelstora träd som lönn, björk och pelarpoppel. Planområdet avgränsas av en parkeringsyta som bland annat försörjer småbåtshamnen. Denna parkeringsyta är i gällande detaljplan delvis planlagd som park- och kvartersmark för badanläggning. Planering för en omvandling av denna mark pågår. Strandkanten mot Södra sundet är ordnad som ett sluttande, stenskött plan hela vägen förbi simhallen och fram till småbåtshamnen. Delar av strandkanten är utsatt för erosion. Landhöjningen har medfört att stensköningens nedre del ligger ovan vattenlinjen. Bankar med

sediment skymtar nedanför stenskoningen.

Kanalens stränder är också strandskodda sluttande plan, men av äldre datum. Även här framträder stockar och andra lägre liggande konstruktioner vid lågvatten.

L
LANDSKAPSLAGET AB
Landskapsarkitektur
& Stadsbyggnad

LANDSKAP KARAKTÄR & VISION

2

Illustration av utemiljön. Landskapslaget AB

I samband med hotelletableringen ska park- och kvartersmark omkring den nya byggnaden och simhallen rustas upp och utvecklas för nya aktiviteter. Ett förslag har presenterats av Landskapslaget AB som innehåller bland annat följande:

- Strandpromenaden bibehålls i nuvarande sträckning. Strandkaraktern stärks på båda sidor av gångvägen.
- Ett skulpterat parklandskap omger simhallen med öppna gräsytor, trädgångar och aktivitetsområden för lek och gym. Aktivitetsytor för minigolf och boule planeras utanför planområdet.
- En ridå av träd och ängsmark skiljer park från parkering och gata.
- Mellan hotell och simhall bildas ett stråk genom en sekvens uterum som kan kopplas till endera byggnadens verksamhet.
- Hotell och simhall får en gemensam torglik entréyta, där angöring med personbil är möjlig. Ny vegetation tillförs.
- Stilisierade "bryggor" leder ned mot strandpromenaden med eventuella inslag av badbassäng, bastu och uteservering. Strandremsans karaktär stärks i sin helhet med stenar och strandvegetation.

-
- Små byggnader i parken föreslås få ett gemensamt utseende och vara mer parklika för att bäst förhålla sig till de stora byggnaderna på platsen.

Simhallens kvartersmark har, i planförslaget, användningsbestämmelsen R₁ som anger att området får användas för; *badanläggning med därmed förenliga verksamheter*.

Kvartersmarken har dragits tillbaka från strandlinjen i förhållande till gällande plan. Det innebär att utrymmet för en eventuell utomhusbassäng minskar och parkmarken utmed strandlinjen blir så bred att strandpromenaden kan passera framför simhallens kvartersmark utan utfyllnader i vattenområdet.

Korsprickad mark inom kvartersmark medger enligt planbestämmelsen att: *marken får endast inrymma mindre anläggningar förknippade med områdets ändamål*.

Korsprickad mark kompletteras med planbestämmelse som specificerar ändamålet för de anläggningar som får uppföras inom området.

- Planbestämmelsen n₂ gäller korsprickad mark omkring hotellbyggnaden och lyder; *Marken får endast inrymma skärmtak/balkong över entré och uteservering*.
- Planbestämmelsen n₃ gäller korsprickad mark norr/ nordväst om simhallen och lyder; *Marken får endast inrymma anordningar för simhallens entréfunktioner*.
- Planbestämmelsen n₄ gäller korsprickad mark syd/sydost om simhallen och lyder; *Marken får inrymma badbassänger samt mindre byggnader och andra anordningar förknippade med badverksamheten. Byggnad storlek får vara max 25 m₂. Det innebär, bland annat, att en tio meter bred utomhusbassäng för bad kan anläggas*.

Parkmark i planförslaget, betecknat PARK, medger; *anordningar för den allmänna nyttan och trevnaden*.

Geotekniska och geohydrologiska förhållanden

Olika undersökningar har sedan år 2008 genomförts i området och dessa har varit underlag för planarbetet. PM Geoteknik och Miljö, daterat 2016-03-02 redovisar kompletterande undersökningar inom området för hotalletableringen. PM:et redovisar geotekniska förhållanden, sättningar, stabilitet och erosion samt förorenad mark. Tidigare utredningar har beaktas och till viss del inarbetas i PM:et.

Området utgörs av cirka 2- 3 meter fyllning på 1-2 sediment bestående av i huvudsak siltig lera. Sedimenten underlagras av morän. Bergyta har påträffats på nivåer mellan - 3 till -5 meter, vilket innebär att bergytan varierar ovanligt mycket. Det finns också tecken på trasberg och sprickor. Den siltiga leran är kompressibel och känslig för belastningar. Detta innebär att sättningar kommer att uppstå vid högre belastningar av jorden. I bygglovskedet bör detaljerade beräkningar utföras för att säkerställa fullgod stabilitet.

Grundvattennivån i området varierar mellan cirka 2 till 3 meter under markytan i den mätning som gjordes 2016. Tidigare uppmätningar visar resultat som skiljer sig markant från detta. För att få säkrare resultat bör grundvattennivån mätas i samma rör under en längre tid. Sannolikt finns grundvatten i nivå med eller strax under havsytan som har ett medelvattenstånd på - 88 meter. Grundläggning av planerad byggnad bör förhålla sig till detta och det bör finnas en beredskap för att hantera vatten vid planering av byggnadsarbeten.

Markföroreningar

Miljögeotekniska utredningar har utförts för att få kännedom om föroreningssituationen på platsen. Utredningarna har sammanställts i PM Kanaludden-sammanfattning miljötekniska undersökningar daterat 2016-08-23.

Den historiska inventeringen tyder på att det inte funnits några förorenande verksamheter på området. År 1908 byggdes segelsällskapets klubbhus som sedan revs i början på 1970-talet för att ge plats åt dagens simhall. Genom att titta på gamla fotografier och kartor kan man se att området fyllts ut någon gång mellan åren 1919-1928. Det är inte känt varifrån dessa fyllnadsmassor kommer men det finns ingen misstanke om att de ska härröra från Torsviksfabriken, gasverket, Löfuddens sågverk eller Rö sågverk. Fyllnadsmassorna innehåller bland annat tegel och trärester.

I området påträffas cancerogena PAH, bly, koppar, zink, tyngre alifater samt till viss del flyktiga alifater i nivåer över riktvärden för KM (känslig markanvändning). Halter över MKM (mindre känslig markanvändning) påträffas även för tyngre alifater, flyktiga alifater och cancerogena PAH och övriga PAH. I en provpunkt återfanns arsenik, barium och kadmium i halter över KM och i en annan punkt återfanns kvicksilver och bly i halter över riktvärden för KM. Grundvattenanalyser visar mycket allvarliga halter av kadmium och nickel samt allvarliga halter av koppar och zink.

Med anledning av förekommande markföroreningar kommer det behövas åtgärder för anläggning av hotell samt parkmark och bad på Kanaludden. Ytterligare stegvisa åtgärder efter detaljplanens antagande rekommenderas. Se PM Kanaludden - sammanfattning miljötekniska undersökningar daterat 2016-08-23.

I planförslaget finns villkor som anger; *att startbesked för mark- och byggnadsåtgärder får inte beviljas förrän omfattning och metod för sanering av markföroreningar fastställts och markens lämplighet för byggande därmed säkerställts*".

För byggnation i vattenområdet kommer ytterligare undersökningar att vara nödvändiga för att säkerställa markens lämplighet ur föroreningssynpunkt.

Markradon

Marken är lågradonmark, men är inte detaljundersökt.

Risk för skred/ höga vattenstånd

På uppdrag av kommunen genomförde SMHI år 2013 beräkningar av havsvattenstånd och översvämningsrisker med dagens och framtidens klimatförutsättningar i Härnösand. Beräkningarna visar att högsta högvattenstånd, medelhögvattenstånd och medelvattenstånd kommer att öka med cirka 20 cm fram till år 2100.

Bilden visar:

Den beräknade översvämningsrisken vid Simhallen med 100 års återkomstid.

Blå yta, 2013 års vattennivå. Röd yta, 2100 års vattennivå.

I dag är strandkanten erosionsskyddad med sprängsten.

Beräknad havsvattennivå och översvämningsrisk vid Kanaludden

Fornlämningar

Planområdet ligger inom RAÄ 26:1, som omfattar Härnösands äldre stadslager och utgör fast fornlämning. Inga kända fornlämningar finns i området. Om fornlämningar hittas i samband med markarbeten ska arbetet i enlighet med 2 kap 10§ kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Simhallen från öster

Foto: Aix arkitekter

Bebyggelseområden

Simhallen

Härnösands simhall byggdes 1975 och ritades av arkitekt Nils Tesch. Simhallen renoverades under år 2010 och återinvigdes i april 2011. Utöver en genomgripande renovering skapades också ett äventyrsbad för mindre barn och en relaxavdelning med fyra mindre pooler, bland annat ett kallbad. Vissa behov av förbättringar av simhallens entré och inlastningsfunktioner återstår att åtgärda och bör kunna ingå som en del i projektet för en hotell- och konferensanläggning i samverkan med simhallen.

För simhallen finns bestämmelsen k som anger att *karaktärsdrag och värden hos byggnaden ska beaktas vid ändringar och tillägg till byggnaden. Högsta byggnadshöjd är 20 meter för den höga byggnadskroppen och för byggnadernas norra, västra och östra sidor är högsta byggnadshöjd 10 meter. För den södra sidan, mot vattnet, är högsta byggnadshöjd 5,5 meter.*

Hotell och konferens

Bestämmelsen O₁, *hotell och konferens*, i planförslaget medger byggrätt för hotell-, restaurang- och konferensverksamhet i området mellan simhallen och Östra kanalen.

Hotellet planeras för 120 rum i en långsträckt byggnadsvolym i 9 våningar inklusive en indragen takvåning med takterrass, bar och VIP rum. Denna byggnadsvolym står på en mer utbredd byggnadsvolym i två våningar som innehåller reception, foajé och restaurang samt lokaler, för konferenser och andra publika evenemang. En större publik lokal finns för ca 400 personer och ett antal mindre konferensrum finns också. Byggnadens totala höjd blir som högst 36,5 meter över havet.

Planförslaget avgränsar byggrätten för hotell- och konferensbyggandens markavtryck och på höjden. Planförslaget innehåller bestämmelser om volymuppbyggnad, fasadutformning och fönstersättning. Dessa grundar sig på ett gestaltungsprogram för byggnadens utformning.

Planförslaget anger att byggandens byggandsarea inte får överstiga 1510 m² och att bruttoarean inte får överstiga 7950 m².

Hotell- och konferensbygganden planeras att kopplas till Simhallen rent fysiskt med en inglasad gångbro mellan hotellet och simhallens relax-avdelning på andra våningen. En bestämmelse finns i detaljplanen, f₁, som anger glasad gångförbindelse mellan hotellet och simhallens relax avdelningen. Planförslaget föreslår att fri höjd från markytan under gångförbindelsen ska vara minst 3,5 meter. Planen anger vidare att gångförbindelsens högsta höjd får vara 11,5 meter över havet och maximal bredd får vara 4 meter.

Bild: TM konsult

Skiss av hotellet sedd från Kattastrand - Infälld bild foto utan hotell

Kulturmiljö

Simhallen är med sin distinkta takform ett viktigt landmärke i Härnösand. Den skiljer ut sig i bebyggelsen längs Södra sundet och dominerar Kanaludden med sin kvadratiska volym. Den är uppförd som en sammanhållen solitär med ett signifikant svängt tak och stora glaspartier mot sundet. Simhallen har ett arkitekturhistoriskt värde och en tidstypisk gestaltning. Den har också ett samhällshistoriskt värde som en del i Härnösands tradition av monumentala förvaltnings- och institutionsbyggnader av hög kvalitet. Simhallen är också en del av den långa historiska kontinuiteten av stadsnära sommarnöjen som park, bad, restaurang och båtliv på Kanaludden.

Den planerade hotell- och konferensanläggningen ingår som ett led i utvecklingen av Kanaludden som besöksmål och plats för rekreation och friluftsliv. Ett hotell i samverkan med simhallen kan ge gästerna tillgång till inomhusbad, relax-avdelning och äventyrsbad för mindre barn. Hotellets gäster kan använda strandparkens anläggningar för lek och aktivitet och Härnösands invånare kan använda hotellets restaurang och uteservering.

En kulturmiljöanalys har under vintern 2016 arbetats fram som underlag för detaljplanen. I kulturmiljöanalysen står det bland annat att Kanaludden är en del av ett grönt vattennära parkrum där Östra kanalen på 1800-talet blev huvudfarled för bland annat turtrafik med ångbåtar. Udden har sedan 1800-talets slut fungerat som gestaltad parkmiljö och under tidigt 1900-tal fanns här ett klubbhus för stadens segelsällskap och ett kallbadhus. Till udden förlades också år 1935 en stor utställning till firande av stadens 350-årsjubileum.

Miljökonsekvensbeskrivning

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för kulturmiljö och stadsbild har tagits fram av SWECO Architects AB i anslutning till planarbetet. Denna MKB syftar till att utreda den inverkan som detaljplanens genomförande kan komma att medföra på Riksintresset

Härnösand (Y21), Härnösands stadsbild och de utpekade kulturvärden som motiveras i riksintressebeskrivningen.

Planförslagets direkta och indirekta påverkan bedöms dels utifrån den aktuella platsen och dels utifrån vyer från olika platser i staden. Vyerna redovisas i fotomontage. I de vyer byggnaden är väl synlig betyder byggnadens gestaltning och fasad mycket för att få den att smälta in i omgivningen.

MKB:s generella slutsatser är:

- att planförslaget har en måttlig negativ inverkan på Riksintresset Härnösand.
- att planförslaget har en viss inverkan på karaktärsdrag, strukturer, funktioner och samband som utgör förutsättningar för Riksintresset.
- att planförslaget har en viss reducerande effekt av Domkyrkans dominans som stadens landmärke.

MKB:s bedömning är att den negativa inverkan blir så pass liten att området inte i något avseende förlorar sitt värde som Riksintresse.

Gestaltning

Skissförslag:

En byggnad med stark volymverkan står som en solitär bredvid simhallen. Bild Krook & Tjäder

Hotellbyggnaden kommer att vara synlig från vattnet och södra inloppet samt från vissa platser i staden och omkring Södra sundet. Den kommer, tillsammans med simhallen, inta en dominerande plats med staden som bakgrund. Hotellbyggnadens arkitektoniska utformning avseende volymuppbyggnad, kvalitet på detaljutförande, materialval och färgsättning har stor betydelse för byggnadens anpassning till stadens siluett, kulturmiljön i närområdet och simhallens starka formspråk.

Avsikten är att hotellbyggnaden, genom både verksamhet och gestaltning ska tillföra såväl närområdet som staden som helhet, positiva värden. Hotelllets byggnadsvolymer ska samverka med simhallen samtidigt som simhallens kvadratiska högdal med sin distinkta takform får teckna sig mot hotellfasaden. Hotelllets byggnadsvolymer ska också placeras och utformas så att den, i likhet med simhallen, kan samspela med stadens bebyggelsestruktur och Södra sundets vattenspegel. Föreslaget hotell kan bli stadens nya landmärke.

Hotellbyggnaden ska utformas med hänsyn till närområdet och allmänhetens tillgång till friytor i anslutning till strandlinjen mot Södra sundet och kanalen. Hotellbyggnadens utformning ska också värna fria siktlinjer mot vattnet och strandpromenad

Ett gestaltungsprogram för hotell- och konferensbyggnaden har utarbetats. Detta ligger till grund för planförslaget och utgör underlag för bygglovsprövning.

Avsikten med gestaltungsprogrammet är att säkerställa den planerade hotell- och konferensbyggnadens arkitektoniska kvalitet samt anpassning till platsen och den intilliggande simhallen. Gestaltungsprogrammet finns reglerat i det markanvisningsavtal som upprättas mellan kommun och entreprenör.

Programmet redovisar i text och bild hur den planerade hotellbyggnaden bör gestaltas för att uppnå en arkitektonisk kvalitet som kan mäta sig med Härnösands Simhall och stadens övriga märkesbyggnader.

Hotellbyggnadens huvuddrag bör uppfattas som *"en skarpskuren solitär i samklang med simhall och grönska. De nedre våningarna bör få hög transparens som leder tanken till restaurangpaviljong i parkmiljö."*

Den högre byggnadsdelen bör upplevas som en solitär volym. För det krävs *"en stark volymverkan."* Det vill säga *"en artikulerad och ren volym där man undviker synliga tekniska installationer och andra utanpåliggande byggnadsdelar på fasad och tak."*

Byggrätten i planförslaget medger en långsmal byggnad parallellt med kanalen. Detta innebär att det är viktigt *"att gavelmotivet mot norr och söder blir slankt."* Programmet föreslår att detta uppnås *"genom att dela in volymen i två skivor"*. Detta kan artikuleras *"genom att den ena skivan dras upp minst en våning över den andra"*

Fasaderna ska utformas på ett sätt som kan mäta sig med simhallens starka uttryck.

Fönster: *"Fönstersättningen bör präglas av välavvägda proportioner samt en uppbruten karaktär som kommer bort från traditionella fönster i mur/vägg. Fönstersättningen kan med fördel gå över två plan och på så sätt ge fasaden slankare proportioner."*

Material: *höghusbyggnaden bör formas "med en palett med glas, stål/aluminium eventuellt med inslag av trä och natursten."*

Detaljer: *"Extra omsorg ska ägnas åt utformning av detaljer och materialmöten."*

Färg: *"Färgmässigt bör de två byggnadskropparna skiljas åt."*

Med utgångspunkt från gestaltungsprogrammet och de hänsyn till platsen som framkommit i MKB kulturmiljö och stadsbild har följande planbestämmelser i plankartan.

- f₂ Byggnadens två nedre våningar ska till minst 2/3-delar ha fasad av genomsiktligt glas. Skärmtak/balkonger och serveringsdäck ska trappas i förhållande till markens lutning.
- f₃ Byggnadens högdal ska utformas som en enhetlig volym utan synliga tekniska installationer och andra utanpåliggande byggnadsdelar på fasad och tak. Byggnadens högdal ska ha en fasadutformning och fönstersättning som binder ihop fasadens olika delar till en sammanhållen yta.

Utsikt

Utsikten från bostadshus och verksamhetslokaler i de delar av Östanbäcken som ligger närmast Brunnshusgatan begränsas, till en del, mot södra Sundet när hotell- och konferensanläggningen byggs. De flerfamiljshus som ligger på Mellanholmen har, till stor del, utsikten kvar mot Södra sundet men förlorar delvis utsikten mot simhallen. Bostadshus och flerfamiljshus öster om simhallen har kvar sin utsikt mot Södra sundet och simhallen med hotell- och konferensanläggningen i bakgrunden.

Skuggbildning/solstudier

En solstudie är genomförd och visar vilken påverkan planerad hotell- och konferensbyggnaden får för kringliggande områden. Under vinterhalvåret skuggas södra Mellanholmen något på morgonen och Östanbäcken några timmar på eftermiddagen.

MARS 20 VÅRDAGJÄMNING OCH SEPTEMBER 22 HÖSTDAGJÄMNING

KL 08.00

KL 12.00

KL 16.00

KL 20.00

Solstudier för Kanaludden med planerad Hotell och konferensbyggnad

se bilaga, TM konsult

Tillgänglighet

Hotell och simhall planeras att ha separata entréer men gatumiljön framför byggnaderna formas till ett gemensamt entrétorg för gång-, cykel och angöringstrafik. Planförslaget innehåller planbestämmelsen TORG som anger att området ska *utformas med hänsyn till oskyddade trafikanter säkerhet*.

Mark och ny bebyggelse ska anordnas enligt gällande lagstiftnings krav på tillgänglighet. Planförslaget har reserverat utrymme för att kunna bygga om simhallens huvudentré och anpassa den till gällande tillgänglighetskrav med avseende på lutningar m.m. Befintlig entréramp har för brant lutning och saknar vilplan.

Friytor

Park

På västra sidan om simhallen, där hotell- och konferensanläggningen planeras, finns idag en minigolfbana. Längs kanalen fortsätter strandpromenaden upp mot gångbron över till Mellanholmen. Planförslaget innebär att parkmark tas i anspråk. Detta ska kompenseras med kvalitetshöjande åtgärder av strandpromenaden och åtgärder som stärker närheten till vattnet. Träden invid gångstråket ska vara kvar. Nya träd/buskar kan även återplanteras inom området eller på andra platser i staden som kompensation för de träd och växlighet som försvinner.

Avsikten är att minigolfbanan, som är i behov av upprustning, ska återskapas i aktivitetsområdet öster om simhallen.

Fågelliv

Ett antal par svarthakedoppingar häckar på mellanholmens södra udde. Arten bedöms som livskraftig i Sverige enligt artdatabankens senaste bedömning 2015 vilket innebär att den inte uppfyller några av de hotkriterier som finns för att rödlistas.

Svarthakedoppingen är fredad och fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Svarthakedoppingen anländer för häckning runt maj månad. Bortflyttning från häckningsplatserna sker i juli–augusti. Om verksamhet sker när svarthakedoppingen har flyttat bort är det ingen risk för störning. Ingrepp i stranden och vassbältet kan påverka kommande häckningar då boplatser och skydd för ungar kan förstöras. Under häckningen är arten bunden till det vatten där boet anläggs.

En inventering av området bör därför genomföras innan någon byggnation eller aktivitet vid strandkanten sker för att säkerställa att det inte stör någon boplat.

Vattenområden

Planförslaget anger bestämmelsen W₁ för vattenområdet. Den föreskriver följande; *öppet vatten och vatten med mindre anläggningar där karaktären av öppet vatten bibehålls. Området får inte utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för allmänna bryggor, mindre byggnader för exempelvis bastu och servering samt utfyllnad för gångväg och gradänger. Bassäng för bad får anordnas.* Avsikten är att möjliggöra aktiviteter som vitaliserar strandområdet och lockar stadens invånare och besökare att använda strandpromenaden.

Erosion

Strandkanten är erosionsskyddad med sprängsten och stenskoning där delar av strandkanten är utsatt för erosion. Risken att hotell- och konferensbygganden utsätter strandkanten för erosion bedöms som liten enligt rapporten PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell. För att skydda stenskoningen bör den växlighet som trängt upp genom stenskoningen röjas bort.

Upphävande av strandskydd

När en detaljplan ersätts återinträder strandskyddet enligt miljöbalken (2010:902).

Planförslaget detaljplan innebär att strandskyddet upphävs inom planområdet.

Det särskilda skäl som anges för upphävande (miljöbalken 7 kap 18c §, punkt 5) är att marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Motivet för att upphäva strandskyddet för hotell- och konferensbyggnaden är att det inte är möjligt för hotell- och konferensbyggnaden och simhallen att kunna använda varandras verksamheter på ett enkelt sätt utanför strandskyddets gräns. En placering nära den befintliga simhallen ger möjlighet för hotell- och konferensbyggandens gäster att ta del av simhallens utbud, och båthamnens gäster kan ta del av hotellets och simhallens utbud.

Syftet med placeringen är också att skapa ett maritimt område där hotell- och konferensbyggnaden ska vara en del i områdets helhet. Den redan etablerade gästhamnen och den planerade upprustning av området ska tillsammans med hotell- och konferensbygganden göra Kanaludden och parkområdet till en attraktiv plats.

Dessutom ska den promenadväg som går längs vattnet blir kvar vilket betyder att allmänheten även efter genomförande av planförslaget kan röra sig utefter stranden. Ett genomförande av planförslaget bedöms inte heller komma att förändra livsvillkoren för djur- och växtarter.

Gator och trafik

Brunnsgatan och Hovsgatan är två viktiga huvudgator i stadens vägnät. Planområdet ansluter till Brunnshusgatan via befintlig lokalgata norr om simhallen. Vänstersväng är inte tillåten ut mot Brunnshusgatan. Lokalgatan är idag dubbelriktad och fortsätter till Prästgränd, cirka 150 meter öster om planområdet, som sedan leder vidare upp mot Hovsgatan. Bokbindargränd har endast infart från Hovsgatan och ansluter till lokalgatan cirka 60 meter öster om planområdet.

En hotell- och konferensanläggning av den storlek som föreslås bedöms komma att alstra cirka 200 bilresor/dygn. Senaste trafikmätningarna från 2013 och 2014 visar att det är cirka 820 fordon/dygn varav 2,2 % utgörs av tung trafik på Prästgränd och 6 753 fordon/dygn på Hovsgatan varav cirka 6,2 % är tung trafik. Det innebär att det är en ganska stor relativ trafikökning på Prästgränd om cirka 25 % om planförslaget genomförs. Någon ombyggnation av varken Prästgränd eller Hovsgatan bedöms dock inte vara nödvändig för att klara den förväntade trafikökningen.

Idag ligger simhallens huvudentré och lastintag mot lokalgatan i byggnadens nordvästra respektive nordöstra hörn. Norr om simhallen har lokalgatan ett gångfartsområde. Här kan bilar och bussar hämta och lämna besökare till simhallen. Detta område får, i planförslaget, användningsbestämmelse TORG, *gång-, cykel och angöringstrafik. Området ska utformas med hänsyn till oskyddade trafikanter:s säkerhet.* Området blir, liksom idag, Allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap. Här ska angöringsparkering även för hotell- och konferensanläggningen inrymmas. Användningsbestämmelsen TORG får även platsen vid gång- och cykeltunneln under Brunnshusgatan. Även här en angöringsparkering för besökare till simhallen eller för hotell- och konferensbyggandens gäster.

Gång- och cykeltrafik

Gång- och cykeltrafik inom planområdet kan, i princip, fungera som idag. Gångtrafik leds till strandpromenaden och cykeltrafik leds genom gångfartsområdet norr om simhallen. Gångfartsområde innebär att biltrafik ska anpassas till gåendes villkor. Skyltning och gatubeläggning uppmärksammar trafikanterna på gångfartsområdet.

Kollektivtrafik

En busshållplats finns på Brunnshusgatan i planområdets omedelbara närhet. Busshållplatsen trafikeras, i dagens läge, av Centrumlinjen, bussar från landsbygd och busslinje 201 från Sundsvall. Centrumlinjen har både av- och påstigning vid busshållplatsen medan övriga busslinjer stannar endast för avstigning.

Parkering

Inom området finns 162 parkeringsplatser för bil som idag försörjer idrottsverksamhet, fritidsaktiviteter i parken, båtplatserna samt viss arbetspendling och boendeparkering.

Parkeringsytorna är samlade kring en parkeringsgata öster om simhallen, fram till Prästgränd. I enlighet med gällande detaljplan går det att bygga ut parkeringsplatserna fram till Hovsgränd och antalet skulle i och med det kunna uppgå till totalt 200 stycken bilplatser i området.

För hotell- och konferensanläggningen bedöms behovet av parkeringsplatser för bil vara cirka 50 platser. Simhallens verksamhet bedöms ha ett behov av cirka 100 stycken och därtill bedöms det finnas ett ytterligare behov på cirka 20 stycken för dem som ska nyttja området för vistelse i parken och båtbyggarna. Behovet av personalparkering för simhallens och hotell- och konferensbygganden anställda bedöms vara 30 platser.

Inom gångavstånd, max 600 meter från planområdet finns även 180 kommunala allmänna parkeringar och 160 platser i parkeringshus. Därutöver finns det också 400 arbetsplats-parkeringar för offentlig verksamhet där avtal om samnyttjande skulle kunna ordnas inför större evenemang.

I planförslaget finns ett område som anger användningen *Parkering*. Den rymmer cirka 14 bilar. Denna yta ska också ge utrymme för varutrafikens backningsrörelser i samband med angöring till intilliggande varumottagning för simhallen. Övriga parkeringsytor i gällande detaljplan ingår inte i aktuellt planområde.

Varumottagning

Simhallens lastkaj för varumottagning ligger på byggnadens östra sida. Angöring till lastkajen förutsätter backrörelser. Varumottagningen fyller inte sin funktion fullt ut. En översyn av simhallens varuhantering behöver göras i anslutning till planarbetet. En samverkan mellan hotellets och simhallens restaurangverksamhet bör utredas under planprocessen.

Hotell- och konferensanläggningens varumottagning planeras i anslutning till befintlig pumpstation på den norra sidan om hotellbyggnaden. I normala förhållanden har hotellet cirka fem leveranser per dag och varubilar är som regel 10 meter långa. Större konferenser, utställningar och event genererar fler leveranser per dag.

Varumottagningens närheten till pumpstationen förutsätter en samverkan mellan hotellverksamheten och HEMAB som är huvudman för pumpstationen. Avtal om en sådan samverkan bör tecknas innan detaljplanen antas.

Störningar

Buller och vibrationer

En bullerutredning (PM *Bullerutredningen för upprustning av Härnösands simhall*, daterad 2010-01-08) gjordes för planområdet som underlag för gällande detaljplan från 2010. Utredningen sammanfattades med att det då aktuella planförslaget medför en försumbar förändring av trafikbullret i området. Denna slutsats kan gälla även för nu aktuellt planförslag med hänvisning till följande:

- Trafikbedömningen år 2010 bygger på ett planerat hotell med 200 rum. Nu aktuellt planförslag medger ett hotell med 120 rum men med tillägg av en konferensavdelning som inte fanns med 2010. Konferensavdelningen kan beräknas alstra en trafikmängd motsvarande 80 rum.

-
- Trafikmätningar gjorda i närområdet år 2013 och 2014 visar att trafiken inte ökat, utan tvärtom, minskat något.

Planförslaget innehåller en planbestämmelse m_1 som anger att *hotellbyggnaden ska utformas så att trafikbullernivån inomhus i hotellrum inte överstiger 30 dB(A) ekvivalent och 45 dB(A) maximal ljudnivå.*

Farligt gods

Byggrätten för hotell- och konferens är lokaliserad närmre än 60 meter från Brunnshusgatan där farligt gods transporteras varför en bedömning av risken med lokaliseringen ska göras. Brunnshusleden är hastighetsbegränsad till 50 km/h och har en trafikering av 9 640 fordon/dygn varav 6,2 % är tung trafik på sträckan där lokalgatan vid simhallen ansluter. Andelen farligt gods är mycket liten, 1-2 transporter per dygn av petroleumprodukter till en bensinstation, transporter till/från Kattastrands industriområde samt transporter till Norra Härnön där bland annat, försvarsmakten har verksamhet. Idag är markanvändningen för aktuellt område Parkmark och teknisk anläggning och ingår i kategorin okänslig verksamhet (zon A, exempelvis parkering, trafik, teknisk anläggning) och framtida användning hotell- och konferensbyggnad kategoriseras som normalkänslig verksamhet (zon C, exempelvis handel, småhusbebyggelse, kultur). Rekommenderat skyddsavstånd utan ytterligare skyddsåtgärder är 20 meter för zon C och 40 meter för zon D (känslig verksamhet, exempelvis bostäder i flera plan, vård, skola). Byggrätten ligger 29 meter från vägkanten där är entrén placerad och 13 rum har fönster mot vägen. Det finns utrymningsvägar åt söder och sydost om huvudentrén skulle vara obrukbar. (Riktlinjer Skyddsavstånd till transportleder för farligt gods, Länsstyrelsen i Norrbottens län, ISSN 0283-9636)

Med anledning av den låga risken att en olycka sker på Brunnshusgatan samt att hotell- och konferensbygganden klarar rekommenderat skyddsavstånd så bedöms att inga åtgärder krävs på hotell- och konferensbyggnadens fasad.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

I området finns befintliga ledningar för vatten och avlopp. Dessa ledningar ligger huvudsakligen i mark som planeras som Allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap.

Planerad hotell- och konferensanläggning kan anslutas till befintliga vatten- och avloppsledningar. Simhallens servisledning för vatten och avlopp behöver flyttas för att ge utrymme för hotellbyggnaden.

Inom planområdet ligger en pumpstation för avloppsvatten. Användningsområde, E_1 , finns för denna verksamhet i planförslaget. I samband med höga dagvattenflöden kommer dagvattnet in i avloppsledningarna med ökad belastning av pumpstationen som följd. Detta innebär att orenat vatten kan brädda ut i kanalen vilket medför tillfälliga luktstörningar. Åtgärder ska göras för att minimera risken för att störande lukt läcker ut från pumpstationen.

Planförslagets avsikt är att pumpstationens överbyggnader ska minskas ner och byggas om. Den östra delen ska rivas medan den västra delen ska byggas om och förlängas något söderut. Byggnadens nya utformning ska formges med hänsyn till intilliggande strandpromenad.

Dagvatten

En exploatering av området enligt detaljplan innebär att andelen hårdgjorda ytor inklusive tak kommer att öka. Jämfört med dagens markanvändning beräknas dagvattenflödet öka med cirka 30 l/s vid en återkomsttid på 10 år, om hotellet byggs. (P 90 *Svenskt vatten*)

Dagvattnet från allmän platsmark, torg och gata, kommer att ledas till befintligt dagvattennät som ligger i lokalgatan norr om simhallen. Även dagvatten från kvartersmarken som anger P, parkering samt T, angöring och varumottagning kommer att avledas till det befintliga nätet innan det släpps till recipient.

Möjligheten till infiltration inom kvartersmarken är inte särskilt god då grundvattennivån ligger relativt nära marknivån. Simhallen har idag ett system som samlar upp dagvattnet från simhallens tak och markytor innan det släpps till recipient. Systemet är dimensionerat för simhallen och kan inte ta emot dagvatten från den planerade hotell- och konferensbyggnaden.

Från kvartersmark med bestämmelse hotell och konferens bedöms det inte finnas något behov av rening och fördröjning av dagvatten. Dagvattnet kommer att kunna släppas från kvartersmark via ledning direkt till recipient. Fastighetsägaren ska ansluta dagvatten mot förbindelsepunkt sydväst om simhallen.

Värme

HEMAB:s fjärrvärme passerar genom planområdets norra del. Ledningarna ligger inom allmän mark för PARK och TORG. Planerad hotell- och konferensanläggning kan anslutas till befintligt fjärrvärmenät.

El, tele och optik

Allmänna el-ledningar finns inom användningsområde R₁, badanläggning. Befintlig el-ledning i anslutning till lastkaj kan behöva flyttas om lastkajen eventuellt behöver flyttas eller byggas om i framtiden. U-området i planförslaget anpassas till ledningens planerade läge.

En ny nätstation kan behöva anläggas för att försörja hotell- och konferensanläggningen. Området för befintlig nätstation på den östra sidan om simhallen utökas i planförslaget för att ge plats för en ny/utökad nätstation. Området får användningsbestämmelsen E₂.

ServaNet har en optokabel som ligger i kvartersmark mellan hotellbyggnad och simhall. Ledningen bör säkras med ledningsrätt.

TeliaSonera (Skanova) har luft- och markförlagda kabel/teleanläggningar i kvartermark öster om simhallens byggnad. Ledningen bör säkras med ledningsrätt.

Avfall

En återvinningsstation finns inom planområdet. Den ligger mitt emot simhallens inlastning. Denna återvinningsstation kommer att flyttas. Planförslaget har användningsbestämmelse TORG för det område där återvinningsstationen för närvarande ligger.

Avfall från simhallens verksamhet hanteras i dag av det kommunala bolaget som hämtar sopor en gång i veckan. Avfallskärnen står vid lastkajen.

Avfall från hotell- och konferensverksamheten kan, liksom simhallen, hämtas av det kommunala bolaget. En sopsorteringsstation planeras i anslutning till hotellets lastkaj.

Båtar i småbåtshamnen använder befintliga soptunnor som står vid stranden.

GENOMFÖRANDE

Organisation

Tidplan

Detaljplanen hanteras med normalt förfarande och förväntas kunna godkännas av samhällsnämnden under hösten 2016 och därefter antas av kommunfullmäktige 2016.

Preliminär tidplan:

Beslut om samråd	april
Samråd	april-maj 2016
Beslut om granskning	augusti
Granskning	september 2016
Beslut om antagande SAM	oktober 2016
Beslut KS	nov 2016
Antagande kommunfullmäktige	dec 2016

Planen vinner laga kraft tre veckor efter det att beslut om antagande har kungjorts och inget överklagande har lämnats in.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år från det datum planen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap

Allmän platsmark

Kommunen är huvudman för allmän platsmark, PARK, TORG och GATA, inom planområdet och ansvarar för drift och underhåll av dessa områden.

Ledningar

Härnösand energi och miljö AB, HEMAB, är huvudman för allmänna vatten- och avloppsledningar.

Härnösand energi och miljö AB, HEMAB, är också huvudman för fibernät. ServaNet som ägs av HEMAB, Sundsvalls Elnät AB och Ånge kommun är driftsansvarig för fibernätet i Härnösand.

Härnösand Elnät AB, HEAB, är huvudman för elnätet inom planområdet.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägare ansvarar för utbyggnad, drift och underhåll inom kvartersmark.

Ledningsägare ansvarar för drift och underhåll av sina ledningar.

Eventuell omdragning eller flytt av ledningar bekostas av ledningsägaren/fastighetsägaren enligt eventuella markavtal.

Flytt av ledningar inom hotellfastigheten utförs och bekostas av enligt eventuella markavtal.

Kommunen ansvarar för att vidare undersöka/utreda föroreningen inom parkmark och badanläggning och att de omhändertas.

Avtal

Ett markanvisningsavtal ska tecknas mellan kommunen, ägaren till simhallen och exploatören av blivande hotell- och konferensfastighet innan detaljplanen antas.

Markanvisningsavtalet huvudsakliga innehåll ska reglera, bland annat,

- fastighetsbildning
- parkering
- gestaltningsprogram
- provtagning och sanering
- ledningsomdragning

Övrig överenskommelse

Överenskommelse ska ske mellan fastighetsägare till Simhallen 1 och byggherren för hotell- och konferensanläggningen gällande,

- kulverten mellan byggnaderna
- gångförbindelsen mellan byggnaderna
- mellanrummet mellan simhallen och hotell- och konferensbyggnaden
- fastighetsreglering

Överenskommelse mellan kommunen och föreningen HAIK ska ske gällande minigolfbanan.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

En ny fastighet för hotell- och konferensbyggnaden ska bildas genom avstyckning från Ön 2:52.

Gränser för Simhallen 1 ska justeras genom fastighetsreglering.

Ledningar

Allmänna ledningar för vatten, avlopp och el inom park- och u-område i kvartersmark tryggas genom markavtal.

El-ledning som ligger inom område E₂, som planläggs för elnätstation. Markavtal finns med HEMAB.

El-ledning som går under området i anslutning till simhallens lastkaj kan behöva flyttas om lastkajen och skärmtak eventuellt behöver flyttas eller byggas om i framtiden. Ledningen bör tryggas genom ledningsrätt eller markavtal.

Avtal gällande Skanovas ledningar har inte påträffats. Eventuell flytt eller

omdragning av ledning/kabel bekostas av ledningsägaren/ fastighetsägaren enligt överenskommelse eller avtal om sådana finns.

Befintliga ledningsrätter

Ledningsrätt finns för vatten- och avloppsledning (akt 2280-02/48, akt bilaga KA23).

För allmän platsmark har HEMAB markavtal för vatten- och avlopp, fjärrvärme och el. ServaNet har markavtal för opto.

Ekonomi

Planekonomi

Härnösands kommun upprättar och bekostar planändringen.

Kommunens kostnader

Kostnads- och ansvarsfördelningen mellan exploatören och kommunen avgörs i förhandlingar mellan parterna i anslutning till att markanvisningsavtal tecknas.

Kommunen ansvarar för kostnader som uppstår inom allmän platsmark (användningsområden för; GATA, TORG OCH PARK).

Respektive fastighetsägare och byggherren för hotell- och konferensanläggningen täcker alla kostnader som uppstår inom kvartersmark.

Bygglov och planavgift

Planändringen utförs av samhällsförvaltningen och planavgiften regleras i markpriset.

En bygglovsavgift kommer att tas ut i samband med att fastighetsägaren söker bygglov för fastigheten.

Teknik

Utredningar

Följande utredningar har gjorts:

PM Miljögeoteknik (2008, 2009, 2012, 2013)

PM Geoteknik och Miljö (2016)

PM Geoteknik (2009)

PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell (2016)

PM Kanaludden – Sammanfattning miljötekniska undersökningar (2016)

PM Trafikmängd (2010)

PM Parkeringsutredning (2010)

PM Bullerutredning (2009)

Solstudier (2016)

Grundläggning

Rekommendationer hur hotellet kan grundläggas finns i utredning *PM Geoteknik och Miljö (2016)*. En kompletterande rapport, *PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell (2016)*, har tagit fram och i rapporten redovisas en riksbedömning utifrån 4 möjliga grundläggningsmetoder och 12 riskobjekt. Rapporten redovisar att det är simhallen och pumphuset med tillhörande ledningar som är de riskobjekt som utsätts för mest risk vid byggnation. Rapporten beskriver grundläggning av hotell- och konferensbygganden utifrån en

sammanvägd riskbedömning. Den minst riskfyllda grundläggningen ur geoteknisk synvinkel är att grundlägga hotellet i marknivå på borrade stålplåtar.

Markföroreningar

I samband med entreprenad och utbyggnad behöver markens schaktmassor undersökas med avseende på föroreningshalt för att kunna bedöma hur de ska omhändertas. En 28§ anmälan lämnas in till kommunen. Hur provtagningen och eventuell saneringen ska genomföras regleras i genomförandeavtalet. Ytterligare stegvisa åtgärder efter detaljplanens antagande rekommenderas. Se PM Kanaludden - sammanfattning miljötekniska undersökningar daterat 2016-08-23.

En planbestämmelse i planförslaget anger villkor att; *Startbesked för mark- och byggnadsåtgärder får inte beviljas förrän omfattning och metod för sanering av markföroreningar fastställts och markens lämplighet för byggande därmed säkerställts.*

Dagvatten

Dagvattnet från allmän platsmark, torg och gata, kommer att ledas till befintligt dagvattennät som ligger i lokalgatan norr om simhallen. Även dagvatten från kvartersmarken som anger P, parkering samt T, angöring och varumottagning kommer att avledas till det befintliga nätet innan det släpps till recipient.

Från kvartersmark med bestämmelse hotell och konferens bedöms det inte finnas något behov av rening och fördröjning av dagvatten. Dagvattnet kommer att kunna släppas från kvartersmark via ledning direkt till recipient. Fastighetsägaren ska ansluta dagvatten mot förbindelsepunkt sydväst om simhallen.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

En behovsbedömning har gjorts i anslutning till planarbetet. Den visar att ett genomförande av detaljplanen kan komma att ha negativ inverkan på kulturmiljö och stadsbild.

En miljökonsekvensbeskrivning, MKB, för kulturmiljö och stadsbild har därför utarbetats och redovisar de konsekvenser som detaljplanens genomförande kan komma att medföra på Riksintresset Härnösand (Y21), Härnösands stadsbild och de utpekade kulturvärden som motiveras i riksintressebeskrivningen. Miljökonsekvensbeskrivningens bedömning är att den negativa inverkan, av ett genomförande av planförslaget, blir så pass liten att området inte i något avseende förlorar sitt värde som Riksintresse.

Detaljplanens genomförande bedöms dock inte ha negativ påverkan på följande aspekter:

Mark och vatten

När det gäller geotekniska förhållanden och hydrologi finns en uppdaterad geoteknisk utredning. Efter samrådet har PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell tagits fram och rapporten beskriver grundläggning av hotell- och konferensbygganden utifrån en sammanvägd riskbedömning. I bygglovskedet behöver, i vanlig ordning, detaljerade beräkningar utföras för att säkerställa fullgod stabilitet för grundläggning av byggnaden och andra markförändringar. Sanering av markföroreningarna, omfattning och metod ska fastställas och markens lämplighet för byggande ska säkerställas innan startbesked för mark- och byggnadsåtgärder beviljas. Detta regleras med en planbestämmelse.

Spillvatten från den nya hotell- och konferensbyggnaden kan anslutas till kommunens avloppsledning. Inom planområdet ska dagvattnet från hårdgjord markyta TORG, GATA och Parkering avledas dagvattnet till befintligt dagvattennät. Från hotell- och

konferensbygganden bedöms dagvattnet vara rent och kan därför avledas med ledning direkt ut i recipient.

Luftmiljö och klimat

Den planerade användningen medför inga utsläpp av svavel, kväveoxider, organiska ämnen, koldioxid, ammoniak eller stoftpartiklar. Befintlig pumpstation släpper idag ut illaluktande frånluft. I planens genomförandeskede ska pumpstationen förbättras i detta avseende. Planområdet ligger i ett öppet och soligt läge invid Södra sundets och Östra kanalens stränder. Hotellbyggnadens placering i nord-sydlig riktning minskar skuggpåverkan på närmiljön.

Hälsa och säkerhet

En ganska stor relativ trafikökning väntas på Prästgränd om planförslaget genomförs. Någon ombyggnation av varken Prästgränd eller Hovsgatan bedöms dock inte vara nödvändig för att klara den förväntade trafikökningen. Trots något ökade trafikflöden bedöms förändringarna av trafikbullernivån bli försumbar. Några åtgärder bedöms inte nödvändiga. Riskpåverkan från transporter av farligt gods på Brunnshusgatan bedöms inte förändras.

Ur social synpunkt kan hotelletablering och planerad upprustning av park- och kvartersmark förbättra förutsättningar för allmän trivsel och trygghet samt skapa folkliv och nya mötesplatser. Förbättrade förutsättningar för rekreation inom strandområdet kan också skapas genom förbättrade aktivitets- och vistelseytor.

Naturmiljö

Ett genomförande av detaljplanen medför att parkmiljö tas i anspråk för hotellanvändning. Avsikten är att återstående park- och kvartersmark få förbättrade förutsättningar för rekreation och att strandpromenaden längs Södra Sundet och Kanalen rustas upp och utvecklas.

Hushållning med naturresurser

Hotelletableringen medför en ökning av transporter till och från planområdet. Verksamheten beräknas ha 5 transporter per dag, fler vid större konferenser, utställningar och event. Planområdet ligger i god anslutning till stadens huvudgator, Brunnshusgatan och Hovsgatan. Planerad hotell- och konferensanläggning kan anslutas till befintligt fjärrvärmenät.

MEDVERKANDE KONSULTER

PM Riskbedömning vid grundläggning av hotell, Ramböll Sundsvall

PM Kanaludden - sammanfattning miljötekniska undersökningar, Ramböll Linköping och Nyköping

PM Geoteknik och Miljö, Ramböll Sundsvall

Illustration utomhusmiljö, Landskapslaget AB

Kulturmiljöanalys, AIX Arkitekter AB och Landskapslaget AB

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), Sweco Architects AB

Skisser hotellbyggnad, solstudier TM-Konsult AB i Härnösand

Gestaltningssprogram – hotell på Kanaludden, Krook & Tjäder i Göteborg

REVIDERING

Efter granskning har detaljplanen reviderats i följande avseenden:

Plankartan

- ” n_1 - Dagvattnet ska passera någon form av fördröjning inom fastigheten innan det leds vidare till recipient”. Borttagen bestämmelse.

”Byggnadens tak ska utformas och utförs på sådant sätt att takvatten som avleds inte förorenas”. Borttagen bestämmelse.

- En redaktionell ändring av planbestämmelsen e_1 och e_2 som anger byggnadens byggnadsarea och bruttoarea har gjorts.
- Den administrativa bestämmelsen ”Bygglov får inte beviljas för schakt och grundläggning förrän markförorening har avhjälppts och markens lämplighet för byggande kan säkerställas” har ändrats till:

”Startbesked för mark- och byggnadsåtgärder får inte beviljas förrän omfattning och metod för sanering av markföroreningar fastställts och markens lämplighet för byggande därmed säkerställts”.

Planbeskrivning

- Under Markföroreningar har följande text ändrats:
Bygglov inte beviljas för schakt och grundläggning förrän markförorening har avhjälppts och markens lämplighet för byggande kan säkerhetsställas” har ändrats till:
”Startbesked för mark- och byggnadsåtgärder får inte beviljas förrän omfattning och metod för sanering av markföroreningar fastställts och markens lämplighet för byggande därmed säkerställts”.

- Under Dagvatten sidan 22 har hela stycket ändrats från granskning.

- Under rubriken El, tele och optik har text ändrats:
”Befintlig el-ledning i anslutning till lastkaj behöver flyttas eftersom den kommer i konflikt med eventuell utbyggnad av lastkajen” har ändrats till:
”Befintlig el-ledning i anslutning till lastkaj kan behöva flyttas om lastkajen eventuellt behöver flyttas eller byggas om i framtiden”.

Följande text har lagts till:

”TeliaSonera (Skanova) har luft- och markförlagda kabel/teleanläggningar i kvartermark öster om simhallens byggnad. Ledningen bör säkras med ledningsrätt”.

- Under rubriken Ansvarsfördelning har text ändrats:
”Fastighetsägare anlägger, äger och underhåller ledningar och fördröjningsmagasin för dagvatten på kvartermark” har ändrats till:
”Ledningsägare ansvarar för drift och underhåll av sina ledningar”.

Ny text har lagts till:

”Eventuell omdragning eller flytt av ledningar bekostas av ledningsägaren/fastighetsägaren enligt eventuella markavtal”.

”Flytt av ledningar inom hotellfastigheten utförs och bekostas av enligt eventuella markavtal”.

Text har ändrats:

”Kommunen ansvarar för att kända föroreningar i området undersöks och omhändertas” har ändrats till:

”Kommunen ansvarar för att vidare undersöka/utreda föroreningen inom parkmark och badanläggning och att de omhändertas”.

- Under rubriken Avtal har text ändrats och tagits bort:
”fastighetsreglering, avstyckning” har ändrats till ”fastighetsbildning”.

”iordningställande av entrétorg” har tagits bort.

”sanering av förorening” har ändrats till ”provtagning och sanering”

”drift och skötselkostnader” har tagits bort.

- Under rubriken Övrig överenskommelse har ny text lagts till:
”fastighetsreglering”

- Under rubriken Ledningar har text tagits bort:
”Ledningar för fibernät inom kvartersmark tryggas genom ledningsrätt”.

Text som har ändrats:

”El-ledning som ligger inom område E₂, som planläggs för elnätstation, saknar rättighet. Ledningen bör tryggas genom ledningsrätt eller markavtal” har ändrats till:

”El-ledning som ligger inom område E₂, som planläggs för elnätstation. Markavtal finns med HEMAB”.

Text som har ändrats:

”El-ledning som går under området i anslutning till simhallens lastkaj måste flyttas för att det ska vara möjligt för utbyggnad av lastkaj och skärmtak för denna. Ledningen bör tryggas genom ledningsrätt eller markavtal” har ändrats till:

”El-ledning som går under området i anslutning till simhallens lastkaj kan behöva flyttas om lastkajen och skärmtak eventuellt behöver flyttas eller byggas om i framtiden. Ledningen bör tryggas genom ledningsrätt eller markavtal”.

Ny text har lagts till:

”Avtal gällande Skanovas ledningar har inte påträffats. Eventuell flytt eller omdragning av ledning/kabel bekostas av ledningsägaren/ fastighetsägaren enligt överenskommelse eller avtal om sådana finns”.

- Under rubriken Befintliga ledningsrätter har text lagts till:
-

”För allmän platsmark har HEMAB markavtal för vatten- och avlopp, fjärrvärme och el. ServaNet har markavtal för opto”.

- Under rubriken Grundläggning har text lagts till:
”Den minst riskfyllda grundläggningen ur geoteknisk synvinkel är att grundlägga hotellet i marknivå på borrade stålplålar”.
 - Under rubriken markförorening har text tagits bort:
”bygglov; Bygglov få inte beviljas för schakt och grundläggning förrän markföroreningar har avhjälpas och markens lämplighet för byggande kan säkerställas”.
 - Under rubriken Dagvatten sidan 26 har text tagits bort:
”I området ska i första hand dagvattenhanteringen omhändertas med lokalt omhändertagande (LOD). I plankartan finns bestämmelsen n₁ som reglerar omhändertagandet av dagvatten” och ändrats till:
”Dagvattnet från allmän platsmark, torg och gata, kommer att ledas till befintligt dagvattennät som ligger i lokalgatan norr om simhallen. Även dagvatten från kvartersmarken som anger P, parkering samt T, angöring och varumottagning kommer att avledas till det befintliga nätet innan det släpps till recipient.
Från kvartersmark med bestämmelse hotell och konferens bedöms det inte finnas något behov av rening och fördröjning av dagvatten. Dagvattnet kommer att kunna släppas från kvartersmark via ledning direkt till recipient. Fastighetsägaren ska ansluta dagvatten mot förbindelsepunkt sydväst om simhallen”.
 - Under rubriken Konsekvenser av planens genomförande har text ändrats:
Mark och vatten
”Markföroreningar ska avhjälpas och markens lämplighet för byggande ska säkerställas innan bygglov får ges” har ändrats till:
”Sanering av markföroreningarna, omfattning och metod ska fastställas och markens lämplighet för byggande ska säkerställas innan startbesked för mark- och byggnadsåtgärder beviljas”.
- Text har ändrats:
”Avlopp från den nya hotell och konferensbyggnaden kan anslutas till kommunens ledningar” har ändrats till:
”Spillvatten från den nya hotell- och konferensbyggnaden kan anslutas till kommunens avloppsledningar. Inom planområdet ska dagvattnet från hårdgjord markyta TORG, GATA och Parkering avleds dagvattnet till befintligt dagvattennät. Från hotell- och konferensbygganden bedöms dagvattnet vara rent och kan därför avledas med ledning direkt ut i recipient”.

Text har tagits bort:

”Dagvatten ska passera någon form av fördröjning inom fastigheten innan det leds vidare till recipient och byggnadens tak utformas och utförs på sådant sätt att takvatten som avleds inte förorenas. Detta regleras i en planbestämmelse i planförslaget”.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Granskningshandlingen har upprättats av samhällsförvaltningen och tillväxtavdelningen, Härnösands kommun.

Härnösand 2016-10-11

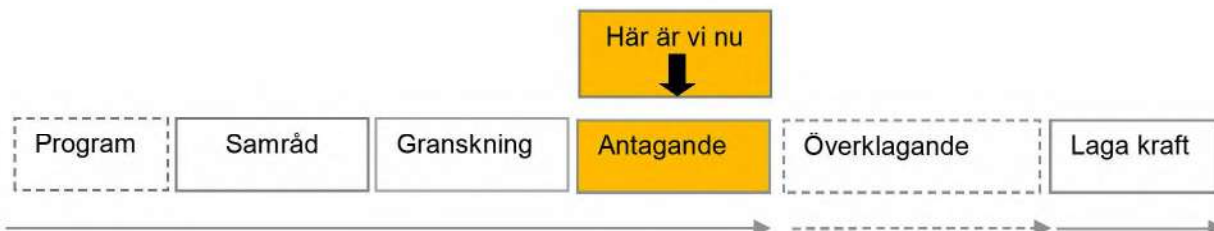
Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Linda Johansson
Planarkitekt

PLANPROCESSEN

Den kommunala planprocessen regleras i plan- och bygglagen (PBL).

Normalt planförfarande

Tidsåtgång ca 1 – 1½ år

- **Program** Start för planarbetet där inriktning och omfattning kan bestämmas. Samråd sker med myndigheter, sakägare och andra berörda. Ett program upprättas om det bedöms vara lämpligt.
- **Samråd** Ett planförslag upprättas och myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna sina synpunkter.
- **Granskning** Planförslaget sänds ut för slutlig granskning. Detta är sista tillfället att påverka.
- **Antagande** Kommunfullmäktige eller samhällsnämnden antar detaljplanen.
- **Laga kraft** Planen vinner laga kraft tre veckor efter antagandet om den inte **överklagats**.

FASTIGHETSFÖRTECKNING

Fastighetsförteckning till detaljplan för Simhallen 1 och Vattnet 1:1
samt del av Ön 2:52 i Härnösands kommun upprättad i augusti 2016

Beteckning på kartan

Övrigt

Fastigheter inom planområdet

SIMHALLEN 1

Lagfarna ägare

- 1/1 Ab Härnösands Kommunfastigheter
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

VATTNET 1:1

Lagfarna ägare

- 1/1 Härnösand Energi& Miljö Ab
Särskild adress:
Box 304
871 26 Härnösand

ÖN 2:52

Lagfarna ägare

- 1/1 Härnösands Kommun
Särskild adress:
Ekonomikontoret
871 80 Härnösand

Rättigheter inom planområdet

SIMHALLEN 1

Lagfarna ägare

- 1/1 Ab Härnösands Kommunfastigheter
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

Lr VA 02/48 till
förmån för HEMAB
Golfbana för HAIK

VATTNET 1:1

Lagfarna ägare

- 1/1 Härnösand Energi& Miljö Ab
Särskild adress:
Box 304
871 26 Härnösand

ÖN 2:52

Lagfarna ägare

- 1/1 Härnösands Kommun
Särskild adress:
Ekonomikontoret
871 80 Härnösand

Lr Va 02/48 till
förmån för HEMAB
Serv el Im2-84/5414A
till förmån för HEAB
Arrende båthamn, till

förmån för HSS.
Golfbana för HAIK.
Boulebana för PRO
Härnösand, SPF Kontakt &
Kommunalspensionärerna

Fastigheter utanför planområdet

BOKBINDAREN 1

Lagfarna ägare
1/1 Sjölander, Gerd Marianne Helene
Hovsgatan 18
871 31 Härnösand

BOKBINDAREN 2

Lagfarna ägare
1/1 Härnösands Kommun
Särskild adress:
Ekonomikontoret
871 80 Härnösand

BOKBINDAREN 4

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

BOKBINDAREN 10

Lagfarna ägare
1/2 Hasselborg, Anna-Karin
Bokbindargränd 4
871 31 Härnösand

1/2 Norberg, Rolf Peter
Bokbindargränd 4
871 31 Härnösand

BOKBINDAREN 11

Lagfarna ägare
1/2 Lundström, Petra Linnéa Veronica
Hovsgatan 16
87131 Härnösand

1/2 Lundström, Alf Magnus
Hovsgatan 16
871 31 Härnösand

BRANDSOLDATEN 8

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

DUVAN 1

Lagfarna ägare
1/1 Ekebydalsborgen AB

Ekebydalsvägen 38
182 65 Djursholm

ÖN 2:52

Lagfarna ägare
1/1 Härnösands Kommun
Särskild adress:
Ekonomikontoret
871 80 Härnösand

FASTLANDET 2:84

Lagfarna ägare
1/1 Hemfosa I Norrland Ab
C/o Hemfosa Fastigheter Ab
Box 2020
131 02 Nacka

FASTLANDET 2:87

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

GARVAREN 4

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

GARVAREN 11

Lagfarna ägare
1/1 Brf Mellanholmen Upa
C/o Lars Åke Falck
Garvaregatan 6 C
871 31 Härnösand

SADELMAKAREN 1

Lagfarna ägare
1/1 Kjellin, Berit Lillemor
Östanbäcksgatan 18
871 31 Härnösand

SADELMAKAREN 2

Lagfarna ägare
1/2 Boström, Sara Johanna
Östanbäcksgatan 16
871 31 Härnösand

1/2 Byström, Bengt Joakim
Östanbäcksgatan 16
871 31 Härnösand

SADELMAKAREN 3

Lagfarna ägare

1/1 Vejt Fastigheter Sadelmakaren 3 Ab
C/o Burholm Götesson
Framnäs vägen 7
871 52 Härnösand

SADELMAKAREN 4

Lagfarna ägare
1/1 Karlsson, Barbro Anna Elisabeth
Ludvig Nordströms Gata 1 Lgh 1101
87131 Härnösand

SADELMAKAREN 5

Lagfarna ägare
1/2 Berglund, Nils Robert
Östanbäcksgatan 14 A
871 31 Härnösand

1/2 Byström, Anna Katarina
Östanbäcksgatan 14 A
871 31 Härnösand

SADELMAKAREN 6

Lagfarna ägare
1/2 Astby, Bertil
Östanbäcksgatan 12 B
871 31 Härnösand

1/2 Rodling, Karin Lillemor
Östanbäcksgatan 12 B
871 31 Härnösand

SADELMAKAREN 7

Lagfarna ägare
1/1 Blomqvist, Svante Per-Erik
Östanbäcksgatan 12
871 31 Härnösand

SADELMAKAREN 8

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Box 103
87123 Härnösand

SADELMAKAREN 9

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Box 103
87123 Härnösand

SMEDEN 6

Lagfarna ägare
1/1 Olofsson Bergquist, Britt Ann-Christine
Bollgränd 2
871 50 Härnösand

SMEDEN 21

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösands Kommunfastigheter
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

SMEDEN 22

Lagfarna ägare
1/1 Byström, Bengt-Olov
Ludvig Nordströms Gata 4 A
871 31 Härnösand

SMEDEN 23

Lagfarna ägare
1/1 Allberg, Ulf Mattias
Bokbindargränd 3
871 31 Härnösand

SMEDEN 24

Lagfarna ägare
1/2 Böhlin Wiener, Agnes
Ruddammsvägen 23 Lgh 1102
114 21 Stockholm

1/2 Böhlin, Johan Erik Lennart
Bokbindargränd 5
871 31 Härnösand

SMEDEN 25

Lagfarna ägare
1/1 Ab Härnösandshus
Särskild adress:
Box 103
871 23 Härnösand

TUPPEN 11

Lagfarna ägare

1/1 Hsb Brf Tuppen I Härnösand
Särskild adress:
Box 269
851 04 Sundsvall

ÖN 3:1

Lagfarna ägare
1/1 Härnösands Kommun
Särskild adress:
Ekonomikontoret
871 80 Härnösand

Fastighetsförteckningen upprättad av

Linda Johansson
Planarkitekt